

Årsmelding 2022

Halden

Innhold

Årsmelding 2022.....	1
Halden	1
.....	1
Kommunedirektørens kommentar	6
Visjon, mål og satsningsområder	7
Driftssituasjonen	9
Menneskelige ressurser	10
Likestilling	10
Heltid/deltid	14
HMS	18
Økonomirapportering drift	23
Totaloversikt økonomi	23
KOSTRA hovedtall.....	23
Investeringer	23
Status investeringer.....	23
Investeringer	24
Status investering og finansiering (2A)	25
Status investeringer (2B)	26
1. Investeringer i varige driftsmidler	26
2. Tilskudd til andres investeringer	26
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	26
4. Utlån av egne midler	26
Status investeringsprosjekter.....	27
Kommunens tjenestoområder	38
Sentraladministrasjon	38
Tjenestoområdebeskrivelse	38
Utvikling og utfordringer	38
Utvalgte resultater	39
Økonomistatus per konto	39
KOSTRA Nøkkeltall.....	39
Kostranalyse	39
Nøkkeltall aktivitet	39
Sykefravær.....	40
Status politiske vedtak	40

Kommunalavdeling Undervisning & Oppvekst	46
Tjenesteområdebeskrivelse	46
Utvikling og utfordringer	46
Utvalgte resultater	47
Viktige begivenheter	48
Økonomistatus per konto	51
KOSTRA Nøkkeltall.....	51
Kostra-analyse	51
Nøkkeltall aktivitet	52
Sykefravær.....	54
Status politiske vedtak	54
Kommunalavdeling Helse og mestring.....	54
Tjenesteområdebeskrivelse	54
Utvikling og utfordringer	55
Utvalgte resultater	56
Viktige begivenheter	56
Økonomistatus per konto	56
KOSTRA Nøkkeltall.....	57
Kostra-analyse	57
Nøkkeltall aktivitet	58
Sykefravær.....	59
Status politiske vedtak	60
Kommunalavdeling Teknisk.....	62
Tjenesteområdebeskrivelse	62
Utvikling og utfordringer	63
Utvalgte resultater	63
Viktige begivenheter	63
Økonomistatus per konto	64
KOSTRA Nøkkeltall.....	64
Kostra-analyse	64
Nøkkeltall aktivitet	65
Sykefravær.....	66
Status politiske vedtak	66
Fellesfunksjoner	72
Økonomistatus per konto	72

VAR og Havn	73
Tjenesteområdebeskrivelse	73
Utvalgte resultater	73
Viktige begivenheter	74
Økonomistatus per konto	74
Nøkkeltall aktivitet	75
Sykefravær.....	75
Status politiske vedtak	75
Samfunn og samskaping.....	76
Tjenesteområdebeskrivelse	76
Utvikling og utfordringer	78
Utvalgte resultater	80
Viktige begivenheter	83
Økonomistatus per konto	85
KOSTRA Nøkkeltall.....	85
Kostranalyse	85
Nøkkeltall aktivitet	86
Sykefravær.....	87
Status politiske vedtak	87
Årsregnskap.....	94
§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)	94
§5-4 2.ledd (1B)	95
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)	96
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd	97
1. Investeringer i varige driftsmidler	97
2. Tilskudd til andres investeringer	97
3. Investeringer i aksjer og andeler	98
4. Utlån	98
Balanse	99
Anleggsmidler.....	100
Omløpsmidler.....	100
Egenkapital	101
Langsiktig gjeld	102
Kortsiktig gjeld.....	102
Driftsmessig vurdering av balansen	103

Økonomisk oversikt etter art - drift (3)	103
Budsjettpremisser og vesentlige budsjettavvik	108
Budsjettpremisser (kommuneloven §14-4)	108
Vesentlige budsjettavvik (kommuneloven §14-7, 2. ledd)	108
Høy etisk standard.....	112
Klimarapport 2022.....	112
Miljødirektoratets kommunefordelte utslippsberegninger	112
Klimamål og måloppnåelse i 2021	112
Kommentarer til utslippsberegningene	113
Klimaindikatorer for Halden kommune	116
Gjennomførte eller pågående klimatiltak	119
Oppfølging av vedtak og oppdrag	122
Status politiske vedtak (liste kommunenivå)	123

Kommunedirektørens kommentar

2022 var virkelig året vi tok steget bort fra ekstraordinære korona tiltak og restriksjoner, og tok fatt på en ny hverdag som ikke ble helt som den var før koronatiden. Krigen i Ukraina, økende rente og kraftig prisvekst har preget samfunnet, og skapt nye utfordringer. Kommunen, samfunn, næring og innbyggerne har alle fått merket utfordringene som har oppstått i kjølvannet av verdenssituasjonen. Likevel, året 2022 og alle erfaringer vi har gjort oss, viser at vi er i stand til å håndtere det meste. Tiden fremover blir også utfordrende. Kommuneadministrasjon vil i løpet av våren 2023 presentere en lokal perspektivmelding som vil vise hovedutfordringene Halden samfunnet står ovenfor i neste 10 årene.

Driftssituasjonen i Halden kommune har vært krevende på flere måter. Usikkerhet rundt de økonomiske rammebetingelsene har skapt usikkerhet rundt planleggingen, særlig hvordan staten tenkte kompensere for ekstra korona-utgifter. Vi har også sett økende behov for våre tjenester, og vi har en dreining mot flere krevende brukere av tjenestene våre. Både innenfor helse og undervisning ser vi denne tendensen.

I 2022 fikk Halden kommune et overskudd på 35,15 mkr. Økte skatteinntekter forklarer det positive resultatet. Ser vi overskudd i sammenheng inntektsøkningen, brukes en andel av den til å dekke opp for økende driftskostnader. Enkelt sagt kan vi si at tjenestene våre er dyrere å drifte enn hva vi forutsetter i budsjettet som kommunestyre vedtar. Årsaken til kostnadsøkningen kan være økt aktivitet og - eller dyrere innsatsfaktorer. En slik situasjon begrenser kommunens handlingsrom, og forteller oss at vi må gjøre ting annerledes fremover.

Økte kommunale gebyrer har vi også sett komme i 2022 og fortsetter å øke i 2023. Regnskapet for 2022 viser en underdekning i VAR området. Årsaken til underskuddet er økte rente og strømkostnader. Gjennom flere år har kommunen fått pålegg om å utbedre vann og avløpsnett. Halden har gjennom de siste årene gjort store investeringer og kommet langt på dette område. Andre kommuner har fått samme pålegg, men ikke kommet like langt. Fremover må vi forvente økte gebyrer hos andre kommuner.

Fortsatt er økonomisk balanse og økt handlefrihet viktig for Halden kommune. Viten om at kommunenorge fortsatt er i behov for radikal omstilling på mange områder, er fortsatt tilstede, og gjelder også for Halden. Perspektivmeldingen fra 2021 beskriver godt de ulike utfordringene vi står ovenfor. Den lokale perspektivmeldingen kommer til å tydeliggjøre utfordringene Halden kommune står ovenfor for. I tiden som kommer må vi finne nye, enklere og kostnadseffektive måter å levere tjenestene våre på. Vi skal fortsatt i framtiden tilby for innbyggere trygge og tjenester av god kvalitet. Dette skal ansvarsfulle, dyktige medarbeidere og innbyggere gjøre sammen fremover.

Alt vi har oppnådd i 2022 hadde ikke vært mulig uten alle ansatte som kommer på jobb hver dag og bidrar. En stor takk til dere alle!

31.03.23

Roar Vevelstad

Kommunedirektør

Visjon, mål og satsningsområder

Vår visjon: Halden forberedt på omstilling

I Halden skal arbeid, kunnskap og klima være viktigst - for i Halden tar vi vare på hverandre. samtidig som vi bygger et fellesskap for fremtiden.

Halden samfunnet har stått ovenfor utfordringer tidligere, og gjennomført store omstillinger både i samfunnslivet og næringslivet. Gjennom fremtidsrettede tiltak har lokalsamfunnet evnet å møte disse omstillingene og endret seg i takt med dem. Tiden vi nå er og omstillingene som ligger foran oss, skal vi fortsatt møte sammen, til beste for fellesskapet.

Omstillingsevne er en av de viktigste egenskapene et attraktivt samfunn kan ha, og det har Halden!

Vedtatt økonomiplan for 2023- 2026 redegjøres det for de strategier og satsningsområder som ligger til grunne for økonomiplanperioden.

Satsningsområder:

- Tidlig innsats
- Forebyggende arbeid
- Heltidskultur
- Folkehelsearbeid
- Samskapingsprosesser
- Partnerskap for radikal innovasjon
- Tillitsreform

I vedtatt budsjett 2022 ligger det føringer som sier noe om en forventning om at den verbale delen strammes opp og forenkles, mens de økonomiske sammenhengene og konsekvensene av foreslåtte tiltak beskrives og forklares mer inngående når det gjelder tjenesteproduksjon, gevinstrealisering, utviklingstrekk og øvrig statistikk.

Kommunedirektøren redegjør her i korte trekk de strategier og satsingsområder som ligger til grunn for denne økonomiplanen.

- Tidlig innsats
Tidlig innsats er en god investering. Mye av grunnlaget for både psykisk helse og emosjonell utvikling legges tidlig i livet. Forskning viser at tiltak man setter inn tidlig i livsløpet gir større utbytte, enn tiltak man setter inn senere. Kunnskapen om barnets første 1 000 dager en viktig del i arbeidet med følgende pågående planprosesser;
 - Plan for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø
 - En helhetlig plan for forebygging av omsorgssvikt og atferdsproblemer
 - Kompetanseplan Undervisning og oppvekst
- Forebyggende arbeid
Kommunedirektøren ønsker også i denne planperioden å prioritere forebyggende arbeid. Det har blitt satt av 5 mkr slik at en kommer i posisjon til å hente ut effekter på sikt. Fordeling av midlene mellom oppgaver og prosjekter vil det arbeides med i detaljbudsjetteringen for de ulike årene i planperioden.

- Heltidskultur

Å øke heltidsandelen blant kommunens ansatte er et viktig tiltak for å sikre bærekraftig utvikling i en tid med stadig større etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester. Det er også viktig for å sikre gode tjenester og forutsigbare lønns- og arbeidsvilkår for de ansatte. I januar 2022 signerte partene den lokale heltidserklæringen for Halden kommune og det er vedtatt i prosjekt heltid sin styringsgruppe en målsetning om å øke andelen heltid med minimum fem prosent årlig inntil heltidsarbeid er dominant i alle sektorer. Det er lyst ut fast stilling som prosjektleder heltid slik at dette viktige arbeidet fortsetter. Dette skjer blant annet gjennom å være med på KS sitt TØRN-prosjekt der man skal se på bl.a. oppgavedeling. I hjemmesykepleien har det vært gjennomført en kartlegging, og alle sykepleiere og helsefagarbeidere som ønsker full stilling har fått tilbud om dette. I tillegg har det blitt opprettet 6 nye 100% helsefagarbeiderstillinger. Disse stillingene blir finansiert ved konvertering av variabel lønn til fastlønn. Alle enheter i helse arbeider kontinuerlig med overgang fra variabel til fast lønn, og alle stillinger som lyses ut skal vurderes om kan lyses ut som hele stillinger.

- Folkehelsearbeid

«Folkehelse i alt vi gjør» - har blitt trukket frem av kommunedirektøren ved flere anledninger, og er ikke noe mindre aktuelt for økonomiplanperioden 2023-2026. Hovedmålsetningen med folkehelsearbeid er å bidra til flere leveår med god helse i befolkningen og å redusere sosiale helseforskjeller. I den siste publiserte Folkehelseprofilen ser vi at det for Halden kommune er mange områder å ta tak i. Det jobbes aktivt med å forbedre folkehelseprofilen. Dette er et område det kan være vanskelig å måle resultater på kort sikt; desto viktigere blir det å jobbe med tiltak man har tro på for så å se effekten i det lange løp.

- Samskapingsprosesser

Samskaping mellom kommune, næringsliv, frivillighet og innbyggere for på sikt å finne bærekraftige måter å drifte kommunale tjenester på.

Med samskaping som metode ser vi på løsninger innenfor inkludering og vekst i arbeidslivet, og frivillig sektors medvirkning i oppgaveløsningen. Som et resultat av en satsning på samskapingsarenaer, og derav kunne utvikle nye forbedrede prosesser for inkludering, sysselsetting, språkopplæring og medvirkning er målet å gjøre alle kommunens tjenestoområder mer effektive og forberedt på å møte morgendagens behov.

- Partnerskap for radikal innovasjon

Som et ledd i samskapingsprosessene, der vi erkjenner at mindre justeringer innenfor dagens tjenesteleveranser ikke holder for å løse de store samfunnsutfordringene, samt at vi ikke klarer slike løft alene og må inn i en rigg med mange aktører, har kommunen/skal kommunen inngå(tt) i Partnerskap for radikal innovasjon (PRI)

PRI er etablert etter initiativ fra KS' medlemmer, og satsingen er organisert som et treårig program.

Målet er å mobilisere ressurser fra hele samfunnet – med ulik bakgrunn, erfaring og kompetanse – for å finne løsningene som sikrer innbyggerne og kommunens behov også i fremtiden.

I dette partnerskapet vil første innsats være rettet mot ungt utenforskap og den demografiske utviklingen med en stadig større eldre befolkning.

- Tillitsreform

Med bakgrunn i at det norske samfunnet står overfor store utfordringer framover, blant annet overgang til lav- og nullutslippssamfunn, stramme statsfinanser og demografiske endringer som utfordrer tilgangen til nok arbeidskraft, har regjeringen igangsatt et arbeid med tillitsreform.

Målet med tillitsreformen er å gi mer velferd og bedre tjenester til innbyggerne, og til rett tid. Dette skal blant annet oppnås ved å finne løsninger som gir mer rom og tid for førstelinjene

både i stat og kommune, slik at de kan gi innbyggerne bedre tjenester.

Videre har det vært en sterk økning i rettighetslovgivningen innen velferdsområdene i kommunal sektor de siste 20 årene. Det har også vært innført en rekke krav til prosedyrer, dokumentasjon og kompetanse. Kommunene har en lovpålagt plikt til å sikre at disse etterleves. En vurdering av statlige rapporteringskrav, kontroll og tilsyn, bemanningsnormer og annen detaljstyring bør derfor inngå som en viktig del av en tillitsreform for offentlig sektor dersom kommunene skal kunne hente ut effekter av reformen.

Driftssituasjonen

Kommuneregnskapet for 2022 viser et overskudd på ca. 7 mkr. Kommunen fikk i 2022 merinntekter på ca. 65 mkr. I hovedsak stammer dette fra økte skatteinntekter. Driften av våre tjenester har vært dyrere og det meste av merinntektene går med til å finansiere ekstrakostnadene i tjenesteområdene.

VAR regnskapet for 2022 viser et akkumulert underskudd på ca. 26 mkr. VAR er et selvkost-område og regelverket setter føringer for hvordan underskuddet skal dekkes inn. Kommunen må dekke inn underskuddet i løpet av de neste 5 årene. I forbindelse med budsjettbehandlingen ble gebyrene for VAR økt betydelig. Økningen i 2023 har delvis tatt inn underskuddet fra 2022. Høyere rentekostnader er hovedårsaken for underskuddet for VAR området.

Kompensasjon for koronautgifter

Halden kommunene mottok ca. 38,2 mkr i kompensasjon for utgifter i forbindelse med korona. Kompensasjonen er kun gitt for 1. halvår bortsett fra teststasjonen ved grensen som er avtalt oppretthold til våren 2023. Regnskapet viser kostnader på om lag 40 mkr. Det betyr at kommunen ikke fikk fullt ut dekket alle sin korona utgifter.

Inntekter

Kommunens inntekter økte mot slutten av 2022. Økt skatteinntekter samt høyere renteinntekter fra start-lån og konsernkonto er hovedgrunnen. Skatteinngangen var ca. 65 mkr høyere enn revidert budsjett. 2022 føyer seg inn i rekken av år hvor skatteinngangen er økende på slutten av året.

Undervisning og oppvekst

Regnskapet for 2022 viser et mindreforbruk for kommunalområdet. Resultatet fordeler seg med et merforbruk i nettolønn, lavere driftskostnader samt høyere inntekter inkludert korona-kompensasjon.

Helse og mestring

Merforbruk på lønn er en kombinasjon av ledige stillinger som det har tatt tid å rekruttere til og smitte i samfunnet som også har preget driften av helsetjenestene i 2022. Helse og mestring har hatt flere vakante stillinger og tilgang på helsepersonell i regionen, særlig for å dekke opp i ferier, er svært krevende. Etter en pandemi og høy prisvekst øker driftsutgiftene, merforbruk på mat, strøm arbeidstøy, medisinske forbruksvarer, smittevernustyr, testutstyr, rengjøringsmidler. I tillegg er det økte utgifter på legetjenester. Mangel på fastleger og dyre løsninger med vikarbyrå for å dekke behov for fastlege,

sykehjemslege og legevakt gir økte kostnader. 2022 har vært et svært krevende driftsår i forhold til å forutse utgiftsnivå. Kostnadene har vært vesentlig mindre forutsigbare gjennom året, og merforbruket har dessverre økt utover året og mer enn hva som var budsjettert.

Samfunn og samskaping

Kommunalavdelingen inkluderer NAV, kultur, samfunnsavdelingen og Båstadlund dagsenter. 2022 var preget av økt høyt aktivitet, og vi ser en økende trend hos innbyggere som har behov for sosialbistand for å komme gjennom hverdagen.

Teknisk

2022 har vært utfordrende år for kommunalteknisk avdeling, som gjenspeiles i høyere kostnader. Økte strømkostnader og andre utgiftsposter bidrar til høyere kostnader. Kommunen har hatt merinntektene fra Rokke avfallsdeponi.

Menneskelige ressurser

Likestilling

Kommunens redegjørelse for likestilling

Halden kommune har også i 2022 vært bevisst på likestillingsaspektet ved rekruttering til stillinger. Kjønnsfordelingen er i likhet med andre kommuner skjev innenfor de ulike sektorene. Ønsket og målsettingen er å forbedre dette gjennom bevisst holdning ved rekruttering.

Kjønnsbalanse

Kommunedirektørens ledergruppe hadde ved utgangen av 2022 en kvinneandel på 33%. På ledernivået under (enhetsledere) var fordelingen 66,7% kvinner (73,8% i 2021). I avdelingsledersjiktet er kvinneandelen 63,8% (65,6% i 2021).

Kommunen har ikke hatt behov for særskilte tiltak for å øke andelen kvinnelige søkere i helse og omsorg og undervisning og oppvekst. Heller tvert om. Som et konkret tiltak for å øke andelen menn i helse og mestring, gikk Halden kommune i 2021 inn i prosjektet «Menn i helse». Et prosjekt i samarbeid med KS og NAV for å utdanne og rekruttere flere menn i helse. Prosjektet er videreført i 2022. I kommunalavdeling teknisk er det en høy andel menn som er tilsatt, selv om kvinneandelen er høyere nå enn tidligere.

Som for det offentlige generelt ser en at likestillingsspørsmålet er et resultat av kvinners og menns valg av tilknytning til arbeidslivet. En ser klare forskjeller i yrkesvalg (tabell 1 og 2).

Tabell 1

Pr. 01.12.22	Antall		Andel kvinner i %	Andel menn i %
	Kvinner	Menn		
Sektor				
I alt	1 822	588	76%	24%
Sentraladm.	53	36	60%	40%
Underv. og oppvekst	599	145	81%	19%
Helse og sosial	1 120	251	82%	18%
Kultur	18	16	53%	47%
Teknisk	24	133	15%	85%
Annet	8	4	67%	33%

*Tabell 1 hentet fra PAI - inneholder kun hovedstillinger. Ansatte som arbeider i flere stillinger er kun telt med der hvor de har hoveddelen av stillingen.

Likelønn

Halden kommune har fokus på likelønn. Dette ble vektlagt i lokale forhandlinger også i 2022. Lønnsoppgjøret i 2022 innebar lokale forhandlinger i lønnskapittel 5.1, 3.4.2 og 3.4.3.

Det legges stor vekt på lik behandling av kvinner og menn ved lokale lønnsforhandlinger, samt utligning av opplagte lønsskjevheter. Kommunen er kommet langt i dette arbeidet. Det gjenstår imidlertid fortsatt enkelte likelønnsutfordringer knyttet til forhandlingskapitlene 3.4.2, 3.4.3 og 5.1 hvor det forhandles individuelt.

Kjønnsfordelt lønnsstatistikk

Utviklingen i grunnlønn i Halden kommune i perioden 2007-2022 (fast- og timelønnte hoved- og bistillinger):

Tabell 2 hentet fra PAI

Utvikling av grunnlønn			
	Begge kjønn	Kvinner	Menn
2007	25.770	25.275	27.325
% vis økning	6	6,1	5
2008	26.573	26.026	28.314
% vis økning	3,5	3,6	3,8

Årsmelding 2022

2009	28.291	27.769	29.947
% vis økning	6,5	6,7	5,8
2010	29.282	28.756	31.003
% vis økning	3,5	3,5	3,7
2011	31.552	31.085	33.049
% vis økning	3.0	3.3	2.1
2012	33.005	32.552	34.476
%-vis økning	4.6	4.7	4.3
2013	33.668	33.266	35.018
%-vis økning	2.0	2.2	1.6
2014	35.207	34.890	36.270
%-vis økning	4.6	4.9	3.6
2015	36139	35835	37115
%-vis økning	2.6	2.7	2.2
2016	37.338	37.006	38.387
%-vis økning	3.3	3.3	3.4
2017	38.450	38.062	39.682
%-vis økning	3.0	2.9	3.4
2018	39.391	38.958	40.762
%-vis økning	2.4	2.4	2.7
2019	41.216	40.780	42.522
%-vis økning	4,6	4,7	4,3
2020	41.361	40.945	42.578
%-vis økning	1,2	1,2	0,9
2021	42.286	42.101	42.798
%-vis økning	2,2	2,8	0,5
2022	44.333	43.975	45.375

%-vis økning	4,8	4,5	6,0
--------------	-----	-----	-----

Endring i månedsfortjeneste 2021-2022 (fast- og timelønnte hoved- og bistillinger):

Tabell 3 hentet fra PAI

Kjønn	Måneds-fortjeneste 2021	Endring i måneds- fortjeneste 2020-2021
Kvinner og menn	48.503	4,3 %
Kvinner	48.074	4,2%
Menn	49.753	4,9 %

Tallene i tabellen under uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for. Tallene justert for stillingsgruppe eller stillingskode bør brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg.

Tabell 4 hentet fra PAI

	Årstall					
	2020		2021		2022	
Justert for	Kvinner månedsfortjene ste i prosent av menns	Kvinner grunnlø nn i prosent av menns	Kvinner månedsfortjene ste i prosent av menns	Kvinner grunnlø nn i prosent av menns	Kvinner månedsfortjene ste i prosent av menns	Kvinner grunnlø nn i prosent av menns
Ujustert	96,9	96,2	97,3	98,4	96,6	96,9
Alder	96,9	96,2	97,3	98,4	96,6	96,9
Stillingsgrup pe	98,9	99,4	97,8	99,6	97,9	99,2
Stillingskode	98,3	99,6	98,3	99,8	98,4	99,8
Utdanning	97,8	98,5	96,4	98,7	97,7	98,8

Heltid/deltid

Prosjekt heltid hadde oppstart i 2021 og er besluttet videreført i en periode på 4 år fra 2022 - 2026. Det ble tilsatt ny prosjektleder i fast stilling i august 2022.

Styringsgruppen for prosjektet har besluttet at tiltakene skal prøves ut i begrenset omfang. Det gjøres ved å opprette pilotene. Sammensetningen av Piloten er følgende:

- Iddebo Langtids- og korttidsavdeling
- Bergheim bo og aktivitetssenter, abc 1 og abc 2.
- Vaterland/Hagegata

I tillegg til pilotene, skal det innføres årsturnus ved helsehuset og i hjemmesykepleien.

Prosjektet gikk over i en ny fase i 2022 etter å ha gjort et grundig arbeid med analyser og kartlegginger i 2021. Ny prosjektleder avholdte et prosjektgruppemøte med tidligere prosjektgruppa for å avklare deltagere i prosjektgruppa når prosjektet går inn i ny fase der arbeidet på pilotene er mer sentralt. Prosjektgruppa består nå av 1-2 representanter fra hver enhet: avdelingsledere, systemansvarlig, rådgiver i Helse og mestring, samt tillitsvalgte og verneombud. Det er lagt til rette for godt samarbeid i prosjektgruppa med blant annet forventningsavklaringer, rolleavklaringer og gruppekontakter. Dette er en viktig del av prosjektarbeid som en endringsprosess. Prosjektgruppa jobber kontinuerlig og møtes hver 14. dag.

Det har i 2022 vært avholdt flere informasjonsmøter for ansatte på pilotene. Hensikten med møter er å gi ansatte en grundig informasjon om hvorfor Halden kommune har forpliktet seg til å jobbe med heltidskultur, men også for å få deres innspill og tilbakemeldinger på hva skal til for å lykkes med dette arbeidet. Det legges opp til stor grad av medvirkning, innflytelse og involvering i den store endringsprosessen.

Parallelt med dette har det vært fokus på informasjonsarbeid. Konsulent fra kommunesektorens organisasjon ble invitert til å delta i kommunestyret og holdte presentasjon om Heltid. Dette vil skje i januar 2023. Det er også avholdt eget informasjonsmøte for plasstillitsvalgte og verneombud på piloter. Dette er for å involvere dem i større grad og presisere at deres rolle er viktig i arbeidet med å bygge heltidskultur. Status om prosjektet Heltid og Tørn er tema på ulike møter, møter med hovedtillitsvalgte, HR-timen o.l. Det har vært jobbet med å etablere kanaler for å spre informasjon om prosjektet Heltid og dette vil fortsette i 2023.

Tørn

Halden kommune er også en del av Tørn prosjektet. Prosjektet initieres av KS med mål organisering av arbeidstid og arbeidsoppgaver. TØRN er en prosess hvor man kartlegger arbeidsoppgaver pr. vakt fordelt på ulike yrkesgrupper. Det jobbes også med oppgavekartlegging dag og helg, samt bemanningsplan. Dette arbeidet skal bidra til bedre organisering og planlegging av arbeidsoppgaver oppgaver som kan føre til bedre kvalitet og kontinuitet i tjenester, samt bygge oppunder muligheten for mer heltid.

Det er to avdelinger på Bergheim bo og aktivitetssenter som deltar i dette prosjektet. Prosjektgruppa deltatt i samlinger med KS hvor det har blitt presenteres verktøy og metoder som skal brukes i arbeid på avdelingene. Det er stor grad av involvering av ansatte og dette er avgjørende i denne type arbeid.

Årsmelding 2022

Halden kommune nådde ikke målet om 5% økning i 2022. Noe av årsaken til dette er at vi ikke har kommet i gang med konkrete tiltak i pilotene. Dette vil først skje i 2023. Heltid berører mange og det er viktig å ha forståelse for at dette krever prosess og modning hos mange. Halden kommune hadde allikevel en økning i andelen heltid i 2022 på totalt 2,2%. En forbedring fra 2021 da økningen var på 1,48%. Økningen fordeler seg som følger:

Sektorvis er utviklingen fra 1. kvartal til 4. kvartal i 2022 som følger:

Sektor	1.kvartal	4.kvartal	Utvikling
Samfunn og samskaping	68,8	72,4	3,6
Helse og mestring	31,3	34,3	3,3
Undervisning og oppvekst	67,5	69,3	1,8
Teknisk	87,6	89,2	1,6
Sentraladministrasjonen	88,9	89,5	0,6
Totalt	51,0	53,3	2,2

Selv om økning er lavere enn målsettingen, går det i riktig retning mot mer heltid blant kommunens ansatte. Når vi i 2023 kommer i gang med konkrete tiltak i pilotene og med årsturnus ved utvalgte avdelinger i 2024, vil det skje en ytterligere økning.

Selv om det vil ta tid, er målet helt klart; heltid skal være dominant i alle sektorer og det skal være hovedregel ved ansettelse. Heltid er viktig for å nå fremtidens bemanningsutfordringer.

Medarbeidere

Antall ansatte og årsverk var pr. 31.12.22:

Tabell 1

	AntallÅrsverk 2018 2018		AntallÅrsverk 2019 2019		AntallÅrsverk 2020 2020		Antall Årsverk 2021 2021		AntallÅrsverk 2022 2022	
Kvinner	1762	1326,7	1813	1379,7	1913	1400	1889	1398,7	1811	1297
Menn	497	418,3	539	452,5	536	423	626	562,8	577	447
Totalt	2259	1745	2352	1832,2	2449	1820	2515	1961,5	2387	1743

Utdanningsnivå

Tabellen nedenfor viser utdanningsnivået i Halden kommune pr. 31.12.22:

Tabell 2

Utdanningsgruppe	Menn 2018	Kvinner 2018	Menn 2019	Kvinner 2019	Menn 2020	Kvinner 2020	Menn 2021	Kvinner 2021	Menn 2022	Kvinner 2022
Ufaglært	73	274	91	287	85	280	124	342	104	270
Faglært	153	629	155	636	158	640	172	688	177	670
Høyskole	58	325	64	340	63	338	74	383	156	435
Høyskole +	15	87	16	90	14	90	14	176	39	178
Lærere (inkl. adj., adj., lektorer)	96	279	100	290	96	290	90	273	93	265

Ledere: Til sammen 116 ledere fordelt på kommunedirektørens ledergruppe, enhetsledergruppen og avdelingsledergruppen (73 kvinner og 43 menn). I tillegg kommer assisterende rektorer, undervisningsinspektører, arbeidsledere og teamledere.

Ansatte med personlig avlønning (Kap. 5.1): 145 ansatte (83 kvinner og 71 menn).

Andelen ufaglærte i kommunen i 2022 er 15,7% mot 17,8% i 2021. Andelen ufaglærte kvinner er 11,3% (12,5% i 2021). Andelen ufaglærte menn er 4,4% (5,2% i 2021).

Det arbeides kontinuerlig med å øke andelen faglærte ved tilsetninger og gjennom tilrettelegging for å ta fagbrev ved siden av arbeidet. I helse og mestring er det i tillegg egen tiltak for å stimulere ansatte til å ta sykepleier- eller vernepleierutdanning.

Alderssammensetning

Alderssammensetningen for fast ansatte i Halden kommune var som følger pr. 31.12.22:

Tabell 3

Aldersgruppe	Antall personer 2016	Antall personer 2017	Antall personer 2018	Antall personer 2019	Antall personer 2020	Antall personer 2021	Antall personer 2022
18-20	14	8	4	26	8	14	22
21-25	139	140	127	155	159	129	161
26-30	172	202	202	230	208	228	218

31-35	206	204	225	245	228	244	244
36-40	273	243	238	252	242	260	266
41-45	300	301	314	321	293	293	289
46-50	336	339	312	327	309	313	319
51-55	296	317	331	326	313	351	355
56-60	267	248	255	254	273	272	288
61-65	222	219	193	170	187	195	176
66-67	35	35	40	29	45	34	30
Over 67	18	15	18	17	3	19	18

Pensjonsalder

IA-avtalen skal skape et arbeidsliv med plass til alle gjennom å forebygge sykefravær og frafall og på denne måten bidra til å øke sysselsettingen. Frafall fra arbeidslivet skal reduseres. Med frafall menes personer i yrkesaktiv alder som ikke kommer tilbake til arbeid etter fravær. Det er vanligvis langtidssykmeldte som går over på arbeidsavklaringspenger og etter hvert til uføretrygd, eller personer som går over til tidligpensjonering.

Gjennom å jobbe godt og systematisk med å forebygge og redusere sykefravær og frafall, skal virksomhetene være med på å skape gode inkluderingsarenaer i arbeidslivet. Målet med IA-avtalen er å legge til rette for at så mange som mulig kan arbeide så mye som mulig, så lenge som mulig.

Et godt samarbeid mellom partene er det viktigste verktøyet i inkluderingsarbeidet. IA-avtalens viktigste bidrag i denne helheten er felles innsats fra partene på arbeidsplassen for å forebygge sykefravær og frafall og fremme inkludering. Myndighetene skal gjennom sine virkemidler støtte opp under dette arbeidet.

I 2022 ble det utarbeidet en Livsfasepolitikk for Halden kommune der seniorpolitisk tiltak som kan tas i bruk framkommer. Helse og mestring har også innført seniorpolitiske tiltak blant kritiske kompetansegrupper for å holde ansatte i arbeid lengre.

Lærlinger

Halden kommune har i 2022 hatt lærlinger i følgende fag:

- Helsefagarbeider
- Barne- og ungdomsarbeider

- Institusjonskokk
- Bygghjelp (vaktmester)
- Kontor og administrasjon
- IKT – servicefag
- Anleggsgartner
- Gjenvinningfaget
- Vei og anlegg

Halden kommune hadde høsten 2022 62 lærlinger fordelt på de ulike lærefagene vi er lærebedrift i. I tillegg var det flere ansatte som startet prosessen med fagbrev på jobb også i 2022.

62 lærlinger er det antallet Halden kommune skal ha forhold til å dekke 2 promille av innbyggertallet.

Det er ikke fastsatt hvor mange lærlinger det skal være i de ulike fagene, men aktuelle lærlinger blir kalt inn til intervju der fagleder i det aktuelle faget, lærlingansvarlig og søker er til stede.

Utdanningsdirektoratet gjennomfører hvert år en lærlingerundersøkelse og også i 2022 så skårer Halden kommune høyt på Trivsel, opplæring og oppfølging.

Vi rekrutterer i hovedsak lærlinger fra egen kommune, men også noen utenfor kommunen.

Rekruttering

P.t er det sykepleiere, vernepleiere og leger som representerer den største utfordringen når det gjelder rekruttering av fagpersonell til kommunen, og sykepleiere utpeker seg spesielt. Det er også vanskelig å rekruttere lærere med godkjent lærerutdanning og førskolelærere i løpet av skoleåret. I tillegg er det få søkere til enkelte lederstillinger. Høsten 2021 ble det igangsatt et arbeid i en partssammensatt arbeidsgruppe for å utarbeide en overordnet rekrutteringsstrategi for Halden kommune. Dette arbeidet ble ferdigstilt ved utgangen av 2022 og planen vil bli drøftet og iverksatt tidlig i 2023. Det er i tillegg utarbeidet egen rekrutteringsstrategier for sykepleier og vernepleier.

HMS

Et godt og systematisk HMS-arbeid skal bidra til et arbeidsmiljø som er til alles beste. Det overordnede HMS-systemet skal bidra til at man har verktøy for å forebygge og løse problemer som oppstår. Våre HMS-dokumenter er ikke statiske, men i stadig utvikling.

Fokus på nærvær, IA og forebyggende arbeidsmiljøarbeid og gode rutiner for oppfølging av de som blir syke har hatt sterkt fokus også i 2022. Kommunedirektøren har dette høyt på dagordenen, og IA-satsingen som ble startet i 2015 har fortsatt i 2022.

IA-styringsgruppe hvor både arbeidsgiver og arbeidstaker er representert bidrar til å holde fokus på IA-arbeidet. Styringsgruppa har tidligere definert fokusområder og tiltak innenfor IA-arbeidet, disse ble forlenget ut 2022. Gruppa har også søkt og fått midler fra Halden kommunale pensjonskasse til prosjekter som Sterkere tilbake som kan bidra til økt nærvær. IA-styringsgruppe har vært med på å peke ut prioriterte arbeidssteder som skal få ekstra oppfølging av bedriftshelsetjenesten og NAV. Prosessen rundt IA-arbeidet har tatt lenger tid enn beregnet og blitt forsinket pga korona og travle ledere. I løpet av 2020 ble det innført et tettere samarbeid mellom NAV arbeidslivssenter, BHT og HR i IA-arbeidet, og det jobbes enda mer systematisk. Dette arbeidet er videreført i 2022. Det blir også gjennomført jevnlige

sykefraværsoppfølgingsmøter med avdelingsleder, HR, NAV og NAV Arbeidslivssenter i de prioriterte avdelingene.

Målsettingen for 2022 var et nærvær på 92%, altså et sykefravær på 8%. Det er laget differensierte mål i de ulike kommunalavdelingene. Vi har imidlertid store variasjoner mellom de ulike kommunalavdelingene og gjennom året. Korttidsfraværet er en utfordring på enkelte arbeidsssteder, men i hovedsak er det langtidsfraværet som er vår utfordring.

I 2022 var nærværet for hele året på 91,1%. Det betyr at målet om 92% nærvær er innen rekkevidde, og vi så i fjor at målet er mulig å nå. Nærværsarbeidet fortsetter for fullt i 2023.

Sykefraværstall for Halden kommune har blitt gradvis lavere de siste årene. I 2021 hadde vi det laveste sykefraværstallet i perioden 2013-2021, mens vi opplevde en økning igjen i 2022.

Tiltak og aktiviteter som er iverksatt for å ivareta HMS-arbeidet i Halden kommune:

Det jobbes stadig med å utvikle og implementere kommunens nye internkontrollsystem, Samsvar. I 2021 ble det tatt i bruk et nytt intranett og Risk Manager ble avsluttet. Det ble også innført et nytt avvikssystem i kommunen. Samsvar erstattet Risk Manager. Sikri er leverandør. Nå har man tilgang via skyløsning, som gjør systemet tilgjengelig utenfor Halden kommunes nett.

Innføringen av Samsvar har fungert som et pilotprosjekt sammen med leverandør. Samsvar er Halden kommunes internkontrollsystem som brukes både til avvik, kvalitetsdokumentasjon og risikovurdering. Innledningsvis var det en del utfordringer med integrasjon og pålogging. Påloggingsutfordringene ble utbedret, men det har også vært en del andre utfordringer i etableringen. Blant annet knytter dette seg til rapporteringsmuligheter. Verktøyet er stadig i utvikling og det etableres nye muligheter fortløpende. Mange av de etterlyste mulighetene er nå etablert og løsningen fungerer stadig bedre. Alt er allikevel ikke helt på plass.

Samsvar består av flere moduler. Avviksmodulen fungerer nå godt, systemet for behandlingsprotokoller og personvern fungerer og løsningen for etablering av prosedyrer og dokumenthåndtering fylles med innhold av tjenesteområdene. Dette vil pågå første halvdel av 2023. Modulen for risikovurdering er klar til bruk i nær fremtid, men det gjenstår å definere oppsett og gjennomføring av opplæringsplan for hvordan verktøyet skal brukes. Planen er at systemet skal kunne være et fullverdig internkontrollsystem når alle modulene er ferdig utviklet og tatt i bruk. Det er behov for mer informasjon og opplæring, og utviklingsarbeidet fortsetter i 2023.

Elektronisk stoffkartotek fra leverandøren Eco Online er tilgjengelig for alle ansatte, og alle har lesetilgang. Det er fortsatt behov for informasjon og at systemansvarlig gjennomfører ytterligere opplæring. De ulike kommunalavdelingene har flere administratorer som kan registrere nye stoffer/datablader. Historiske data er migrert fra gammelt til nytt system og ivaretatt. Det er også tatt i bruk en egen modul for eksponeringsregister i Eco Online. Også her vil det være behov for at systemansvarlig gjennomfører ytterligere opplæring.

Sykefraværsoppfølging

Det er fokus på tidlig oppfølging og tilrettelegging, og flere er gradert sykemeldt. Tilrettelegging for sykemeldte oppleves som krevende for lederne fordi kommunen er i en vanskelig situasjon med trange økonomiske rammer, men på tross av dette utvises det flere steder kreativitet og innsats for å inkludere.

Dialogmøter og oppfølgingsmøter gjennomføres, og det er mulighet for å få bistand fra NAV arbeidslivssenter, bedriftshelsetjenesten og HMS-rådgivere i kommunen. En saksbehandler i NAV følger opp alle ansatte i kommunen, noe som letter kontakten med NAV og sikrer bedre oppfølging.

Tilsvarende følger en saksbehandler i NAV opp ansatte i kommunen som er på arbeidsavklaringspenger (AAP).

HR-avdelingen avholder møter med alle som har vært ute av arbeidet i to år for å avklare om de kan komme tilbake til arbeid eller ikke. HR har dette som en måleindikator og rapporterer på dette hvert kvartal.

I 2022 fortsatte arbeidet med å avklare saker hvor ansatte har vært ute av jobb i mer enn to år. Flere har et perifert forhold til kommunen etter at de har gått over på ulike trygdeordninger. Mange av disse har blitt tilskrevet og innkalt til møter, og dette avklaringsarbeidet vil fortsette i 2023.

Kurs og opplæring

Akan-utvalget/HR har gjennomført tre puljer med Akan-kurs for ledere og Akan-kontakter. Lederne fikk en innføring i Akan-modellen og Den nødvendige samtalen, og Akan-kontaktene fikk en innføring i Akan-modellen. Bedriftshelsetjenesten stod for opplæringen. Kurset for lederne ble gjennomført digitalt, men kurset for Akan-kontaktene var fysisk.

I tillegg har det vært arrangert IA-samling for ledere om IA-avtalen, forebyggende arbeidsmiljøarbeid og sykefraværsoppfølging. Samlingen var fysisk og ble gjennomført i to puljer. Kurset ble arrangert HR i samarbeid med NAV og NAV arbeidslivssenter.

Det har vært gjennomført grunnkurs HMS for nye ledere, verneombud og medlemmer av sektor-AMU. Kurset ble gjennomført digitalt.

Det har også vært arrangert to verneombudssamlinger. På vårens samling var tema risikovurdering. Samlingen ble gjennomført digitalt i flere puljer og her var både ledere og verneombud med. Høstens samling var fysisk og her var tema IA og forebyggende arbeidsmiljøarbeid.

Høsten 2019 startet kommunedirektøren et samarbeid mellom Halden kommune og People@work. Firmaet leder prosesser, arrangerer samlinger og leverer en app med digitale treningsløsninger for ledere. Gjennom disse prosessene skal man ta utgangspunkt i gode rollemodeller, definere kontrollerbar og kopierbar aktivitet og ha fokus på Beste praksis. Det ble avholdt to samlinger for ledere i 2022, og i forkant av disse ble det gjennomført klimaundersøkelse blant alle ansatte, samt en «leders leder» undersøkelse. Lederne gjennomfører også en månedlig egenevaluering. Høstens samling var en nærværskonferanse med foredragsholdere fra bl.a. HKP, bedriftshelsetjenesten og Nav arbeidslivssenter. Det ble et variert program med ulike perspektiver rundt samme tema.

HMS-pris

I desember ble HMS-prisen delt ut for 12. gang. Denne gangen gikk prisen til Sommerro. De har et godt og implementert HMS-arbeid og jobber systematisk og målrettet med dette. De har etablert flere arenaer hvor HMS er tema og gode samarbeidsarenaer for leder, verneombud og tillitsvalgte.

Tiltak og aktiviteter for å øke nærværet i Halden kommune

Bedriftshelsetjeneste

I 2022 har vi hatt et godt samarbeide med Avonova. De gir bistand innenfor systematisk HMS-arbeid, sykefraværsarbeid, krisehåndtering, arbeidshelse, psykososialt arbeidsmiljø, fysisk/biologisk/kjemisk arbeidsmiljø, ergonomi, risikovurdering, rus/avhengighet, livsstil/helsefremmende tiltak og undervisning/kurs. Vi er fornøyde med kvaliteten på tjenestene de gir.

Egen årsrapport behandles av HAMU hvert år. BHT deltar på HAMU-møter og i sektor-AMU hvis ønskelig. De deltar også i Akan-utvalget, IA-styringsgruppe og i IA-arbeidet i prioriterte avdelinger/enheter.

Alle ansatte har gjennom bedriftshelsetjenesten hatt tilbud om gratis behandling av fysioterapeut og samtaletimer med egnet fagpersonell. Tilbudet har vært godt mottatt og mye benyttet.

Prosjektet Sterkere tilbake ble gjennomført av Avonova med en gruppe à 9 ansatte i løpet av 2022. Dette er et tilbud til ansatte som står i fare for å falle utenfor arbeidslivet enten pga. helsemessige problemer eller alder. Både de som har gjentatte sykemeldinger, langtidsfravær, eller er i fare for å bli sykemeldte kan søke. Deltakerne fikk en omfattende oppfølging både individuelt og i gruppe, og gjennom kurset lærte de om forbedring av søvnvansker, fysisk helse, stressmestring, kosthold og hverdagsbalanse. Opplegget gikk over en lengre periode, vår – sommer – høst, for å legge enda bedre til rette for varig livsstilsendring.

Forflytningsveiledningskurs ble gjennomført i helsesektoren høsten 2021 og videre inn i 2022. Dette er forebyggende tiltak der deltakerne lærer gode bevegelser for kroppen, tips om arbeidsteknikk og bruk av forflytningsduk. Kursene ble gjennomført av bedriftshelsetjenesten ute på den enkelte arbeidsplass med hele/deler av personalgruppa.

Når det gjelder prosjektet Aktiv på dagtid, er deltakerkortenes virkningstid forlenget til tross for bortfall av tilretteleggingstilskudd. Opplegget videreføres som i fjor gjennom ekstra tilskudd fra deltakerkommunene og gir tilgang til aktivitetene i prosjektet inntil videre.

Sykefraværsutvikling Halden kommune 2013– 2022:

									2021	2022
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
Halden kommune totalt	8,2 %	9,1 %	9,1 %	8,9 %	8,5 %	8,8 %	8,5 %	8,2 %	7,6%	8,9%
Sentral felles	8,3 %	9,5 %	6,3 %	6,6 %	7,0 %	5,7 %	5,1 %	4,5 %	4,6 %	6,1 %
NAV	7,9 %	8,2 %	10,7 %	8,1 %	6,6 %	6,4 %	6,1 %	5,1 %	Inngår i samfunn og samskapin g	Inngår i samfunn og samskapin g
Undervisning og oppvekst	7,8 %	8,2 %	8,1 %	8,1 %	7,5 %	7,3 %	8,3 %	7,0 %	7,2 %	9,2 %

Årsmelding 2022

Teknisk	5,5 %	5,2 %	4,6 %	5,6 %	5,5 %	5,2 %	4,1 %	3,9 %	3,5 %	3,8 %
Helse og mestring	10,2 %	10,5 %	11,1 %	10,9 %	10,3 %	11,4 %	10,3 %	10,8 %	9,0 %	10,4 %
Samfunn og samskaping										6,7 %

Økonomirapportering drift

Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor	Oppr. bud.	Rev.bud.	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
Sum generelle driftsinntekter	-2 061 522	-1 994 995	-2 029 070	-2 094 596	65 525	3,2 %
Netto finansutgifter	151 798	127 255	177 423	161 561	15 862	8,9 %
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	48 747	15 690	15 690	22 654	-6 964	-44,4 %
Til disposisjon	-1 860 978	-1 852 050	-1 835 958	-1 910 381	74 424	4,1 %
Fellesområder	9	0	0	1	-1	0,0 %
Sentraladministrasjon	97 335	95 891	103 733	99 039	4 693	4,5 %
Kommunalavdeling Undervisning & Oppvekst	739 189	753 187	761 033	755 190	5 844	0,8 %
Kommunalavdeling Helse og mestring	688 682	685 742	698 871	707 761	-8 890	-1,3 %
Kommunalavdeling Teknisk	96 674	97 561	98 876	103 639	-4 763	-4,8 %
Fellesfunksjoner	29 466	27 895	-28 573	7 761	-36 335	-127,2 %
VAR og Havn	4 797	0	0	26 304	-26 304	0,0 %
Samfunn og samskaping	195 874	191 775	202 018	210 683	-8 666	-4,3 %
Sum disponering	1 852 025	1 852 050	1 835 957	1 910 380	-74 423	-4,1 %
Merforbruk -/mindreforbruk +	-8 953	0	-1	-1	1	0,0 %

KOSTRA hovedtall

	Halden 2021	Halden 2022	Kostragruppe 10	Viken
Økonomi				
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger *)	102 129	96 779	94 798	93 323
Eiendomsskatt totalt Beløp per innbygger (kr) *)	3 113	2 812	3 086	1 670
Frie inntekter i kroner per innbygger *) **)	65 081	63 821	64 319	66 322
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	3,1 %	0,8 %	1,6 %	2,6 %
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger *) **)	64 481	65 086	68 840	67 571
Rammetilskudd Beløp per innbygger (kr) *)	36 442	33 989	28 664	24 607
Skatt på inntekt og formue Beløp per innbygger (kr)	27 872	30 284	34 768	41 193

Investeringer

Status investeringer

Halden kommune har gjennom året 2022 håndtert rundt 150 større eller mindre investeringsprosjekt. Flere av disse er kun av avsluttende karakter der det er mottatt spillemidler eller andre tilskuddsmidler etter ferdigstillelse av prosjekt. Blant de største prosjekt som pågår finner vi ny skole og idrettshall i sentrum, brannstasjon, oppgradering av Halden helsehus, ferdigstillelse av nytt reservevann-anlegg på

Asak samt flere saneringsprosjekter innenfor vann og avløp. Kjøp av Os Allé 3 er også blant de større investeringene som har blitt gjort i år.

Summer som er gjengitt i tabell er bruttosummer; inkludert mva og før eventuelle tilskudd. Det er gjennom året mottatt rundt 15 mkr. i spillemidler, rundt 112 mkr. i tilskudd fra Husbanken og merverdikorompensasjon på 108 mkr.

Det er, i 2022, brukt rett i underkant av 685 mkr. i lånefinansiering, videre er det i henhold, til vedtak brukt rundt 38,9 mkr. fra investeringsfond, mens det også er avsatt rundt 17 mkr. fra salgsinntekter.

6,89 mkr er overført som en del av egenkapitalfinansiering fra driftsregnskap, 10 mkr. fra salg av eiendom er også tilført som en del av egenfinansiering, i henhold til vedtak.

Investeringer

Halden kommune har gjennom året 2022 håndtert rundt 150 større eller mindre investeringsprosjekt. Blant de største prosjekt som pågår finner vi ny skole og idrettshall i sentrum, brannstasjon, oppgradering av Halden helsehus, ferdigstilling av nytt reservevann-anlegg på Asak samt flere saneringsprosjekter innenfor vann og avløp. Kjøp av Os Allé 3 er også blant de større investeringene som har blitt gjort i år.

Tabellen under viser de 20 største investeringer i 2022 i Halden kommune.

Største investeringer 2022				
Prosjektkode	Investering	Rev.bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik
P1030	Kjøp av Os allé 3	175 000 000	175 305 982	-305 982
P1065	Utfasing av oljefyring i off.bygninger	4 914 836	2 527 919	2 386 917
P1076	ENØK-tiltak i diverse bygninger	5 740 922	2 783 014	2 957 908
P1105	Utbedring - kvikkleire, løsmasseskred	10 000 000	1 611 657	8 388 343
P2052	Det digitale skoleløftet	4 438 696	3 878 865	559 831
P2113	Ny sentrumsskole inkl. idrettshall	273 241 146	231 911 340	41 329 806
P3034A-D	Halden helsehus	39 483 732	31 322 927	8 160 805
P3083	Samlokalisere dagsentertilbud for funksjonshemmede	33 511 495	1 067 772	32 443 723
P3089	Virtuell langtidsavdeling	4 409 564	130 502	4 279 062
P3092	Trygghetsboliger	4 538 826	1 428 493	3 110 333
P3096	Nytt sentralkjøkken og utstyr	34 456 431	9 949 613	24 506 818
P6237	Ringledning vann	5 000 000	1 111 785	3 888 215
P6248M	Vannmålere	4 314 192	300 665	4 013 527
P6267	Hovedplan VA/saneringsprosjekter	147 189 545	98 148 916	49 040 629
P6288	Trykkavløp	3 694 126	968 861	2 725 265
P6446	Smarte vannmålere	5 000 000	106 303	4 893 697
P7191	Asfalteringsprogram	4 312 820	4 507 102	-194 282

Årsmelding 2022

P7212	Planskilt gangtrafikk til Kongeveien skole	15 737 987	41 488	15 696 499
P8078	Ny brannstasjon	65 914 405	42 123 939	23 790 466
P8301	Langbrygga	5 000 000	4 320 480	679 520
Sum		845 898 723	613 547 623	232 351 100

Status investering og finansiering (2A)

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Investeringer i varige driftsmidler		524 546	669 188	1 083 204	980 487
Tilskudd til andres investeringer		4 182	3 080	4 415	3 170
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		2 411	1 050	1 050	6 677
Utlån av egne midler		350	0	0	730
Avdrag på lån		0	0	0	0
Sum investeringsutgifter		531 489	673 318	1 088 669	991 064
Kompensasjon for merverdiavgift		-48 742	-67 876	-132 616	-108 238
Tilskudd fra andre		-15 896	-95 000	-95 000	-139 855
Salg av varige driftsmidler		-25 709	-10 000	-10 000	-36 485
Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	0
Bruk av lån		-422 290	-482 500	-817 811	-684 873
Sum investeringsinntekter		-512 636	-655 377	-1 055 428	-969 451
Videreutlån		41 016	70 000	70 000	74 548
Bruk av lån til videreutlån		-41 016	-70 000	-70 000	-70 000
Avdrag på lån til videreutlån		22 110	22 000	22 000	74 125
Mottatte avdrag på videreutlån		-37 071	-22 000	-22 000	-34 134
Netto utgifter videreutlån		-14 960	0	0	44 539
Overføring fra drift		-12 742	-6 891	-6 891	-6 891
Avsetninger til bundne investeringsfond		16 757	0	0	22 352
Bruk av bundne investeringsfond		-366	0	0	-55 496
Avsetninger til ubundet investeringsfond		10 738	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond		-19 181	-11 050	-26 350	-26 117
Dekning av tidligere års udekket beløp		901	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-3 893	-17 941	-33 241	-66 152
Fremført til inndekning i senere år (udekket)		0	0	0	0

Status investeringer (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
		6 620	0	0	6 928
Fellesområder		30 706	0	0	0
Sentraladministrasjon		11 192	10 940	10 029	15 139
Kommunalavdeling Undervisning & Oppvekst		6 723	7 000	4 439	4 456
Kommunalavdeling Helse og mestring		10 358	31 250	52 929	18 096
Kommunalavdeling Teknisk		242 551	489 383	831 459	768 546
VAR og Havn		212 275	127 838	179 065	159 177
Samfunn og samskaping		4 121	2 777	5 283	8 146
Investeringer i varige driftsmidler		524 546	669 188	1 083 204	980 487

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
UTLÅN		202	0	0	0
Restaurering utvendig tak Idd kirke		100	0	0	0
Oppgradering Os kapell		0	2 550	0	0
Innføring av Sosi-standard alle kirkegårder		1 000	0	0	0
Nytt telefonsystem (kirke)		400	0	0	0
Sikring av kirkens bygg		300	300	300	0
Oppgradering av ringeanlegg (kirke)		230	230	230	0
Klimaskallsikring Kulturhistoriske kirker		1 950	0	0	0
Prosjektmidler Riksantikvar PS82/2022		0	0	3 170	3 170
Oppgradering Os krematorium		0	0	715	0
Tilskudd til andres investeringer		4 182	3 080	4 415	3 170

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Green Halden AS		0	0	0	2 210
Aksjer Halden Arbeid og Vekst		0	0	0	30
Egenkapitalinnskudd HKP/KLP		2 411	1 050	1 050	4 437
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		2 411	1 050	1 050	6 677

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Enøktiltak på Rødsberg ung.skole		0	0	0	730
INTERNE		350	0	0	0
FINANSIERINGSTRANSAKSJONER					
Utlån av egne midler		350	0	0	730
Sum del 1-4		531 489	673 318	1 088 669	991 064

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	
10. trinn til Risum vgs 22 tonns beltegraver	1 932 2 000	1 950 2 396	1 932 2 000	1 950 2 396	Prosjektet er ferdig. Lvert i hht avtale. Denne er anskaffet og tatt i bruk. Anskaffelse har blitt sett på i sammenheng med anskaffelse i prosjekt P6306 - Dumperbil. Det viste seg at beltegraver ble dyrere enn først antatt, mens dumperbil var mest gunstig å anskaffe brukt. Mindreforbruk på P6306 sees dermed opp i mot merforbruk på denne anskaffelsen. Prosjekt avsluttes
Alarmsystem Solheim senter	3 000	3 454	1 501	1 958	Prosjekt er nå fullført og avsluttet.
Alarmsystem Vaterland/Hagegata og Søsterveien	6 000	0	3 000	0	Tidspunkt for installasjon gjenstår. Anbud og leverandør utvelgelse gjennomført.
Aruba wifi-punkter	3 000	2 450	2 000	2 450	Oppgradering av wifi-dekning og nye Aruba- punkter har pågått i 2022 på flere lokasjoner. Dekningen er betydelig utbedret på flere skoler og andre kommunale bygg/arbeidsplasser. Det er fortsatt behov og arbeidet var tiltenkt å fortsette ut 2024. Midlene er mer eller mindre oppbrukt og denne delen av utbedringen vil bli avsluttet,.
Asfaltering grusveier	15 000	7 660	1 300	1 405	Utført i henhold til plan, referatsak 2021/2215- 2Basert på de bevilgede midler for dekkefornyelse av asfaltveier og asfaltering av grusveier ble følgende strekninger valgt og utført for 2022Reasfaltering: Jotunveien, Karrestadveien, Ulls vei , Friggsvei og Valhall. Grønliveien mot Brekkerød.Det er også utført trafikksikkerhetstiltak med nye fortau i samme strengning, samt fartsreduserende tiltak.Det ble utført trafikksikkerhetstiltak med nytt fortau i Båstalundveien mot B R A veien.Veifornyelse av grusveier: Buerгатene, Brekkeveien, IddkirkeTotal ble det fornyet ca 1700 m vei
Asfalteringsprogram	55 000	32 960	4 313	5 620	Utført i henhold til plan, referatsak 2021/2215- 2Basert på de bevilgede midler for dekkefornyelse av asfaltveier og asfaltering av grusveier ble følgende strekninger valgt og utført for 2022Reasfaltering: Jotunveien, Karrestadveien, Ulls vei , Friggsvei og Valhall. Grønliveien mot Brekkerød.Det er også utført trafikksikkerhetstiltak med nye fortau i samme strengning, samt fartsreduserende tiltak.Det ble utført trafikksikkerhetstiltak med nytt fortau i Båstalundveien mot B R A veien.Veifornyelse av grusveier: Buerгатene, Brekkeveien, IddkirkeTotal ble det fornyet ca 1700 m vei
AvløpLegangersgate- Bjerkeveien	0	9 438	0	627	VA-arbeider ferdig. Venter på overtakelse. Noen erstatningsutbetalinger gjenstår.
Avløpsanlegg Kornsjø, Bakke, Prestebakke og Brekke	18 200	28 663	0	2 310	Arbeider ferdig. Garantiperiode.
Badeplasser, universell utforming	2 000	2 104	854	0	Midlene planlegges å bruke på badeplasser for å kunne universelt utforme og tilrettelegge for offentligheten i ennå større grad enn tidligere.

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	
Berg skole utbedring av bygningsmasse	44 000	0	2 000	0	Vanninga står for tur, der det i første omgang planlegges adkomst til og ut i vannet. Prosjektet er under planleggingsfasen.
Besøkssenter Gjellestad	5 000	0	2 000	0	Det er usikkerhet ifm. fremdrift, da det er et komplisert prosjekt. Det er nå foretatt prøveboring rundt skipsgropen for å kartlegge grunnforholdene i området, og rapporten blir trolig klar medio februar. Rapporten vil belyse hvordan man kan bygge en konstruksjon som bevarer skipsgropen med hensyn til temperatur, fuktighet osv. Nå som skipsgropen er åpnet og utsatt for luft, vil den forvitte raskt, det er derfor viktig å få fortgang i byggingen. Rapporten om grunnforholdene og forstudie-rapporten fra november 2020 danner utgangspunkt for utlysning av et mulighetsstudie for et fremtidig besøkssenter og formidling av historien rundt Gjellestad. Det er satt opp månedlige møter i arbeidsgruppen for å få fortgang i dette. Søknaden som Kulturhistorisk Museum og partnere sendte inn til felles-europeisk råd ble dessverre avslått, men det er full aktivitet i arbeidsgruppen som forbereder en søknad om UNESCO verdensarv status for vikinghistorien. Denne arbeidsgruppen består av representanter fra Riksantikvaren, KHM, Viken Fylkeskommune, Vestfold Telemark Fylkeskommune, arkeologisk Museum i Stavanger, samt en større referansegruppe.
Bevaring av Høyden, Os kirkegård	0	0	1 250	0	Arbeidet vedr regulering av Os-kirkegård og bevaring av Høyden igangsatt i 2021. Grunnlagsrapporter på Støy, geoteknikk, forurensa grunn og eventuell muligheter for gjenåpning av sidegren til Osbekken foreligger. Reguleringsplanen forventes vedtatt ila. 2023. Prosjektoppstart på Kirkegårdutvidelsen forventes ila. 2024
Bildedatabase	250	0	250	0	Prosjekt ikke igangsatt - midlene overføres til 2023
Bolig til yngre utviklingshemmede	62 218	44 650	0	419	Prosjekt er ferdig og med meget godt resultat har man fått bygget 10 boenheter samt fellesarealer, alt tilrettelagt for yngre personer med nedsatt funksjonsevne. Prosjekt ble delvis finansiert med midler fra Husbanken som ved befaring i ettertid var meget godt fornøyd med resultatet.
Bookingløsning - Integra	250	152	142	44	Prosjektet pågår - restmidlene overføres til 2023
Brannteknisk oppgradering av bygg	4 069	3 548	1 595	1 230	Tiltak på oppgradering etter tilsyn og ønske om utvikling sees i sammenheng med tiltak i vedlikeholdsplanen.
Brattlibanen	0	4 150	0	1 211	VA-arbeider ferdig. Bygging av bekk gjenstår.
Bypark (i regi av kirkens bymisjon)	3 000	2 022	3 000	2 022	Prosjektet er godt i gang. Beregner å være ferdig, slik at parken kan brukes til 17. mai 2023. Det har påløpt ekstra kostnader på grunn av forurensede masser i grunnen, Fjerning av massene har pågått som et samarbeid mellom Halden kommune og BaneNor hvor sistnevnte vil dekke ekstra påløpte kostnader. Ekstraarbeid foran bygget vil også dekkes av BaneNor.

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	
Deponiutvidelse Rokke	20 000	8 693	2 022	930	Sprengingsarbeider utført i september. Pågår kontinuerlig etter etterspørsel/salg av pukk.
Det digitale skoleløftet	41 492	29 966	4 439	4 456	Midlene er benyttet i tråd med budsjett og plan.
Digital infrastruktur HKK	710	459	290	459	Prosjektet er gjennomført etter intensjonene og ble sluttført ultimo 2022. Det er anskaffet IT og AV -utstyr til bruk i undervisningen på HKK
Digitalisering	1 200	1 366	228	110	Digitalisering er et kontinuerlig arbeid som handler om å ta i bruk digitale løsninger der det er hensiktsmessig. Dette investeringsprosjektet avsluttes i 2023 og nye tiltak vil bli konkretisert i budsjettprosess og økonomiplan for neste periode
Digitalisering av byggesaksarkiv	5 378	2 354	2 879	832	Prosjektet pågår. Byggesaksarkivet er ferdig scannet 2021. Eiendoms-arkiv, kommunalteknisk arkiv og historisk arkiv fra Fayegården er ferdig digitalisert i 2022. Arbeid som gjenstår er: Integrering fra Web -lager til Documaster (arkivkjernen) - forventes skje ila. 1. halvår 2023. Publisering av arkivet i en løsning som er lett tilgjengelig og søkbar for saksbehandler og publikum i ila. 2023
Dumperbil med trekslet henger	2 000	1 400	2 000	1 400	Denne er anskaffet og tatt i bruk. Anskaffelse har blitt sett på i sammenheng med anskaffelse i prosjekt P6300 - Bestegraver. Det viste seg at bestegraver ble dyrere enn først antatt, mens dumperbil var mest gunstig å anskaffe brukt. Mindreforbruk på denne anskaffelsen sees dermed opp i mot merforbruk på P6300. Prosjekt avsluttes
Energimerking av bygninger	150	0	150	0	Bygg er kartlagt med tanke på energimerking. Det er ingen pågående tiltak pr. nå.
ENØK - Gatelys	11 000	11 053	2 000	3 409	Pågår. Vil fortsette inn i 2023 med nye tiltak for å forsøke å redusere strømforbruk på gatelysnettet.
ENØK-tiltak i diverse bygninger	27 500	11 265	5 741	3 402	Tiltakene er registrert og lagt inn i vedlikeholdsplanen. Prioriterte tiltak iverksettes fortløpende. Sees i sammenheng med tildeling av midler i budsjett 2023.
ENØK-tiltak i kirkene	0	251	0	7	Midler ble overført til Kirkelig fellesråd i 2021. Prosjektet er således ferdig sett fra kommunens side siden det ikke er kommunen som hverken bestiller eller gjennomfører disse prosjektene.
Enøktiltak på Rødsberg ung.skole	1 460	1 157	1 322	739	Tiltakene sees i sammenheng med tiltak gitt vedlikehold for oppgradering av energiløsning for Rødsberg. Tiltakene legges i Vedlikeholdsplanen.
Fjernvarme	4 778	4 039	801	81	Det er lagt fjernvarme fra renseanlegg på Refne og til rådhuskvartalet. Prosjektet er avsluttet.
Forkjørsregulering av 5 veier	900	299	576	0	Hovsveien gjenstår, vil utføres 2023
Fotoarkiv av verneverdig bebyggelse Halden sentrum	800	425	595	217	Prosjektet pågår. Medarbeider engasjert i 20% stilling. Sydsiden ble ferdigstilt i 2021. Prosjekt har pågått gjennom hele 2022 og forventes ferdigstilt ila. 2023.
Gang- og sykkelvei Asakåsen	0	19	136	0	Under arbeide
Gangbru Tistedal	1 900	0	1 900	0	Arbeid har blitt utsatt med tanke på jobb som skal gjøres på demningen. Det er behov for å gjøre enkelte tiltak ved gangsti og bru. Tiltak ferdigstilles 2023.

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett			Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap		
Halden Helsehus	243 300	222 619	134 484	137 686	Prosjektet er i avslutningsfasen, overlevert og satt i drift. Kontrollfase.	
Hoffgårdløkka , Solliveien og Løvveien	0	23 058	0	6 450	VA-arbeider ferdig utført. KS perm ikke komplett. Noe asfaltarbeider gjenstår.	
Hovedplan VA/saneringsprosjekter	1 296 331	388 575	147 190	98 216	Prosjektene er under utførelse fortløpende.	
Idekonkurranse Torvet	0	1 833	937	1 145	Analyser og utredning om fremtidig bruk av torvet har blitt gjennomført. Møter med næringsdrivende på torvet har blitt gjennomført. Politisk prosess om utvikling av torvet startet i oktober 2022.	
IKT-løsninger/RFID-utrustning renovasjonsbiler	750	712	487	315	Prosjektet pågår . Alle bilene er utstyrt med nødvendig utstyr. Må foretas noen justeringer. Gjenstår og kontrollere registrerings nøyaktigheten. Forventer at det kan tas i bruk mot slutten av året for å dokumentere antall tømminger som foretas og at denne opplysningen kan brukes for fakturering. Forventer et innsparingspotensiale.	
Inear og medhør Brygga kultursal	187	211	187	211	Medhør er anskaffet og blir installer og tatt i bruk. Prosjektet er fedig.	
Infrastruktur i kommunale bygg	5 000	1 866	3 000	1 866	Flere bygg har fått oppgradert infrastruktur med ny kabling og nytt utstyr i 2022. Flere bygg har oppgraderingsbehov - innsatsen i 2023 blir justert avhengig av tilgjengelige midler	
Kameraovervåkning i skolegårdene	500	769	500	769	Pågående arbeid. Prosjekt har blitt noe dyrere for 2022 da behovet er stort, det var mye hærverk og flere anlegg enn planlagt måtte prioriteres. Det er allerede sett en positiv effekt av prosjektet og eiendomsavdelingen har fått færre meldinger om hærverk den siste tiden.	
Kjøp av eiendommer	22 794	9 990	1 703	1 426	Det er anskaffet tomt på Rokke avfallanlegg for utvidelse av deponi. Det er i tillegg anskaffet tomt fra BaneNor på Refne ved tidligere garasjeanlegg.	
Kjøp av Os allé 3	200 300	201 729	200 300	200 670	Det er inngått avtale om kjøp av Os Allé 3 fra HKP til Halden Kommune fra den 01.01.2023. Eiendommen er nå overført til Halden kommune Eiendom.	
Kommunal fiber	4 700	3 646	2 325	1 294	Arbeidet med å etablere fiber til kommunale arbeidslokasjoner pågår. Kobbernettet blir sanert og vi må sørge for fiber inn til alle arbeidsplassene slik at alle fortsatt har tilgang til kommunalt nett. Det samarbeides med aktører og kompleksiteten og kostnadsnivået varierer. Målet er å få på plass fiber til alle laktasjoner i løpet av 2023	
Kunst- og håndverksavdeling Strupe ungdomsskole	2 000	2 017	2 000	2 017	Prosjektet er ferdig. Innenfor ramme og til avtalt tid.	
Kunstgressbane Hjortsberg	0	745	0	3	Prosjektet er ferdig og avsluttes. Det er mottatt spillemidler fra fylkeskommunen.	
Kunstgressbane Strupe og Tistedal	12 085	2 779	2 774	354	Nytt lys på Strupe er forsinket på grunn av materiell leveranse, lovt ferdig etter vinterferien 2023	
Langbrygga	5 000	4 320	5 000	4 320	Store deler av prosjektet er gjennomført, nye brygger er på plass. Gjenstående arbeider er strøm. Godkjenning hos Elvia har tatt tid, men er nå godkjent. Forventes ferdig i 2. kvartal	
Maskininvestering Rokke	11 400	8 634	88	0	Maskin er kjøpt. Restbeløp brukes til utstyr bla skuff, høytippskuff	

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	
Miljøstasjoner	4 641	1 701	2 442	531	Miljøstasjonen på Brødløs og på Gimle er oppgradert. Tistedal gjenstår. Nye prosjekt er Svalerødkrysset, Røsneskilen. Arbeider også med ny containerløsning for innsamling av farlig avfall. Prosjektet fortsetter og gjenstående midler overføres til 2023.
Miljøtiltak kunstgressbaner	1 500	1 186	1 500	1 186	Tiltak er avsluttet og ferdig
Monitor Brygga kultursal	403	421	99	80	Prosjektet er avsluttet ultimo 2022 etter intensjonene
My digital city	2 000	71	500	71	Prosjektet er i oppstartsfasen sammen med flere partnere. Ett av hovedmålene i My Digital City er å samle inn data og dele data. Noen sensorer er kjøpt inn, flere vil kjøpes inn i løpet av 2023. Det skal bl.a. utredes utvikling og bruk av digital tvilling.
Nedgravde innsamlingsløsninger	1 000	559	441	0	Resterende midler planlegges brukt til innkjøp av ny to delt bunntømt stålkontainer. Disse egner seg godt til bruk på steder med dårlig plass . Midler søkes overført til 2023
Ny brannstasjon	163 783	56 075	65 914	46 594	Under oppføring.
Ny nettsideløsning	1 250	1 183	83	37	Prosjektet pågår - restmidler overføres til 2023
Ny sentrumsskole inkl idrettshall	815 270	408 348	273 241	304 182	Under utførelse og i hht avtalt fremdrift. Arena leveres K4 2023 og skole K3 2024.
Ny svømmehall	356 000	3 058	2 899	1 832	Vurdering av plassering og mulighetsstudie pågår. Diskusjoner rundt erfaringstall for lignende prosjekter som er gjennomført og behovsanalyse for vårt prosjekt.
Ny vekt Rokke	1 600	1 249	170	105	Investering pågår med tiltak på oppgradering av nåværende vekt.
Nye innsamlingsløsninger - Renovasjon	0	1 055	130	185	Prosjektet overlapper med P6437. Resterende midler overføres til dette prosjektet.
Nye lokaler hjemmesykepleien, forprosjekt	1 500	1 865	1 404	1 788	Hjemmesykepleien har flyttet inn i nye midlertidige lokaler i Os Alle. Ekstra uforutsette utgifter til ladestasjoner for elbiler.
Nytt reservebehandlingsanlegg	102 000	142 641	0	12 649	Asak vannbehandlingsanlegg er tatt i bruk og produserer vann. Noe mindre arbeid gjenstår. Fakturaer som gjenstår er 15% av kontraktssum. Kontraktssum er kr. 118.250.293,00 eks mva (kr. 147.812.866,25 inkl. mva). Dette er inkl. besluttede opsjoner. Det påløpt noen endringsmeldinger med kostnader underveis, totalt kr. 8.175.763,00 for entreprenør. I tillegg er det fakturaer til byggeledere og konsulent hvor det også er endringsmeldinger på tilsammen ca. kr. 9.370.000,-. Grunneiererstatning for leie av areal er belastet med kr. 300.000,-. Grunneiererstatning for å legge og ha ledninger liggende er ikke betalt ennå, men i dette prosjektet antas dette å bli et lavt beløp etter avtalens ordlyd.
Nytt sentralkjøkken og utstyr	37 005	13 240	34 456	10 974	Prosjektering av nytt sentralkjøkken er i gang og trykdehybler er nå revet. Nytt bygg er under oppføring.
Nytt tak Halden Ishall	2 970	2 866	114	115	Avsluttet innenfor budsjett og tid.
Nødstrømsaggregat Rådhuset	1 117	30	1 117	0	Prosjektet har foreløpig blitt satt på vent på grunn av usikkerhet rundt kommende endringer og mulig rehabilitering av rådhuskvartalet. Det arbeides videre med planer om å gjennomføre dette i 2023.

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	
Offentlige lekeplasser, opprusting	2 000	3 229	449	331	Innkjøpt leke app. i 2022, skal settes opp på eget lekeplass i 2023. kjøpt inn litt forskjellige gyngesker høsten 2022, som skal byttes ut våren 2023.
Omlastingsplass for impregnerert treverk	1 000	774	226	0	Utsatt oppstart til vår 2023
Områderegulering Stasjonsområdet	1 250	1 833	1 250	1 833	Områderegulering inkludert detaljregulering for svømmehall m.m igangsatt i 2021 Planprogram vedtatt høsten 2022. Prosjektet forventes å pågå ut 2025.Politisk nivå holdes løpende orientert om framdriften i prosjektet gjennom politiske saker knyttet til milepæler i prosjektet
Oppgradering - overvann på veier	7 500	9 243	1 848	3 696	Overvann Skauskroken er ferdig, overskridelse skyldes økte drivstoffutgifter og en forsterkning av veiskulder. Dette måtte gjøres pga fremføring av fiber.Er fortsatt et stort behov for oppgradering av våre andre grusveier (Brekke - Buer og Høiås)
Oppgradering av anlegg for gående og syklende	11 000	5 672	0	341	Gjort tiltak på fortau og gangveier i forbindelse med VA-prosjekt. Ingen bevilgning til tiltak i 2022 og merforbruk dekkes inn av mindreforbruk på andre prosjekt.
Oppgradering av broer	4 030	4 933	776	259	Fortsetter i 2023 ifølge broinspeksjoner.
Oppgradering av grønt- og fellesarealer	900	0	300	0	Oppryddning/gjenoppbygging av stien og bygging av ny bro i Remmendalen ble utført vinteren 2022. Dialog med statsforvalteren om utbedring av stien gjennom Remmendalen pågår.Plan for utbedring av statlig sikra friluftsområder er utarbeidet og følges opp.Det er opparbeidet badeplass i VadetDet er i løpet av 2.halvår 2022 inngått et samarbeid med o-lagene i kommunen om skilting, merking og utbedring av bynære stier (i første omgang Hallevågen og Schultz-stien) med utgangspunkt i "merkehåndboka". Det er søkt om spillemidler til prosjektet.Det er også igangsatt et prosjekt for å merke sykkel/gangforbindelser i sentrum.Opprydding i svært viktig turområde /naturrestaurering på Veden. Samarbeider med tidligere eier om bortkjøring av forurensede masser (kisaske). Oppgradering av toalett i Svalerødkilen – ca 200.000 i støtte til tiltaket (fullfinansiert) Nye griller på Pina og på Sauøya – finansiert av MD.
Oppgradering av ringeanlegg (kirke)	1 340	230	230	0	Midler ble overført til Kirkelig fellesråd i 2021. Prosjektet er således ferdig sett fra kommunens side siden det ikke er kommunen som hverken bestiller eller gjennomfører disse prosjektene.
Oppgradering av vannkummer	10 000	204	1 000	60	Fortløpende oppgradering av vannkummer.
Oppgradering Hjortsberghallen	3 300	739	2 527	0	Er i prosjekteringsfase og kartlegging av tiltak. Prosjektleder jobber med medbestemmelse og arkitekt.
Oppgradering Os krematorium	840	156	715	0	Utsatt ihht politisk vedtak.
Overbygget treningspark Stranda (Porsnes)	0	1 617	0	1 617	Anlegget er ferdig og ble åpnet i november 2022.Totalkostnad på 1 297 024,-. Finansiering gjennom spillemidler på 600 000,- som ble tildelt i 2022. Regnskap for utbetaling av tildelte spillemidler vil bli sendt inn i mars/april, da

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	
					fylkeskommunen starter å behandle anmodninger om utbetalinger igjen. Resterende investering tas fra kommunens «tilskudd spillemidler».
Overgang til større bunntømteavfalsb. "renovasjon"	7 450	1 803	2 322	457	Løpende prosjekt. Midler brukes til innkjøp av semi nedgravde avfalls brønner som brukes av boretslag/sameier og i nye boligområder. I 2023 planlegges et tilskudd til etablering av større anlegg på studentbyen på Remmen. Midler søkes overført.
Overvannstiltak	42 000	26 085	3 000	2 243	Tiltak utføres fortløpende.
Planskilt gangtrafikk til Kongeveien skole	16 000	289	15 738	52	Reguleringsstadiet
Plate til telt på Rokke	1 800	0	1 800	0	Planlagt oppstart ila 2022, men kommer vår 2023
Prosjektmidler	3 170	3 170	3 170	3 170	Midler ble overført til Kirkelig fellesråd i 2021. Prosjektet er således ferdig sett fra kommunens side siden det ikke er kommunen som hverken bestiller eller gjennomfører disse prosjektene.
Riksantikvar PS82/2022					Pågår fortløpende. Prosjektet er ferdig.
Pumpestasjon	13 000	6 007	1 000	455	
Pumptrack langs Tistastien	0	761	0	12	
Pyrolyseanlegg for hageavfall	2 000	3 071	1 648	2 719	Omdisponert 1 mill til prosjekt med pyrolyse av plastavfall. Prosjektet pågår og gjenstående midler må overføres til 2023
Radonsanering 2018	482	434	52	0	Kartlagte tiltak etter årets målinger utbedres og lukkes. nye gode løsninger settes inn der målingene er høye.
Regulering og utvidelse av Idd kirkegård	16 376	17 766	801	1 358	Prosjekt er ferdig, område er omregulert, kirkegård er utvidet. Det er også gjort endringer i adkomst og parkering. Avsluttes.
Regulering og utvidelse Os kirkegård	5 528	1 065	2 892	531	Arbeidet vedr regulering av Os-kirkegård og bevaring av Høyden igangsatt i 2021. Grunnlags rapporter på Støy, geoteknikk, forurensa grunn og eventuell muligheter for gjenåpning av sidegren til Osbekken foreliggerReguleringsplanen forventes vedtatt ila. 2023. Prosjektoppstart på Kirkegårdutvidelsen forventes ila.2024
Remmen svømmehall, oppgradering.ihht avtale m/Statsbygg	-810	183	22	18	Ingen pågående tiltak.
Renovasjonsløsninger tett trehusbebyggelse	3 000	3 001	1 560	144	Prosjektet på Banken er ferdig. Det foreligger et antall byggetillatelser på Sør Halden. Noen uklarheter medfører at prosjektet ikke har blitt satt igang. Fler nye små prosjekter under utvikling. Motz plass, Ohmes plass inkludert Torvet, Svenskegata, Busterudgata. Prosjektet pågår og gjenstående midler bør overføres. Det er foretatt en omdisponering ved at 2,5 mill er overført til kjøp av robot P 64569.
Ringledning vann	25 000	55 823	5 000	1 112	Anleggsarbeider ferdig. Noe erstatningsutbetaling gjenstår.
Robotsortering	2 500	1 080	2 500	1 080	
Renovasjon					
Robuste boliger, forprosjekt	1 200	1 468	71	109	Ser på nye lokasjoner. Korpås, sykehusgata.
Rokke, tiltak etter grunnbrudd	8 947	3 976	5 197	1 799	Pågår. Egen sak på omdisponering kommer ila høsten.
Roseveien VA	0	6 593	0	11	Ferdig utført.

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	
Samlokalisere dagsentertilbud for funksjonshemmede	50 500	7 889	33 511	1 188	Kontrakt inngått med NCC. Forbehold om politisk godkjenning og finansiering fra Husbanken.
Sikring av kirkens bygg	600	300	300	0	Midler ble overført til Kirkelig fellesråd i 2021. Prosjektet er således ferdig sett fra kommunens side siden det ikke er kommunen som hverken bestiller eller gjennomfører disse prosjektene.
Sikring av rasutsatte områder	2 000	2 940	255	121	Sikring av fjell Eskeviken er utført.
Smarte vannmålere	52 000	422	5 000	106	Utrekningsfase
Sortering/omlastning husholdningsavfall	6 000	1 837	4 163	0	Utsatt oppstart til vår 2023
St. Joseph - skille overvann og septikk, drenering rundt bygget	1 900	128	1 900	128	Planlegging. Gjøres samtidig med kommunens separering av sitt anlegg i området.
Storg.t Busterudgt. Fra Blocksgt. Til Snippen	0	21 939	0	19 746	Bevilging fra Hovedplan VA 2017-2020 er 7 mill + bevilgning Hovedplan VA 2021-2024 er 7 mill totalt 14 mill
Stranda nærmiljøpark kunstgress (Porsnes)	0	924	0	924	Kunstgresset ble rehabilitert med ny støtdempende pad og kunstgress med sand som innfyll sommeren 2022. Lysanlegget til kunstgressbanen ble også byttet ut og skiftet til led høsten 2022. Oppgraderingen av anlegget er fullført. Totalkostnad på oppgraderingen av anlegget er på 740 730,-. Finansiering gjennom spillemidler hvor anlegget har en søknadssum på 417 000,- som ble godkjent i søknadsrunden for 2022. Anlegget fikk ikke tildeling i 2022, og søknaden er fornyet for 2023. Resterende investering tas fra kommunens «tilskudd spillemidler».
Stubberudveien og Furuboveien VA	0	15 284	0	5 253	VA-arbeider ferdig utført, noe asfaltarbeider gjenstår. KS perm ikke komplett mottatt.
Tilbakeføring av avlastning	0	2 097	245	240	Første driftsår gjennomført
Tilkobling av tett oppsamlingstank for overflatevann fra slamlager	438	313	438	313	Prosjekt ferdig, faktura ikke mottatt pr. nå.
Tilskudd spillemidler	20 000	347	4 710	0	Kommunens egenandel til prosjekt det søkes spillemidler til. Blant tidligere prosjekt er kunstgressbane på Hjortsberg, ballbinge på Gimle og Rødsberg, utvidelse og lyssetting av skatepark, pumtrackbane og tuftepark ved Tistastien. Treningspark ved Stranda, Porsnes, er blant de nyeste anleggene.
Tilstandsrapport på brygger/murer Porsnes	1 250	371	1 250	371	Tilstandsrapport er mottatt. Kartlegging av tilstand på brygger og murer i Gjestehavn og langs Tista (ref. ras i Tista 2020) Det er utført enkelte oppgraderinger i 2022 og videre tiltak vil vurderes fremover.
Tiltak lekeplasser utenfor off.bygg	3 918	1 724	127	177	Fortløpende oppgradering arbeider gjøres. Tiltakene legges i Vedlikeholdsplanen.
Trafikksikkerhetstiltak kommunedelplan	14 500	8 899	756	502	Behovet for utbedring med tanke på trafikksikkerhet er stort og veiforvaltning mottar daglig henvendelser i forbindelse med dette. Det er fremdeles et stort behov for å gjøre slike tiltak både i boligområder, rundt skoler og på skoleveier. Det er likevel, på overordnet nivå, ikke

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	
Trimpark Rød Herregård	0	542	0	542	funnet rom for å prioritere investeringsmidler i 2023 til å utføre slike tiltak. Anlegget er et samarbeidsprosjekt mellom Rød Herregård og Halden kommune. Opparbeidelsen av anlegget er i gang, og det forventes åpning i løpet av mai 2023. Totalkostnad på 565 150,-.Finansiering gjennom spillemidler hvor anlegget har en søknadssum på 282 000,- som ble godkjent i søknadsrunden for 2022. Anlegget fikk ikke tildeling i 2022, og søknaden er fornyet for 2023. Rød Herregård har egenfinansiering av prosjektet på 220 000,- som er overført til Halden kommune. Resterende investering er en egenandel fra Halden kommune på 63 150,- som tas fra kommunens «tilskudd spillemidler».
Trygghetsboliger	7 791	3 977	4 539	1 681	Trygghetsboliger P3092Det er føringer for 1,4 millioner på prosjektet i 2022 og vi ønsker å arbeide videre med konseptet i 2023. Det er bestilt inn velferdsteknologi med blant annet digitalt tilsyn. Vi ønsker overføring av midler til 2023 slik at vi kan fortsette arbeidet med konseptet.
Trykkavløp	38 800	27 228	3 694	969	Pågår fortløpende.
Turstier/grøntdrag i sentrum	1 200	1 051	795	465	I prosjektet Bynært friluftsliv så har Halden kommune videreutviklet Elvepromenaden, Schultzedalen, sti til Sauøya, m.fl. Og har fokus på grunnlagsdata for spillemiddelsøknader m.m.
Universell utforming off bygninger	6 390	4 777	1 718	881	Arbeidet pågår. Kartleggingen klar og tiltak implementeres i vedlikeholdsplanen,
Utbedring - kvikkeire, løsmasseskred	10 000	1 655	10 000	1 655	Det er inngått avtale med Norges geotekniske institutt (NGI) om utredning og prosjektering av sikringstiltak på Solheim. Utredningen/prosjekteringen forventes ferdig ila. 2. halvår 2022. Sikringstiltak forventes ferdig gjennomført ila. 2023. På grunn av stor arbeidsmengde hos NGI er rapport forsinket. Målet om at nødvendige sikringstiltak forventes ferdig gjennomført ila. 2023 opprettholdes.Det er inngått avtale med COWI om utredning av evt. behov for sikringstiltak for Asak /Marienlyst . Rapporten levert juni 2022. Faresonen er som følge av dette redusert og dette er lagt inn i NVE's database. Tiltak vil utredes/iverksettes ifb. evt. utbyggingstiltak i området.Det er gjennomført en utredning av fare for sten/løsmasse skred i området Våkemark/Tista.Det er igangsatt en utredning av fare for løsmasseskred/erosjonssikring av Iddebekken.
Utbygging av bredbånd	20 500	11 640	1 500	9 419	Arbeid med utbygging av bredbånd pågår primært langs fire akser. Omsøkte NKOM-midler er en stor del av dette - arbeid med midler fra 2020 og 2021 pågår. Dette krever egeninnsats/kommunal egenandel i kombinasjon med tildelte midler og dugnadsinnsats. "Kommunale" tiltak der Halden kommune står for utbedring av mindre områder i samarbeid med aktørerInnbyggerinitiativ der aktører og kommunen bidrar med enkelte elementer for å få etablert fiberIntensjonsprosjekt i samarbeid med aktør for

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	
					å utbedre mobil dekningDen kommunale investeringsbeløpet er nedjustert i salderingsprosesser og det kan gi utfordringer med å sørge for kommunale "katalysatormidler". Arbeidet fortsetter i 2023 og det søkes om nye NKOM-midler. Det fordrer tilstrekkelig egenandelsmidler.
Utendørs Treningspark Stranda (Porsnes)	0	2 362	0	2 362	Anlegget er ferdig og ble åpnet i november 2022. Det gjenstår noen små utbedringer i ytterkant av dekke som vil bli utført når værforholdene tillater det, vår 2023. Foreløpig kostnad på 1 894 350,-. De små utbedringene som gjenstår, er ikke forventet å medføre noen stor kostnad. Finansiering gjennom spillemidler på 600 000,- som ble tildelt i 2022. Regnskap for utbetaling av tildelte spillemidler vil bli sendt inn vår 2023, da de siste utbedringene på anlegget er gjennomført. Resterende investering tas fra kommunens «tilskudd spillemidler».
Utfasing av oljefyring i off. bygninger	12 165	8 945	4 915	3 089	Det jobbes stadig med å rydde opp i tidligere bruk av olje. Bruken av bio brensel har fungert bra og er nå på plass som sekundær kilde. Andre bærekraftige løsninger er nr 1 og utvikles stadig. Utsatt oppstart til vår 2023
Utvidelse av sorteringsplate (Rokke)	400	390	284	274	
Utvidelse avløpsrenseanlegg Remmen	6 000	21 165	0	268	I forhold til opprinnelig budsjett i dette prosjekt kom fjernvarmedelen på Remmendalen avløpsrenseanlegg inn i prosjektet uten at det er kjent at budsjett fulgte med. Vi er ikke ferdig med Entreprise M1, her er det utbedringer på gang før overtakelse og betaling av slutfaktura. 10% for prosessmessig overtakelse er betalt. Vi må gjennom her for å se hva som evt. står igjen.
Vann til brannhydrant og avløp fra slamplate	650	0	650	0	Arbeid ferdig. Venter på siste faktura.
Vannmålere	4 000	1 165	4 314	301	Fortløpende montering av vannmålere på ledningsnettet pågår.
Velferdsteknologi	11 600	2 980	3 376	1 303	Velferdsteknologi P3088Det er i løpet av 2022 arbeidet med flere prosjekter innenfor velferdsteknologi. Blant det vi har arbeidet med er: Innføring av Ikostavler helsehusetInnføring av elektronisk medisinerings-støtte i hjemmesykepleienInnføring av Noark 5 kjerne i Geric = DocumasterViderføring av digitalt tilsyn og innkjøp av fler sensorerNye telefoner til alarmanlegget ved Bergheim bo og aktivitetssenter. For å realisere målet om velferdsteknologi som førstevalg innenfor helse og mestring er det fortsatt behov for disse midlene i 2023 og årene som kommer. Vi ber derfor om en overføring av restmidler fra 2022 til 2023. I 2022 har temaet kommet mer i gang med arbeidet med velferdsteknologi etter 2 år med pandemi og vi ønsker å fortsett arbeidet i årene som kommer med nye spennende prosjekter.
Virtuell langtidsavdeling	8 500	3 480	4 410	133	Virtuell langtidsavdeling P3089 Syv kommuner med Fredrikstad og Halden i spissen har fått midler fra Helsedirektoratet til prosjektet «Spredning av digital hjemmeoppfølging for kronisk syke». Sykehuset deltar i denne

Årsmelding 2022

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Kommentar
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	
					utviklingen gjennom en intensjonsavtale. Det er små belastninger på P3089 i 2022 grunnet at arbeidet er i et tidlig stadium. Målet er å starte med målinger hos de første pasientene i 2024. Det vil på denne bakgrunn være behov for midlene fra P3089 videre i 2023 og 2024. På bakgrunn av mange faktorer er helse i prosess med en overgang til Helsevakten i Fredrikstad som responssenter. Dette vil sikre at vi har en robust og sikker responstjeneste som kan ta i mot varsler fra et økende antall sensorer. Det vil komme føringer på P3089 i løpet av våren 2023 for arbeid som er igangsatt men ikke ferdigstilt. Det er behov for overføring av midler til 2023.
Sum øvrige prosjekter	403 897	711 716	2 026	38 494	
Sum	4 516 372	2 757 086	1 088 669	991 064	

Kommunens tjenesteområder

Sentraladministrasjon

Tjenesteområdebeskrivelse

I sentraladministrasjonen ligger kommunedirektørens stab og støttefunksjoner. Disse består av personal og organisasjon, økonomi, kommunikasjon og digitalisering, politisk sekretariat, anskaffelser, IT, post/arkiv og kommuneadvokaten. Sentrale oppgaver er blant annet økonomi- og budsjettoppfølging, regnskap, lønn, drift og utvikling av IT, post og arkivfunksjon, anskaffelser, service og kommunikasjon, ansettelse og HMS-tjenester. Sentraladministrasjon består av 60,6 årsverk.

Sentraladministrasjonen har kompetente ressurser som bidrar til at hele organisasjonen fungerer. Blant annet jobbes det med at organisasjonen har tilgang til fungerende IT-løsninger og nett med kontinuerlig sikkerhetsfokus, profesjonell håndtering av dokumenter, profesjonelle anskaffelsesprosesser, saksforberedelser, saksproduksjon og gjennomføring av alle politiske møter, profesjonelle ansettelse, kompetanseheving, HMS-arbeid, utarbeidelse av felles rutiner, kontroll og støtte i forhold til budsjett, regnskap og lønn. Et hovedpoeng er at sentraladministrasjonen er en premissleverandør og støtte som skal sikre lik praksis i kommunen, bidra til en god arbeidshverdag for våre ansatte og gode tjenester til våre innbyggere.

Utvikling og utfordringer

I 2022 ble økonomi- og virksomhetsstyring et viktig fokus område. For å styrke dette område, ansatte kommunen en økonomisjef.

Krigen i Ukraina medførte at krav til IT-sikkerhet økte betraktelig i 2022. Betydelig økning i uønsket nettaktivitet fra fremmede makter og aktører, medførte behov for styrkning og flere forebyggende tiltak basert på Nasjonal Sikkerhetsmyndighets (NSM) grunnprinsipper.

IT-avdelingen gjennomførte intervjuer med en rekke ansatte for å få innspill til forbedringsområder – et ledd i arbeid med medarbeiderdrevet innovasjon. Resultatene er konkretisert i en rekke forbedringstiltak som kan forbedre IT-hverdagen for ansatte.

Flere større anskaffelsesprosesser ble gjennomført i 2022 – blant annet entrepriserbud for nytt sentralkjøkken og nytt dagsenter. Det ble også gjennomført prosess i forhold til diverse rammeavtaler – blant annet fornyet avtale om bildelingsordning.

Arbeid med å øke dokumentasjonsnivået, mer transparens ved fulltekstpublisering og universelt utformede nettsider hadde også fokus i 2022.

Et annet satsningsområde i Sentraladministrasjonen var Prosjekt Heltid. For å bistå hele kommunen med dette prosjektet, ansatte personal og organisasjonsavdelingen en prosjektleder.

Læringsnormen som er fastsatt av kommunestyret er nådd i 2022. Dette ga budsjettmessig utfordringer i sentraladministrasjon.

Utvalgte resultater

Regnskapsresultatet for sentraladministrasjonen i 2022 viser et samlet mindreforbruk på 4,6 mkr. Avviket skyldes i hovedsak mindre lønnsutgifter hos noen av ansvarsstedene og diverse utgiftsposter.

Læringsnormen med å ha 2 lærlinger per 1000 innbyggere er nådd i 2022.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022
Lønn	67 386	70 329	76 868	77 110
Refusjon lønn	-2 402	-547	-547	-2 117
Sum Lønn	64 983	69 782	76 321	74 993
Drift	24 724	33 755	35 058	30 557
Kjøp av produksjon	12 305	4 747	4 747	4 365
Overføringer	15 121	7 926	7 926	7 730
Finansutgifter	622	200	200	791
Sum Utgifter	52 772	46 628	47 931	43 442
Brukerbetaling	-5 818	-7 665	-7 665	-5 499
Refusjoner	-13 977	-12 854	-12 854	-13 281
Overføringer	-205	0	0	-226
Finansinntekter	-420	0	0	-390
Sum Inntekter	-20 421	-20 519	-20 519	-19 396
Netto resultat	97 335	95 891	103 733	99 039

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Halden 2021	Halden 2022	Kostragruppe 10	Viken
Prioritet				
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B) *) **)	52	89	91	115

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Andel saker sendt til politiske utvalg senest 8 dager før møtedato	100,0 %	96,0 %
Andel forsinkelser som skyldes tekniske feil eller politiske sekretariat	0,0 %	0,0 %
Andel oppfølgingssamtaler med ansatte som har vært ute av arbeid i 2 år ihht kommunens sykefraværsoppfølgingsrutiner	100,0 %	100,0 %

Det har vært noe varierende resultat pr kvartal og samlet for 2022 blir resultatet på 96%. Årsaken er i hovedsak saker som oppstår kort tid i forkant av møter eller møteserier og som medfører ettersendelse av sak og eller dokumenter i saker.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2019	2,06 %	3,27 %	5,33 %
Årlig sykefravær 2020	1,67 %	3,75 %	5,42 %
Årlig sykefravær 2021	1,44 %	3,23 %	4,68 %
Årlig sykefravær 2022	1,87 %	3,58 %	5,45 %

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Bredbåndsutbygging	Halden har fortsatt en rekke områder med dårlig mobil og bredbåndsdekning. Flere steder er man fortsatt avhengig av eksisterende kobbernett. Flere familier har dessuten opplevd at Telenor sender varsel om at fasttelefonnettet stenges i løpet av kommende år, uten at de har fått tilbud om et godt alternativ. Den pågående utbyggingen vil bedre situasjonen i flere områder, men fortsatt er det husstander som ikke har fått noe nytt tilbud. Administrasjon må raskt etablere en kontaktordning (kontaktperson, telefon, mail) hvor husstander i kommunen kan henvende seg vedrørende dårlig mobil og bredbåndsdekning. Det legges fram en statusrapport til politisk behandling i løpet av våren.	Iht. plan	Lav risiko	Arbeidet med å utbedre tilgangen på bredbånd i Halden kommune pågår for fullt. Store prosjekter kjøres basert på om søkte NKOM-midler tildelt i 2020 og 2021. Det søkes om nye midler i 2023 (det ble ikke åpnet for å søke om midler i 2022 - det ble overført til 2023). I tillegg til NKOM-baserte prosjekter pågår det diverse mindre prosjekter der blant annet innbyggerinitiativ og dugnadsinnsats i samarbeid med leverandør og kommune gir resultater. Andel avsatte kommunale investeringsmidler er betydelig redusert og det påvirker mulighetsrommet fremover. Kommunen er forpliktet til å sette av egenandel når det søkes etter NKOM-midler så dette må prioriteres av resterende midler som er til rådighet.
Brukerombud	Som ledd i å styrke økt brukermedvirkning i forhold til kommunens forvaltning, opprettes det et Brukerombud, som skal være et kontaktpunkt for kommunens innbyggere overfor de enkelte tjenestegrener. Kommunedirektøren bes legge fram en sak i første halvår om etablering av et Brukerombud; med oppgavebeskrivelse, stillingsomfang og vurdering av plassering i administrasjonen for sikre en uavhengig rolle. Det anslås	Ikke startet		Oppdraget gjennomføres i 2023.

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
	en kostnad på 350 000 kroner som dekning ut året 2022, økende til 700 000 kroner i planperioden.			
FNs bærekraftsmål	Når kommunedirektøren legger frem saker til politisk behandling eller når det utarbeides planer, høringer og andre kommunale dokumenter henvises det til FNs bærekraftsmål. Fremover skal kommunedirektøren vise til hvilke bærekraftsmål som påvirkes positivt og hvilke bærekraftsmål som påvirkes negativt. Hensikten er at alle større og / eller prinsipielle saker skal bidra positivt til mange flere bærekraftsmål enn det påvirker negativt og at summen totalt sett er positiv. Dette krever at administrasjonen utarbeider rutiner for et mer tverrsektorielt og helhetlig perspektiv i saksutredninger. Dersom det trengs midler til opplæring, forutsettes det at dette løses innen eksisterende rammer. Viken fylkeskommune har allerede god kompetanse på feltet, og er en av flere aktører som sikkert kan bistå ved behov. I mindre saker og i saker uten prinsipiell betydning behøver ikke administrasjonen vise til FNs bærekraftsmål.	Iht. plan	Lav risiko	Å beregne bærekraftkonsekvenser på mikronivå er krevende for kommunal sektor. Derfor søker Halden kommune samarbeid på dette feltet. Halden kommune er med i Bærekraftsløftet i regi av blant annet KS, NHO og Innovasjon Norge. Det jobbes her med indikatorer og hvordan kommunene på en hensiktsmessig måte kan utarbeide bærekraftsrapportering med validitet og hensiktsmessighet. Mal med bærekraftsmålene er implementert i malen for politiske saker. Grundigere arbeid med kompetanse på bærekraftdimensjonene vil bli en del av samarbeide med øvrige kommuner og aktører.
Heltidskultur	Verbalvedtak fra budsjett 2021 Samarbeidspartiene støtter igangsettelsen av pilotprosjekter for heltidskultur i kommunen. Kommunedirektøren bes i forlengelsen av og i tråd med en påfølgende evaluering av prosjektene om å vurdere mulighetene for utvide dette til et mer helhetlig prosjekt som gjelder for hele kommuneorganisasjonen.			Det legges fram statusrapport i til HAD og HHEL i januar/februar 2023. Med bakgrunn i justering av pilotene er det også gjort justeringer i prosjektgruppa. Det er viktig at de som er piloter deltar aktivt i arbeidet med prosjektet. Når ny prosjektleder tiltrådte, ble det avholdt et prosjektgruppemøte med tidligere prosjektgruppa for å avklare nye deltagere i prosjektgruppa. Prosjektgruppa er satt og består av 1-2 representanter fra hver enhet: avdelingsledere, systemansvarlig, rådgiver i Helse og mestring, samt tillitsvalgte og verneombud. Det er langt til rette for godt samarbeid i prosjektgruppa. Det er laget gruppekontakt som fungerer som gjensidig forpliktelse, hvor det er definert tydelige rammer for arbeid, bl. a at alle er ansvarlige for

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
				måloppnåelse, prosjektarbeid er prioritert, at der er satt av tid. Prosjektgruppa har møter hver 14. dag. Prosjektgruppa har begynt arbeidet med å lage spørreundersøkelse blant ansatte hvor ansatte får mulighet til å svare på en del spørsmål, bl.a. hva er årsaken til at du jobber deltid og hva skal til at du jobber i en hel stilling. Det er ønskelig å få sendt spørreundersøkelse til ansatte i uke 9. Resultatene fra undersøkelsen vil bli presentert til neste møte for hovedutvalget i april. Det er avholdt flere informasjonsmøter for ansatte på begge avdelinger på Iddebo og Bergheim. Hensikten med møte er å gi ansatte en grundig informasjon om hvorfor Halden kommune har forpliktet seg til å jobbe med heltidskultur, men også for å få deres innspill og tilbakemeldinger på hva skal til for å lykkes med dette arbeidet. Ansatte har i dette møte reflektert rundt en del spørsmål knyttet til heltidskultur. Dette er for å få større grad av medvirkning, innflytelse og involvering i den store endringsprosessen. Planen videre er å avholde informasjonsmøter for ansatte på Bergheim, datoen er satt til 12.01.22 og for ansatte på Vaterland/Hagegata den 26.01.23. Prosjektet har stort fokus på forankring. Forandring og fremdrift krever forankring. Vi vet at det er mennesker som skaper endring. Forankring handler derfor først og fremst om å feste prosjektet hos mennesker – mennesker som er i posisjon til å påvirke prosjektet. Dersom vi ønsker stor grad av forankring, må vi også øke graden av medvirkning og innflytelse. Reell forankring. Status Handlingsplan Tidligere utarbeidet handlingsplan ble gjennomgått i prosjektgruppa. Det har kommet frem flere forslag til tiltak som kan testes ut på pilotene. Det er ønskelig å kartlegge nåsituasjon på pilotene, gjennomføre informasjonsmøter for ansatte og

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
				workshop med ansatte før man kan sette i gang tiltak. Dette er for å sikre riktig og mest hensiktsmessig valg av tiltak. Pilotene står fritt til å komme med forslag til ulike tiltak, evt flere tiltak samtid, som kan gi større effekt. I denne prosessen er det ønskelig å involvere ansatte i mest mulig grad for å sikre et godt samarbeid og medvirkning. Status Tørn prosjektet Halden kommune er også en del av Tørn prosjektet. Prosjektet initieres av KS med bakgrunn i omstillingsbehovet i helsesektoren. Denne prosessen innebærer kartlegging av arbeidsoppgaver per vakt fordelt på ulike yrkesgrupper. Dette arbeidet skal bidra til bedre organisering og planlegging av arbeidsoppgaver som kan på sikt føre til bedre kvalitet og kontinuitet i tjenester, samt legge grunnlag for mer heltid. Det er to avdelinger på Bergheim bo og aktivitetssenter som deltar i dette prosjektet, Abc 1 og Abc 2. Prosjektleder i Heltid leder prosjektet arbeidet. Prosjektgruppa deltar i samlinger med KS via Zoom hvor det blir presenter verktøy og metoder som skal brukes i arbeid på avdelingene. I tillegg til disse møter er det prosjektgruppemøter hver tredje uke. I dette arbeidet er det stor grad av involvering av ansatte. Status årsturnus Helsehuset og hjemmesykepleien skal innføre årsturnus. Første mulig oppstart er i 2024. Forhandlingsgruppa som består av arbeidsgiver representert med HR og stab i helse, samt hovedtillitsvalgte fra Delta, Norsk sykepleieforbund og Fagforbundet, har avholdt flere møter i perioden fra juli til desember med mål om å enes om en avtale/veileder for årsturnus. Denne prosessen er ikke ferdig og det er kalt inn til ny møterekke i januar 2023. Det planlegges opplæring av ledere i årsturnus. Dette er helt i startfasen. Det er igangsatt prosess for å bytte program for administrering av turnus. Dette er en forutsetning for å kunne innføre årsturnus.

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
				Det er ønskelig å starte med årsturnus på utvalgte enheter i 2024.
Kompetanseheving FN's bærekraftsmål	Oppdraget er delt i 4 for å fordele ansvaret. Administrasjonen skal øke kompetansen innen planlegging for myke trafikanter (syklister), hvordan bruke FNs bærekraftsmål, hvordan etablere og å drifte skolehager og naturmangfoldsloven. Dette løses innen eksisterende rammer.	Ikke startet		Å beregne bærekraftkonsekvenser på mikronivå er krevende for kommunal sektor. Derfor søker Halden kommune samarbeid på dette feltet. Halden kommune er med i Bærekraftsløftet i regi av blant annet KS, NHO og Innovasjon Norge. Det jobbes her med indikatorer og hvordan kommunene på en hensiktsmessig måte kan utarbeide bærekraftsrapportering med validitet og hensiktsmessighet. Mal med bærekraftsmålene er implementert i malen for politiske saker. Grundigere arbeid med kompetanse på bærekraftdimensjonene vil bli en del av samarbeide med øvrige kommuner og aktører.
Lærling- og praksisplasser	Kommunedirektøren bes ta ansvar for å sikre et tilstrekkelig antall lærling- og praksisplasser i egen, kommunal regi.	Iht. plan		Halden kommune har en målsetting om 2 lærlinger pr. 1000 innbygger. Pr. februar 2022 har kommunen 62 lærlinger, samt 8 «fagbrev på jobb». Lærlingeansvarlig i kommunen jobber aktivt med å gjøre Halden kommune kjent som lærlingebedrift, noe vi ser gjennom antall søkere til lærlingplasser i kommunen. Halden kommune har lærlinger i mange av kommunens avdelinger: • byggrifaterfaget • barn – ungdomsarbeiderfaget • institusjonskøkk • helsefagarbeider • vei-anlegg • kontor og administrasjonsfaget • feierfaget • anleggsgartnerfaget • IKT servicefaget • lette kjøretøy Våren 2022 tar Halden kommune inn 31 nye lærlinger for å imøtekomme målet om 2 lærlinger pr. 1000 innbyggere. Det ble lagt fram referatsak i HAD 5. mai vedr prosess og inntak av lærlinger våren 2022.
Rettferdig arbeidsliv	Kommunedirektøren bes påse og sørge for at Oslo-modellen ligger til grunn for kontrakter kommunen inngår. Dette skal blant annet	Ferdig	Lav risiko	Anskaffelsesstrategien beskriver hvilke elementer som skal legges til grunn ved anskaffelser. Oslo modellen legges ved som

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
	motvirke sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og svart økonomi, kreve ryddige lønns- og arbeidsvilkår for alle arbeidstakere, styrke rekruttering til byggfagene og bedre kvalitet og produktivitet.			premiss i bygg og anleggskontrakter. Unntaksvis må enkelte elementer trekkes ut, for at tilbydere skal ha mulighet til å levere tilbud. Dette kan for eksempel være Oslomodellens makskrav til antall nivåer av underleverandør, som i noen sammenhenger vil medføre at leverandører ikke kan inngi tilbud.
Rettferdig arbeidsliv	Verbalvedtak fra budsjett 2021; kommunedirektøren bes påse og sørge for at Oslo-modellen virker			Anskaffelsesstrategien beskriver hvilke elementer som skal legges til grunn ved anskaffelser. Oslo-modellen legges ved som premiss i bygg og anleggskontrakter. Unntaksvis må enkelte elementer trekkes ut, for at tilbydere skal ha mulighet til å levere tilbud. Dette kan for eksempel være Oslomodellens makskrav til antall nivåer av underleverandør, som i noen sammenhenger vil medføre at leverandører ikke kan inngi tilbud.
Samarbeid mellom fagenheter, kommunale virksomheter, tillitsvalgte og kommuneledelsen	Verbalvedtak fra 2021: Samarbeidet mellom fagenhetene, kommunale virksomheter, tillitsvalgte og kommuneledelsen videreutvikles. De fleste utviklingsprosjekter og prosesser krever lokal erfaring og et tverrfaglig perspektiv. Til tross for at alle enhetene har stort arbeidspress, kan det oppleves som motiverende å få delta i utviklingen av sitt arbeidssted. Implementeringsarbeidet ved nye tiltak og endringer i organisasjonen vil bli lettere å gjennomføre og oppleves mer hensiktsmessige dersom det er basert på erfaringer og kompetanse som enhetene besitter. Samarbeid på tvers av enhetene gjennom ulike prosjekter og prosesser kan redusere "silotenkning" og føre til en bedre forståelse av kommunens helhetlige organisering og tjenesteforløp.			Oppdraget gjennomføres i 2023.
Utredning midlertidig ansatte, variabel lønn og innleie	Verbalvedtak fra 2021; Bruken av midlertidige ansatte, variabel lønn og innleie av vikarbyråer skal			Kommunedirektøren drøfter midlertidig tilsetning og bruk av innleid arbeidskraft med Hovedtillitsvalgte i kommunen to

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
	reduseres. Kommunedirektøren bes utrede det totale omfanget av alle ulike utgiftsposter knyttet til dagens situasjon, redegjøre for muligheter og utfordringer og legge fram en helhetlig plan for hvordan en slik reduksjon kan oppnås. Planen bør ses i sammenheng med rekruttering og arbeidet med heltidskultur i kommunen.			ganger pr. år. Sist i november 2022. Dette iht. tariffavtalens bestemmelser. Tallgrunnlag og utvikling legges fram for drøfting. Prosjekt heltid er igangsatt med bakgrunn i disse drøftingene. En reduksjon i bruken av midlertidige ansatte, variabel lønn og innleie av vikarbyråer sees i sammenheng med heltidsprosjektet.

Klima

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Utbygging av bredbånd	Utbygging av bredbånd kan bidra til at flere kan jobbe hjemmefra, og dermed ikke har behov for å reise til kontoret hver dag. Dette kan være med på å redusere antall jobbreiser. Samtidig kan det gi redusert behov for kontorplasser, noe som igjen kan gi energibesparelser.	Iht. plan	Lav risiko	Arbeidet med å utbedre tilgangen på bredbånd i Halden kommune pågår for fullt. Store prosjekter kjøres basert på om søkte NKOM-midler tildelt i 2020 og 2021. Det søkes om nye midler i 2023 (det ble ikke åpnet for å søke om midler i 2022 - det ble overført til 2023). I tillegg til NKOM-baserte prosjekter pågår det diverse mindre prosjekter der blant annet innbyggerinitiativ og dugnadsinnsats i samarbeid med leverandør og kommune gir resultater. Andel avsatte kommunale investeringsmidler er betydelig redusert og det påvirker mulighetsrommet fremover. Kommunen er forpliktet til å sette av egenandel når det søkes etter NKOM-midler så dette må prioriteres av resterende midler som er til rådighet.

Kommunalavdeling Undervisning & Oppvekst

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalavdelingen for undervisning og oppvekst ivaretar oppgaver som er av stor betydning for barn og unges oppvekst i Halden. Avdelingen har et stort spenn av oppgaver og til sammen 21 enhetsledere fra henholdsvis skoler, barnehager og enhetene knyttet til Familiens hus rapporterer til kommunalavdelingen. Avdelingen består av direktør og en stab på til sammen syv personer.

Utvikling og utfordringer

Økning i flyktninger som følge av konflikten i Ukraina

Som følge av Russlands invasjon av Ukraina 24. februar 2022 fikk Halden et større antall flyktninger innenfor kommunens grenser. De første månedene dreide det seg om ankomster av asylsøkere som enten fikk losji ved Svinesundparken akuttmottak eller i private boliger (alternativ mottaksplassering). Barn i asyl, og som er i grunnskolealder, har en plikt til opplæring og en rett til offentlig grunnskole på samme måten som andre barn i kommunen. Barna fikk tilbud om skoleplasser ved sine nærskolene eller i de kommunale innføringstilbudene ved Os skole og Rødsberg ungdomsskole. På det meste hadde vi 24 elever med asylstatus i våre grunnskoler. Barn i asyl har ikke tilsvarende rett til barnehageplass, men Mautua Åpen barnehage ble hyppig benyttet.

Asylsøkere fra Ukraina fikk forholdsvis raskt vedtak om kollektiv beskyttelse i Norge og skulle deretter bosettes fortløpende i kommunene. Vedtaket gjelder for ett år ad gangen, men blir løpende oppdatert i tråd med krigens varighet.

Halden kommune hadde opprinnelig et vedtak om bosetting av 10 overføringsflyktninger. Halden kommune vedtok våren 2022 en tilleggsanmodning fra IMDi på totalt 70 bosatte. Flere av de som ble innvilget Halden som bosettingskommune, hadde oppholdt seg i Halden privat eller på akuttmottaket i asylfasen. Som følge av krigen i Ukraina, bosatte Halden kommune totalt 28 barn i grunnskolealder eller yngre våren/sommeren 2022. For barna i førskolealder ble det opprettet en ny avdeling på Brekkerød barnehage med løpende inntak. Det er nødvendig for at kommunen skal kunne oppfylle sine forpliktelser overfor de voksne flyktningene om et introduksjonsprogram med norskopplæring ved HKK.

For våre barnehager og skoler har økningen i flyktninger medført utgifter knyttet til kapasitet i barnehage og innføringstilbud, tolketjenester, skoleskyss og tospråklige ressurser.

Visma flyt skole

I 2022 valgte kommunen Visma Flyt som et helhetlig fagsystem for barnehage, skole og PPT. Disse løsningene digitaliserer en rekke prosesser knyttet til læreres og elevers skolehverdag. Løsningen bidrar også til enklere kommunikasjon med hjemmet. Visma Flyt PPT bidrar til forenkling og effektivisering av saksbehandling og administrasjon i PP-tjenesten.

Ved å velge samme leverandør til fagsystemer i barnehage, skole og PPT får enhetene dekket alle behov for administrasjon og kommunikasjon, samtidig som løsningen bidrar til enklere samarbeid mellom systemene.

Utvalgte resultater

Endelig regnskap for 2022 viser et mindreforbruk for kommunalområdet på ca. 5,9 mkr. Resultatet fordeler seg med et merforbruk på 22,9 mkr på netto lønn, et mindreforbruk på 5,5 mkr på driftsutgifter og en merinntekt på 23,3 mkr. 6,9 mkr av merforbruket på lønn er knyttet til covid-19 hvor kommunalområdet har fått en merinntekt tilsvarende. Noe av merforbruket på lønn er knyttet til økt bruk av årsverk som dekkes av tilskuddsmidler.

Som beskrevet i økonomirapporter gjennom 2022 har det vært knyttet utfordringer til lønnsutgifter og drift innenfor skole og tilrettelagt barnehage som samlet sett har gitt avdelingen et utfordringsbilde som havnet på 6,2 mkr (eks. koronautgifter). Budsjetttutfordringen er gjennom året forsøkt løst gjennom ulike tilpasninger i budsjettet. Det har bl.a. vært fokus på å holde antall årsverk nede, og f.eks har nytilsettinger og aktiviteter blitt utsatt når det er mulig.

Det har igjennom året vært budsjettoppfølgingsmøter med enhetene. Dette arbeidet videreføres i 2023. PPT og skolene har varslet om flere elever med vedtak om ekstra ressurser fra nytt skoleår. Blant annet

har covid-pandemien ført til økt henvisning til PPT, noe som i sin tur gir utslag i flere vedtak om spes.ped.

Barnevernet er som kjent en hendelssestyrt tjeneste. Plasseringer og akutte tiltak er ekstremt dyre. På bakgrunn av usikkerheten av finansieringen av barnevernet har det blitt jobbet med å se på andre muligheter før institusjonsplassering. I løpet av året har utviklingen vært veldig positiv, og behovet for de dyre tiltakene har blitt mye lavere enn noen kunne forutse. Det har ført til at barnevernet har et mindreforbruk på 7,4 mkr.

Viktige begivenheter

Handlingsplan for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø

I kommunedelplan oppvekst ble det vedtatt at kommunalavdeling undervisning og oppvekst skulle utarbeide en felles handlingsplan mot mobbing for barnehager og skoler i løpet av 2022. Dette arbeidet har resultert i Handlingsplan for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø som ble vedtatt i Hovedutvalg for undervisning og oppvekst september 2022. Barn og elevers rett til et trygt og godt barnehage- og skolemiljø står sentralt i både barnehageloven og opplæringsloven, og har fått et forsterket og forpliktende fokus gjennom Barnehagelovens kapittel 8 og Opplæringslovens § 9A.

Handlingsplan for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø er en felles plan for alle ansatte i barnehagene og skolene i Halden kommune, og skal beskrive hvordan de skal jobbe med forebygging gjennom et bevisst og målrettet arbeid fra barnehagestart og ut ungdomsskolen. Handlingsplanen skal sette arbeidet med et trygt og godt barnehage- og skolemiljø i system, og sikre at ansatte arbeider i tråd med forskrifter, lovverk og overordnede kommunale mål. Denne planen, med sine tilhørende maler, er også et verktøy for å gjennomføre internkontroll ved de enkelte enheter.

En arbeidsgruppe bestående av fagleder skole, fagleder barnehage og fagleder forebygging og oppvekst har ledet planarbeidet, sammen med en referansegruppe bestående av enhetsledere og tillitsvalgte fra kommunalområdet undervisning og oppvekst. Aktuelt lovverk, forskning, medvirkning og erfaringer knyttet til arbeidet med barnehage- og skolemiljø har vært et viktig grunnlag for planutviklingen. Arbeidsgruppen har spesielt lagt vekt på barne- og ungdomsstemmen. Barnehagebarn har medvirket gjennom samtaler i barnehagene. Grunnskoleelever har medvirket gjennom et felles elevrådsmøte hvor samtlige skoler var representert gjennom sine elevråd. Planen har også vært tema i Ungdomsråd gjennom informasjonsmøte og arbeidsmøte. SU/SMU ved de enkelte skolene har også kommet med viktige innspill.

Implementering av handlingsplanen startet i desember 2022 og fortsetter utover våren 2023.

Helhet og sammenheng – overgang barnehage- skole

En god sammenheng mellom barnehage og skole oppnås ved å legge til rette for et helhetlig opplæringsløp, som ivaretar enkeltbarnets behov. Det handler både om at barnas utviklings- og læringspotensial ivaretas, støttes og utvikles på et tidlig tidspunkt, og at barna får mulighet til å oppleve kontinuitet ved at de kan bygge videre på kunnskaper og erfaringer fra barnehagen inn i skole og SFO. Halden kommune reviderte planen for overgang mellom barnehage og skole i 2022. Den ble politisk behandlet i april. Arbeidsgruppen som deltok i arbeidet med revidering av planen har fortsatt sitt arbeid i 2022 og utarbeidet maler til bruk på foreldremøter på høsten i barnehagen. Barnehage og skole må i samarbeid med hjemmet bidra til å skape kontinuitet og trygghet for barn i

overgangen til skole. Overgangen fra barnehage til skole må ses på som en sammenhengende prosess fra siste året i barnehagen til første året på skole.

I det videre arbeidet med handlingsplanen for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø vil det revideres og utvikles rutiner for overgangen mellom barneskole og ungdomsskole og mellom ungdomsskole og videregående skole.

Inkluderende praksis i barne- og ungdomsskolene

Inkluderende praksis er satt som et overordnet satsingsområde for Halden-skolene. Inkludering handler om å tilpasse læringsmiljøet til mangfoldet blant barn og elever, og gi alle reell mulighet til å delta i det faglige og sosiale fellesskapet. Et inkluderende læringsmiljø verdsetter mangfold som en ressurs. Gjennom ulike ordninger har barne- og ungdomsskolene mottatt veiledning, kompetansetilfang og midler som gir oss muligheten til å utvikle praksis ut fra lokale behov. Skolesektoren i Halden kommune mottar midler under Oppfølgingsordningen, Kunnskapsløftet for spesialundervisning og inkluderende praksis og Desentralisert ordning for kompetanseutvikling (Dekomp).

Skoleåret 2022/2023 har administrasjonen jobbet spesielt med følgende tiltak:

- Ressursnettverkene er videreført innenfor følgende fagfelt: Spesialundervisning, særskilt språkopplæring, sosialpedagogikk og pedagogisk bruk av IKT. I nettverkene inngår lærere som innehar relevante funksjonsstillinger og andre ressurspersoner i og utenfor skolene. Nettverkene har avholdt flere årlige fagsamlinger ledet av fagledere. Enkelte nettverk har også deltatt i kompetansehevingstiltak med ressurser fra høyskolemiljøet.
- Det er gjennomført ulike fagsamlinger innenfor temaet ordinær opplæring, tidlig innsats og spesialundervisning. Her har skolens ledelse, relevante ressurslærere og PP-tjenesten deltatt.
- Årlige resultatdialoger med skolene er gjennomført. Høsten 2022 har dialogmøtene hatt skolenes system for intensiv opplæring og tidlig innsats som hovedtema. Dette er sett i sammenheng med avholdte kartleggingsprøver.
- Internkontrollen har blitt oppdatert på flere områder med rutiner, veiledere, planer, maler og skjema. Alle dokumentene skal legges inn i det digitale kvalitetssystemet Samsvar ut over våren 2023.
- Lederutviklingsprogram er gjennomført gjennom hele 2022. Samlingene har hatt til formål og styrke skolenes kapasitet på ledelse generelt og på å drive et utviklingsarbeid mot en mer inkluderende praksis. SFO-lederne har deltatt på enkelte samlinger. En av ledersamlingene ble gjennomført sammen med Eidsvoll og Aremark kommuner.
- Halden kommune deltar i flere samarbeid med Høgskolen i Østfold innenfor etterutdanning, forskning på praksis og utarbeidelse av ny strategiplan for høyskolen. Forskningsprosjektet omhandler utprøving av undervisningsvurdering i skriveprosessen av engelske tekster på ungdomstrinnet ved hjelp av AI-teknologi.
- Statped har gjennomført samling over tre dager på temaet ASK (Alternativ og supplerende kommunikasjon). Deltakerne har vært representanter fra skolene, de kommunale barnehagene og deler av Familiens hus. Formålet har vært å styrke den samlede kompetansen i oppvekst og å styrke kompetansen ute på enhetene.

Kommunikasjon, relasjonsarbeid og inkluderende praksis i barnehagen

Barnehagene har de siste par årene hatt særlig fokus på relasjonene i barnehagen, mellom barn og mellom barn og voksne. For at alle barn skal føle seg inkludert i et trygt og godt barnehagemiljø, må den

enkelte voksne sørge for å skape gode relasjoner der det enkelte barn opplever seg sett og anerkjent. Slik dannes grunnlaget for læring og utvikling i barnehagen og videre over i skolen.

De minste barna i barnehagen uttrykker seg non-verbalt gjennom kroppsspråk og følelsesuttrykk (latter, gråt osv.), og når de voksne er oppmerksomme og besvarer deres uttrykk på en relevant måte, vil de etter hvert utvikle det verbale språket, som igjen danner grunnlag for senere leseopplæring.

I 2022 har alle barnehageansatte fått en stor kompetanse pakke med fem kurskvelder med «Se barnehagebarnet innenfra». Dette kurset har gitt en fordypning i hvordan man bruker kunnskap fra utviklingspsykologien for alle barn, men særlig de barna som trenger den trygge relasjonen aller mest. Et av temaene har vært å øke forståelsen for barn som har med seg utrygge erfaringer og for barn med temperamentsmessige utfordringer.

I tillegg til dette får alle nyansatte COS (Circle of security)– innføring hvor temaet er tilknytning og hvilken betydning det har for alle barns utvikling og læring.

I barnehageåret 2022 har det blitt utpekt ressurspersoner i alle barnehagene som har fått ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon)-kurs, som en viktig del av arbeidet med inkludering og inkluderende praksis i barnehagen.

Barnehagene drev i 2022 videreutvikling av barnehagene som helsefremmende. De har hatt fokus på psykisk helse de siste årene, i tråd med arbeid med et trygt og godt barnehage- og skolemiljø.

Fokus på aktivitet, sunn mat og bærekraftige valg har vært en bevisst del av barnehagenes praksis i 2022.

Pandemien

Starten av året ble preget av pandemien gjennom høye smittetall og nye nedstegninger. Utover våren kunne enhetene gjennomåpne, men var preget av høyt sykefravær. Den største utfordringen gjennom året, har derfor vært å ha tilstrekkelig bemanning gjennom hele dagen.

Pandemien har preget norsk barnehage og skole i nesten to år. Alle elever har i større eller mindre grad kunne oppleve negative følger av smittevernstiltakene:

- Elever har opplevd mer ensomhet og har fått dårligere psykisk helse
- Det har vært en nedgang i elevenes motivasjon og mestring
- Det er flere elever med bekymringsfullt fravær

Mange elever har kjent på konsekvensene av pandemien, særlig knyttet til manglende tilhørighet i det faglige og sosiale læringsfellesskapet. Det er så langt ikke nok kunnskap om konsekvensene av pandemien for barn og elever.

Barnevernsreformen

Arbeidet med barnevernsreformen og påfølgende lovendringer har stått sentralt i 2022. Reformen er av et betydelig omfang, både faglig og økonomisk. Kommunen har fått det fulle økonomiske og faglige ansvaret når barn plasseres i fosterhjem. De kommunale egenandelene for barn som har behov for statlige barnevernstiltak (forsterket fosterhjem og barneverninstitusjon) har økt betraktelig. Barneverntjenesten er hendelsesstyrt, og antall plasseringer kan derfor gjøre store utslag på budsjettet.

Barnevernreformen fordrer kommunen til å intensivere den forebyggende innsatsen og jobbe annerledes både innenfor barneverntjenesten, og i andre tjenester som arbeider med barn, unge og deres familier. Nytt lovkrav forplikter kommunestyret til å vedta en helhetlig plan for å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker. I april 2022 besluttet HUOK å revidere Kommunedelplan oppvekst for å avklare, sikre og foreta eventuelle justeringer og tilføringer for å ivareta bestemmelsene i ny barnevernlov. Det ble iverksatt et utviklings og revideringsarbeid, og Kommunedelplan oppvekst skal sluttbehandles i Kommunestyret i mai 2023. Kommunedelplan oppvekst vil være et viktig styringsverktøy for alle som arbeider med barn, unge og deres familier i tiden framover.

Barneverntjenesten mottok totalt 571 bekymringsmeldinger i 2022- og ligger jevnt ift. året før.

Familietjenesten er et lavterskeltilbud og er en frivillig tjeneste som retter seg mot alle familier med barn under 18 år. Tjenesten er organisert under Enhet helsestasjon og skolehelsetjeneste, og består av to ansatte. Måleindikatorer viser at tiltaket har effekt og blir benyttet av mange familier samt ulike enheter som jobber med barn og unge i kommunen. Familietjenesten har hatt en økning i antall henvendelser og mottok totalt 285 henvendelser i 2022 mot 193 i 2021. Henvendelser kommer i hovedsak fra barnehage, skole, helsestasjon, barneverntjenesten, foresatte og NAV. Innhold i henvendelser handler i stor grad om foreldrekonflikter/samarbeidskonflikter, sosiale utfordringer, økonomiske utfordringer og psykisk uhelse hos barn og foresatte.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022
Lønn	520 494	513 417	511 774	550 031
Refusjon lønn	-27 376	-18 164	-18 164	-33 441
Sum Lønn	493 118	495 253	493 610	516 590
Drift	71 169	59 163	64 750	73 456
Kjøp av produksjon	217 014	233 546	234 283	224 305
Overføringer	24 506	17 061	27 853	18 102
Finansutgifter	15 717	0	0	5 505
Sum Utgifter	328 407	309 770	326 887	321 367
Brukerbetaling	-21 937	-22 875	-19 364	-22 906
Refusjoner	-31 143	-22 162	-33 302	-32 016
Overføringer	-19 993	-4 807	-4 807	-24 519
Finansinntekter	-9 262	-1 990	-1 990	-3 326
Sum Inntekter	-82 335	-51 835	-59 464	-82 768
Netto resultat	739 189	753 187	761 033	755 190

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Halden 2021	Halden 2022	Kostragruppe 10	Viken
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev *)	124 463,5	116 508,4	110 027,0	104 744,3
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	98,1	95,9	126,9	136,1

Dekningsgrad

Årsmelding 2022

Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	80,6	83,6	102,3	88,1
Årsverk i barnevernet/1000 barn (0-17 år)	4,7	4,7	6,0	5,7

Grunnlagsdata (Nivå 3)

Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr) *)	79	73	68	68
---	----	----	----	----

*) Inflasjonsjustert med deflator

Nøkkeltall aktivitet

Barnehage

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Andel barn som får spesialpedagogisk hjelp	3,0 %	3,7 %
Antall barn per pedagog	14,0	12,9
Score i foreldreundersøkelsen (tilfredshet)	4,7	4,7
Andel godkjente helsefremmende kommunale barnehager	100,0 %	83,3 %
Andel saker meldt til Drøftingsteam	15,0 %	9,0 %
Antall barn per årsverk	6,0	5,8

Barnevern

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Andel undersøkelser innenfor frist	100,0 %	83,4 %
Andel barn med tiltak som har tiltaksplan	100,0 %	83,4 %
Andel barn under omsorg med omsorgsplan	100,0 %	100,0 %
Andel fosterbarn som kommunen har tilsynsansvar for (under 18 år) som har fått tilsynsbesøk oppfylt	100,0 %	89,4 %
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk	17,0	21,1

Helsestasjon

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Andel barselbesøk av jordmor innen 4 dager etter utskrivelse fra sykehus	100,0 %	64,0 %
Andel hjemmebesøk av helsesykepleier før barnet er 10 dager	100,0 %	57,0 %
Andel fullførte helseundersøkelser innen barnet er 2 år og 2 mnd.	100,0 %	17,0 %
Andel fullførte helseundersøkelser innen barnet er 4 år og 2 mnd.	100,0 %	93,0 %

Skole

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Mobbing 7. trinn	0,0 %	16,4 %
Mobbing 10. trinn	0,0 %	11,2 %

Årsmelding 2022

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Andel elever med spesialundervisning	7,5 %	10,3 %
Overgang fra grunnskole til videregående skole	100,0 %	98,2 %
Motivasjon (fra Elevundersøkelsen)	4,0	3,3
Antall saker der PPT bistår med systemrettet arbeid	20,0	15,0
Saker Læringsmiljøteam	40,0	19,0

Barnehage:

- I 2022 har flere barn fått spesialpedagogisk hjelp enn målet på 3%. Med plan for systematisk kompetanseheving av personalet i 2023, kan flere barn ivaretas innenfor det ordinære barnehagetilbudet og færre være i behov av spesialpedagogisk hjelp.
- Vi er pr nå færre barn pr pedagog enn normen tilsier. Når barnehagene fylles opp med flere barn etter nedleggelser, vil vi bestrebe å ha 14 barn pr pedagog.
- Pr august 2023 vil alle barnehagene være helsefremmende barnehager.
- Det er et mål om at flest mulig saker skal drøftes før henvisning til PPT eller søknad om tilrettelegging etter §37.
- Vi har per nå litt færre barn pr ansatt enn normen tilsier og vil etterstrebe å være på norm i 2023.

Skole:

- Nøkkeltallene på elever som i Elevundersøkelsen rapporterer at de blir mobbet på skolen øker i Halden kommune, på både barne- og ungdomsskolen. Tallene er fra Elevundersøkelsen som ble gjennomført høsten 2022. Nasjonalt øker også tallene på alle trinn. Regjeringen skriver i sin pressemelding 20.01.2023 at en av ti elever på 7.trinn svarer at de har vært utsatt for mobbing. Tallene for Halden kommune viser at en stor andel barn oppgir at de ikke har et trygt og godt skolemiljø. Dette er svært alvorlig. Resultatene vil bli analysert og det vil utarbeides tiltak på den enkelte skole og berørte parter skal involveres i dette. Skoleeier følger opp skolenes arbeid.
- Elevene rapporterer noe lavere på motivasjon i 2022 enn de gjorde i 2021. Det er en liten nedgang i Halden. Det er også en liten nedgang nasjonalt.

Helsestasjon:

- Tallene til styringsindikator vedr. barselbesøk av jordmor og hjemmebesøk av helsesykepleier påvirkes av faglige vurderinger knyttet til utsettelse av besøk.
- Tallene til styringsindikator vedr. andel fullførte helseundersøkelser innen barnet er 2 år og 2 måneder påvirkes av fastlegemangelen i Halden kommune. Helsestasjonen har behov for høyere legeressurs.

Barneverntjenesten:

Barneverntjenesten ligger høyere enn målet når det gjelder antall barn med undersøkelse eller tiltak pr antall årsverk. Barneverntjenesten vil øke med to stillinger i løpet av 2023.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2019	1,96 %	6,31 %	8,27 %
Årlig sykefravær 2020	2,14 %	4,54 %	6,69 %
Årlig sykefravær 2021	2,33 %	4,89 %	7,22 %
Årlig sykefravær 2022	2,72 %	5,23 %	7,95 %

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Barnehager	Alle kommunale barnehager beholdes inntil ny barnehagestrategi er vedtatt. Barnehagestrategi vedtas i løpet av 2022.	Ferdig	Lav risiko	Det ble vedtatt en ny barnehagestrategi for de kommunale barnehagene i kommunestyret 22.09.22.
Åpne skoler etter skoletid/nærmiljøskoler	Kommunedirektøren intensiverer arbeidet med å utvikle Haldenskolene til nærmiljøskoler. Dette skjer blant annet ved å involvere FAU på skolene og gå i dialog med foreninger og andre 12 frivillige i nærmiljøene om hvordan de kan bruke skolene utenfor skoletid. I medvirkningsprosessene er det viktig at det kommer frem hvilke ønsker/behov som finnes i nærmiljøet. Hensikten er at byggene og uteområdene skal brukes mer, at skolene kan være et samlingssted i lokalsamfunnet og at barn, ungdom, voksne og eldre skal kunne bruke skolene mer utenfor skoletid. I forbindelsen med dette skal administrasjonen se på mulighet for verksted hvor man kan reparere utstyr som ikke virker. Det settes av 500 000 kroner for å komme raskere i gang.	Ferdig	Lav risiko	Oppdraget ble fremmet i politisk sak i november 2022. Det ble i tillegg avsatt midler i budsjettet for 2023 for å forsette med prosjektet.

Kommunalavdeling Helse og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalområdet har et omfattende ansvarsområde innen helse- omsorg og mestringstjenester for alle innbyggere i kommunen som har behov for bistand i kortere eller lengre tid, uavhengig av alder.

Området Helse og mestring består av 7 enheter: Sykehjem, Bo- og miljøarbeidertjeneste, Hjemmebaserte tjenester og tilrettelagte boliger, Forvaltningsenheten, Rus og psykisk helse, Halden

helsehus, samt Innovasjon og digitalisering. Kommunalavdelingen ledes av direktør, som har 5 årsverk i stab. Hver enhet har ansvar for flere avdelinger, fra 4 til 10. Det er totalt 36 avdelinger i kommunalavdelingen som drifter til sammen 62 driftsområder.

Kommunalavdeling har ansvaret for å sikre forsvarlige og lovpålagte tjenester til alle innbyggere, samt sørge for utvikling og bærekraftige tjenester over tid. Dette gjelder innenfor eldreomsorg, tjenester til personer med nedsatt funksjonsevne, forebyggende helsetjenester, rus- og psykiatritjenester til personer over 16/18 år, lege, fysio – og ergoterapi, akuttjenester, kriseteam, midlertidig institusjonsopphold og hjemmetjeneste ved sykdom, boligtilbud, migrasjonshelse, avlastning til pårørende og veiledning. Tjenestetilbudet er bredt og omfattende.

Utvikling og utfordringer

For helse og mestring var det fortsatt store utgifter og ressursbruk knyttet til covid-pandemi i 2022. Behovet for helsepersonell var ved inngangen av året såpass stort og sårbart pga. pandemien at KS valgte å inngå en egen avtale om ekstra kompensasjon for ansatte, for å motivere til mer arbeid. Halden tilsluttet seg denne avtalen. Behov for helsepersonell og arbeidskraft til riktig tid og sted, har vært utfordrende gjennom hele 2022, noe som dessverre har medført høyt forbruk av vikarbyrå og variabel lønn til tross for at flere årsverk variabel lønn ble konvertert til fastlønn i løpet av året.

I løpet av 2022 har helsetjenesten likevel kommet godt i gang igjen med utviklingsarbeid, i tillegg til driftsoppgaver. Hovedtrekk her er arbeid med rekruttering og tiltak innen legetjenesten, riktig dimensjonering av ulike tjenestetilbud og fokus på forebyggende arbeid.

En del av tjenestene er i perioder under stort press. Dette skyldes flere forhold, blant annet endringer i spesialisthelsetjenesten, særlig med vekt på en raskere utskrivningspraksis og en relativt stor økning i behov for tjenester innen psykisk helse og til unge med stor atferdsproblematikk.

Behovet for boliger og institusjonsplasser med heldøgns tilsyn, er økende. For denne brukergruppen kan tjenestebehovet endre seg raskt, slik at dimensjoneringen av tjenester kan være utfordrende.

Det er generelt en økning i henvendelser vedrørende psykisk helse.

Det er også svingninger i behov for institusjonstjenester for somatisk syke. Dette krever stor fleksibilitet i tjenesteapparatet for øvrig, det vil si i tjenester til hjemmeboende. Befolkningen forventer gjerne mer fleksibilitet og individualisering enn vi klarer å gi.

Vi ser klart at omfanget og kompleksiteten i forhold til kommunens ansvar for barn og unge med store helse og omsorgsbehov, er økende. Dette krever etablering av nye og omfattende tjenester til denne brukergruppen. Dette gir utfordringer både økonomisk og faglig.

Innenfor en del fagområder sliter vi med å rekruttere riktig og nok personale med den kompetansen vi etterspør. Vi frykter at mangel på helsepersonell kan bli en enda større utfordring framover, og det må jobbes godt både med rekruttering, videreutdanning og i forhold til å bruke den kompetansen vi har.

Kommunen har et bredt spekter av ulike tjenester, og det oppleves at organisasjonen er fleksibel og tilpasningsdyktig til alle endringene gjennom året. Det er god kontroll på pasientflyten, kommunen tilbyr de tjenester loven tilsier og det godt kvalitetsarbeid i alle ledd av organisasjonen uavhengig av alder og diagnose.

Det har i 2022 vært jobbet med analyser og strategier for endring og omstilling i helse- og mestring i Halden kommune for de kommende åra. Utfordringsbildet som er tegnet opp for norske kommuner

betyr at vi må tenke nytt på hvordan vi skal og bør levere tjenestene våre framover. Vi har verken personellmessige eller økonomiske ressurser til å levere tjenester til alle på den måten vi gjør i dag. Halden kommune er ikke noe unntak. Vi har et ansvar for å sikre at alle som har et reelt behov for tjenester, skal få dekket sine behov på en tilfredsstillende måte. Dette betyr at vi også har et ansvar for å omstille. Endringer av det omfanget vi nå står ovenfor er utfordrende og det vil skape reaksjoner fra innbyggerne. Med bakgrunn i disse utfordringene har Halden kommune satt i gang en analyse og strategiarbeid innenfor tjenesteområdene. Målet har vært å sikre felles kunnskap og forståelse for situasjonen. Det er vedtatt en strategi gjennom kommunedelplan for helse, omsorg og mestring.

Utvalgte resultater

Helse og mestring har til tross for et krevende år etablert, videreutviklet og planlagt sentrale tjenester

Utrulling av medisindispensere startet opp i 2022, overgang til helsevakta i Fredrikstad ble vurdert og planlagt, nye alarmer er installert, flere beboere har fått digitalt tilsyn og KOMP er tilbudt til en rekke eldre for å motvirke ensomhet, og inkludere eldre i sosiale medier.

Ventetid innenfor psykisk helse er drastisk redusert fra 5 måneders ventetid til 1 måned, antall overliggedøgn på sykehus er på et minimum, sykefraværet har gått ned i 2022 og antall plasser på dagsenter har økt med 4 plasser. FACT team er etablert og i full drift, og rask psykisk helsehjelp er innført.

I tillegg er det gjort et vesentlig kompetanseløft i 2022 ved at alle vernepleiere og sykepleiere har vært gjennom ProAct, samt vesentlig deler av helsefagarbeiderne. Innen sommeren 2023, skal alle fagarbeidere ha tatt kurset.

Hjemmesykepleien har fått ny organisering og er etablert i nye tilpassede lokaler. Det er opprettet et nytt boligtilbud tilpasset eldre personer med nedsatt funksjonsevne på Bergheim og boligen er nå i full drift.

Det er mange gode resultater å vise til i 2022 takket være mange dyktige og engasjerte medarbeidere

Viktige begivenheter

Nytt helsehus for Haldens befolkning ble klart høsten 2022 og kom i full drift i løpet av kort tid. Viktige tjenester har fått moderne, tilpassede og tidsriktige lokaler. Bygget er også klimavennlig og det foreligger allerede gode resultater for energiforbruket i bygget. Flytting av pasienter og ansatte gikk veldig fint, og det ble gjort en iherdig innsats av mange. Digitale system og velferdsteknologi er tatt i bruk i bygget, noe som vil effektivisere driften og gi bedre kvalitet.

Kommunalområdet har flere begivenheter ved etablering av hjemmesykepleien i nye lokaler, ny bolig på Bergheim tilpasset eldre personer med nedsatt funksjonsevne, ny strategi gjennom kommunedelplan for helse, omsorg og mestring, kompetanseløft gjennom Proact, samt avslutning av pandemiarbeid har vært store begivenheter i 2022. Året 2022 har vært et innholdsrikt år.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022
Lønn	871 367	747 288	757 640	853 384

Årsmelding 2022

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022
Refusjon lønn	-42 464	-29 621	-29 621	-44 707
Sum Lønn	828 903	717 667	728 019	808 677
Drift	185 903	90 183	94 984	169 261
Kjøp av produksjon	80 171	89 009	89 955	85 564
Overføringer	40 412	22 539	29 292	34 100
Finansutgifter	9 158	3	3	7 066
Sum Utgifter	315 645	201 734	214 235	295 990
Brukerbetaling	-82 032	-82 560	-82 560	-91 446
Refusjoner	-346 141	-132 098	-132 098	-247 596
Overføringer	-23 254	-19 002	-19 002	-47 393
Finansinntekter	-4 439	0	-9 723	-10 471
Sum Inntekter	-455 866	-233 660	-243 383	-396 905
Netto resultat	688 682	685 742	698 871	707 761

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Halden 2021	Halden 2022	Kostragruppe 10	Viken
Prioritet				
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B) *) **)	21 567	21 621	23 712	23 110
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass *)	1 596 544	1 652 291	1 658 296	1 545 121
Levekår				
Utgiftsbehov - Pleie og omsorg	1,087	1,087	0,994	0,958
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
67-79 år Aktiviserings- og servicetjenester Brukere (antall)	146	160	2 693	5 772
Kommunekasse				
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (254) Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende (Kommunekasse) (B) *) **)	13 031	13 503	12 921	12 091

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Netto driftsutgift pr innbygger for pleie og omsorg viser uendret nivå de siste årene. Halden har lavere kostnadsnivå enn Viken og Kostra Grp.10.

Korrigerte brutto driftsutgifter institusjon pr kommunal plass øker i 2022, Halden ligger lavere pr plass enn Kostra grp. 10. Halden helsehus har gjennomgått en transformasjon i 2022 og har hatt midlertidige lokaler på Karrestad.

Levekår viser at Halden har et høyere utgiftsbehov i forhold til innbyggertall og økt behov for tjenester i befolkningen som følge av levekårssituasjonen og folkehelseprofilen. Halden har et høyere utgiftsbehov enn Viken og Kostragruppe 10.

Aktivisering- og servicetjenester 67-79 år Viser en god økning de siste årene, en viktig gruppe for å sikre gode tjenester.

Korrigerte brutto driftsutgifter pr innbygger til hjemmeboende øker i forhold til tidligere år. Viken og Kostra grp. 10 viser lavere kostnad pr innbygger.

Nøkkeltall aktivitet

Bo og miljøarbeidertjenesten

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Legemiddelgjennomgang siste 12 mnd.	90,0	0,0
Vurdert av tannhelsepersonell siste 12 måneder for personer i samlokalisert bolig, i prosent	95,0 %	0,0 %
Vurdert av lege siste 12 mnd.	90,0 %	0,0 %

Halden Helsehus

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Beleggsprosent KAD	80,0 %	27,0 %
Overliggende pasienter somatikk	0,0	36,0
Ventetid pr dag ergo/fysio	40,0	0,0

Hjemmebaserte tjenester

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
ATA - Ansikt til ansikt	59,0 %	59,0 %
Antall ernæringskartlagt i mestringsbolig - i prosent av antall beboere gjennom året.	95,0 %	98,0 %
Andel vedtak om hjemmetjenester som er iverksatt innen 15 dager	0,0 %	95,0 %
Antall trygghetsalarmer	0	468

koordinerende

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Antall ubehandlede saker som fraviker forvaltningslovens bestemmelser om behandling	3,0	15,0

Omsorgsbolig

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Etablert 4 måltider/døgn, prosent av totalt antall plasser	0,0 %	100,0 %

Rus og psykisk helse

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Antall måneder ventetid i psykisk helse og avhengighet	20,0	1,0
Tilbakemeldingsverktøy benyttes i samtale.	60,0 %	0,0 %

Sykehjem

Nøkkeltall/indikator

Mål 2022 Resultat 2022

Belegg dagsenter demens/ seniorer	100,0 %	100,0 %
Legemiddelgjennomgang siste 12 måneder – langtid i prosent	100,0 %	100,0 %
Vurdert av tannhelsepersonell siste 12 måneder – institusjon langtid i prosent.	100,0 %	100,0 %
Antall ernæringskartlagt på sykehjem – langtid- i prosent av antall beboere gjennom året.	0,0 %	100,0 %
Etablert 4 måltider/døgn, prosent av totalt antall plasser	0,0 %	100,0 %

Ventetid for behandling og tilbud innenfor rus - og psykisk helse er redusert fra 5 mnd. i starten av 2022 til 1 mnd. ved utgangen av 2022. Dette er en svært gledelig utvikling. Styrkingen innenfor feltet som er gjort i 2022 anses å ha hatt god effekt, sammen med de organisasjonsendringene som er gjort. Det er flere årsverk innenfor i psykisk helseteam, FACT er etablert og RPH (rask psykisk helsehjelp) er etablert. Dagtilbud for brukergruppen er også utvidet, slik at flere nå får tilbud der.

Dagsenter har en høyere beleggsprosent enn målsetningen. Dette skyldes økt pågang og søknad til slik tilbud for eldre og personer med demens. Det har lyktes å etablere 2 ekstra plasser pr. dag på de to dagsentrene på Bergheim. Likevel ser vi økt søknadsmengde og ventelister til tilbudet.

Pasientlogistikken er fortsatt god og kommunen klarer å ta hjem pasientene fra sykehuset. Det nivå av overliggerdøgn som foreligger nå er godt innenfor det akseptable.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2019	2,48 %	7,64 %	10,13 %
Årlig sykefravær 2020	2,55 %	7,74 %	10,28 %
Årlig sykefravær 2021	2,54 %	6,41 %	8,95 %
Årlig sykefravær 2022	3,04 %	6,51 %	9,56 %

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Demensvennlig samfunn	Nasjonalforeningen for folkehelsen og Halden kommune har i 2021 inngått avtale om samarbeid for å skape et mer demensvennlig samfunn. Dette følges opp administrativt av Halden kommune med det mål at mennesker med demens skal oppleve best mulig mestring og inkludering i vårt samfunn.	Iht. plan	Lav risiko	Det er inngått avtale med Nasjonalforeningen og arbeidet er startet opp. Økt kunnskap skal bidra til at arbeidshverdagen til personer i ulike serviceyrker skal bli enklere. Ansatt ved Tista senter gjennomgikk undervisningen i desember, og vi fikk meget positive tilbakemeldinger. Halden taxinæring er neste gruppe som skal gjennomgå undervisningen. Vi venter på dato for gjennomføring av fra dem. Halden næringsutvikling er kontaktet for å få ut informasjon og samarbeid. Vi har foreløpig ikke fått noen tilbakemeldinger fra dem.
Feriebistand for personer med nedsatt funksjonsevne	Per oktober 2021 står det igjen om lag 330 000 kroner i tilskuddsordningen. Ordningen videreføres i 2022 ved at midler tilsvarende restsummen per november 2021 tas av fritt disposisjonsfond.	Ferdig	Lav risiko	Det er utbetalt ferietilskudd for sommeren 2022, det er fortsatt midler igjen og søknader saksbehandles fortløpende. Evaluering for sommeren 2022 er lagt frem i til politisk behandling i november.
Heltid	Å øke antall heltidsstillinger er en hovedsatsing for samarbeidspartiene. Heltidsprosjektet styrkes med netto 5 millioner kroner. Målet om heltidskultur er viktig for framtidig tjenesteproduksjon, for de ansattes hverdag og arbeidsmiljø og for politisk og administrativ ledelse. Halden kommune skal ligge i front på heltid. Prosess og organisering av heltidsprosjektet blir avgjørende for å få dette til. Innsatsen økes betraktelig etter at prosjektet ble igangsatt i inneværende år, og fordeler seg på tre ulike elementer i heltidssatsingen. Det omfordeles nærmere 20 millioner kroner fra variabel lønn til fast lønn. En hovedutfordring er å erstatte deltidsstillinger som i dag	Iht. plan	Lav risiko	Det er ansatt prosjektleder Heltid som startet høsten 2022. Det er plukket ut 5 avdelinger som skal være piloter, og endringsarbeidet er i gang. Hjemmesykepleien økte med 6 årsverk 100 % stillinger med nyansatte våren 2022. I tillegg ble det kartlagt og de fleste som ønsket full stilling av sykepleiere og helsefagarbeidere fikk 100 % stilling. Dette utgjorde ytterligere utøkning med 6 årsverk. Oppdraget må sees i sammenheng med endringen fra variabel lønn til fastlønn.

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
	dekker mange helgevakter, med personer i full stilling. Det krever at det etableres nye stillinger med en turnusordning som gjør dette mulig. En del av oppgaven blir å vurdere de lønnsmessige forhold som gjør slike stillinger attraktive for kompetent personale. Netto utgjør dette 1,1 millioner kroner til gjennomføring av pilotprosjekter. Trepartssamarbeidet skal derfor være et styrende prinsipp gjennom hele prosjektorganiseringen. Det er avsatt ytterligere 0,9 millioner kroner til prosjektledelse knyttet til gjennomføring av pilotprosjekter og en videre prosess innenfor større deler av organisasjonen. Rapport om framdrift, forslag til tiltak og omlegging fremmes for politisk behandling i første halvår.			
Kartlegging av behovene til de eldre	Kommunedirektøren skal kartlegge hvilke behov de eldre som enda ikke trenger assistanse fra hjemmesykepleien trenger for å ha god livskvalitet. Hvilke møteplasser er viktige for de? Hvilke møteplasser savner de? Hvilke fritidstilbud er viktige? Hvilke fritidstilbud savner de? Hva er viktig for deres livskvalitet? Hensikten er å få et kunnskapsgrunnlag som sier noe om hvilke ønsker og behov de eldre har, spesielt hva de eldre mener de trenger for å forebygge ensomhet og få mer fysisk aktivitet i hverdagen.	Iht. plan	Lav risiko	Spørreundersøkelse til alle over 67 år er sendt ut med frist for besvarelse 25. oktober. Svar analyseres og presentasjon vil gjøres som orientering til politisk behandling. Det er holdt orienteringsmøter ute.
Kommunale boliger	Kommunedirektøren bes i løpet av 2022 evaluere om ordningen med gjengs leie har virket etter intensjonen.	Ferdig	Lav risiko	Evalueringsrapport er lagt frem i oktober 2022
Krisesenter	Saken om krisesenter er ennå ikke avklart. Vi vil følge opp Handlungsplan mot vold i nære relasjoner som ble vedtatt i kommunestyret 2020, med blant annet å sørge for et godt, tilgjengelig og lavterskel krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller 14 trusler i nære relasjoner. Utgangspunktet er at dette tiltaket skal være plassert i Halden. Det er derfor satt av et anslått beløp i 2022 på 2 millioner kroner (halvårseffekt)	Ferdig	Lav risiko	Nytt krisesenter åpnet 1. november. Avviket fra Statsforvalteren etter tilsyn i 2019 er nå lukket. Det er benyttet Krisesenteret i Sarpsborg i en overgangsperiode, dette er nå avviklet.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
	økende til 3,5 millioner kroner i 2023 (helårseffekt) for å få videreført et faglig godt tilbud. Saken fremmes til politisk behandling så snart som mulig, hvor endelig økonomisk ramme vedtas.			

Klima

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Virtuell kort- og langtidsavdeling	Ved hjelp av teknologi og digital oppfølging med trygghetsalarmer og nettbrett, kan pasienter bo hjemme i stedet for på institusjon. Målet er å skape trygghet for pasientene hjemme, frigjøre institusjonsplasser og gå fra frekvensbaserte tilsyn til behovsbaserte. Resultatet er redusert arealbehov som følge av at pasientenes tilbud blir i eget hjem-enten korttids plass som erstatter institusjonsplass eller som et langvarig tilbud for kronikergruppen, reduserte driftskostnader generelt som følge av dette og redusert reisevirksomhet for den ambulerende helsetjenesten, noe som vil ha positive energi- og klimaeffekter .	Iht. plan	Middels risiko	Det jobbes kontinuerlig med fjernkonsultasjon og fjernoppfølging. Det er inngått samarbeid med Sykehuset Østfold og Fredrikstad kommune for ytterligere utvikling.

Kommunalavdeling Teknisk

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalavdelingen ledes av direktør og har følgende enheter som ledes av enhetsledere; Plan og miljø, Kommunalteknikk, Eiendom og Brann.

Kommunalavdelingen har en viktig rolle som samfunnsaktør i arbeidet med kommunens infrastruktur, bygningsmasse og saksbehandling. Det jobbes hver dag med å utvise skjønn innenfor det til enhver tid gjeldende lovverk. Administrasjonen utreder for hovedutvalg plan, teknisk, landbruk, klima og miljø. Kommunalavdelingen har ansvar for gjennomføring av politiske vedtak og utarbeidelse av områdets planverk.

Teknisk sektor har mange oppgaver som spenner over flere ulike fagfelt. Kommunalavdelingen leverer tjenester på områder som har en vesentlig betydning for kommunens innbyggere og næringsliv. Tjenestene er rettet mot et mangfold av oppgaver knyttet til saksbehandling, forvaltning og driftsoppgaver. Kommunalavdelingen er en viktig samfunnsaktør og skal utøve god service, godt håndverk og stå for god og likeverdig saksbehandling.

Kommunalavdelingen bistår gjennom sin drift og vaktordninger all kommunal tjenesteyting, innbyggere og næringsliv 24 timer i døgnet, året rundt.

Utvikling og utfordringer

Året 2022 har vært et økonomisk utfordrende år.

2022 har vært et år med høy aktivitet. Ferdigstillelse av prosjekt Helsehuset, full drift og megling på store endringsmeldinger med AF-gruppen i Os-prosjektet og ikke minst prosesser og igangsettelse av prosjekt ny brannstasjon og nytt sentralkjøkken.

Vi har også etablert nytt anlegg for drikkevannsproduksjon som sikret drikkevannstilførselen ytterligere, i tråd med mattilsynets krav.

Økonomiske utfordringer knyttes i første rekke til leie for Skofabrikken som ikke lå i budsjett da overtakelse var planlagt 1.1.22. I tillegg ble 2022 et år med særdeles høye strømutgifter. Til tross for makspris på 80% av forbruket har økte strømkostnader vært meget utfordrende og sammen med leieutgifter til Skofabrikken bidratt til et merforbruk i kommunalavdelingen.

Et overskudd på Rokke har bidratt til å redusere merforbruket.

Utvalgte resultater

2022 har vært et utfordrende år økonomisk for kommunalavdeling teknisk, noe som gjenspeiles i et merforbruk på 4,4 mkr.

Det er bidratt til å forsøke å redusere merforbruket på alle områder og resultat for 2022 er likevel svært forbedret sammenlignet med hvilke utfordringer som har oppstått. Merforbruk kan i stor grad legges på følgende forhold:

Leieavtaler Skofabrikken; Overtagelse var planlagt gjennomført 1.1.22, men ble utsatt nærmere et år. Eiendomsavdelingen fikk dermed ett års leiekostnader som ikke lå i budsjett, dette påløper seg til litt i overkant av 13,3 mkr.

Strømkostnader; Høye strømkostnader i 2022 har medført et avvik på ca. 3 mkr. Det er jobbet systematisk og med tanke på å redusere strømforbruk både av holdningsmessig karakter, men aller mest med tanke på kalibrering og skifte til smartere og mer klimavennlige løsninger i energiløsningene totalt.

På den andre siden er det forsøkt holdt tilbake på alle områder og dette, sammen med en merinntekt på Rokke og god dekning på utleie av bryggeplasser bidrar til å dra totalavviket noe ned.

Viktige begivenheter

Teknisk har i 2022 ferdigstilt prosjekt Helsehus, noe som medfører et flott tilbud til byens innbyggere med behov for tjenester av denne typen. Videre har Os-prosjektet kommet inn i en fase hvor idrettshallen begynner å ta form. På VAR-området er nytt vannforsyningsanlegg ferdigstilt og sikrer drikkevannsforsyningen i tråd med mattilsynets krav.

Årsmelding 2022

Viktig i 2022 var også endelige politiske vedtak og igangsettelse av bygging av ny brannstasjon og nytt sentralkjøkken. Begge prosjekter ferdigstilles høsten 2023.

På byggesak er det gjennomført et kvalitativt godt samarbeid med Halden Næringsutvikling og bransjen generelt på flere områder innfor saksfeltet. Samarbeidet har bidratt til å bedre kommunikasjonen mellom avdelingen som byggesaksmyndighet og bransjen.

Kommunalteknikk har bidratt med mannskap og utstyr for også i 2022 kunnet sørge for at Halden fremstår som en attraktiv arrangementsby.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022
Lønn	75 880	121 593	85 451	87 332
Refusjon lønn	-1 666	-1 069	-499	-1 748
Sum Lønn	74 213	120 524	84 952	85 584
Drift	90 440	85 808	84 456	108 889
Kjøp av produksjon	13 632	14 721	14 714	13 806
Overføringer	25 438	10 536	23 994	23 577
Finansutgifter	1 767	1 269	1 269	2 741
Sum Utgifter	131 277	112 334	124 433	149 012
Brukerbetaling	-82 528	-122 288	-83 881	-96 980
Refusjoner	-21 706	-11 264	-24 883	-25 638
Overføringer	-1 314	-1 200	-1 200	-4 584
Finansinntekter	-3 269	-545	-545	-3 756
Sum Inntekter	-108 816	-135 297	-110 509	-130 958
Netto resultat	96 674	97 561	98 876	103 639

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Halden 2021	Halden 2022	Kostragruppe 10	Viken
Prioritet				
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate *)	125 213	122 286	202 831	249 647
Produktivitet				
Netto utgift per kvm, formålsbygg samlet (B)	863	1 046	1 378	1 471
Kvalitet				
Andel levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling	51,8 %	52,3 %	49,1 %	43,7 %
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr) *)	516	490	546	632

*) Inflasjonsjustert med deflator

Netto driftsutgift i kr. pr. km. kommunal gate og vei

Halden kommune har ansvaret for 240 kilometer kommunal vei inkludert gang- og sykkelsti. Når man ser på driftsutgifter pr. kilometer, ligger Halden kommune lavt sammenlignet med kostragruppe 10 og enda lavere sammenlignet med resten av Viken. Det er stramme, økonomiske rammer og budsjett gir ikke

rom for å vedlikeholde veiene i den grad man skulle ønske og har behov for. Dette medfører et stadig større vedlikeholdsetterslep som i inngangen av 2022 var på 68,8 mkr. Dette gir en økning på ca 20 mkr fra 2021. Det er forventet at denne utviklingen vil akselerere ytterligere i 2023

Netto utgift per formålsbygg samlet

Statistikken for formålsbygg inkluderer de sentrale byggene (rådhus, skoler, sykehjem osv.) Vedlikeholdsbehovet er stort og grunnet stramme, økonomiske rammer ligger Halden kommune lavt sammenlignet med Viken for øvrig og resten av kostragruppe 10. Men, positivt er det at man, til tross for stramme rammer, har hatt en liten økning pr. kvadratmeter det siste året. Verdt å merke seg er man i 2021 mottok ekstra koronastøtte til vedlikehold. Dette har betydd mye for Halden kommune sitt vedlikeholdsbudsjett. Vedlikeholdsetterslep i kommunen er derimot så stort at man, med de gitte midler, klarer å holde bygg tette og tørre, men det gjøres få tilpasninger eller oppgraderinger for å bedre arbeidsmiljø eller optimalisere drift. Ei heller har man mulighet til å bremse forringelsen.

Andel levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling

Kildesortering av avfall har vært praktisert i Halden kommune i over 25 år og en vel innarbeidet praksis. Dette gjenspeiler seg også i en høy materialgjenvinningsprosent. Det er gjennomført en telefonundersøkelse i 2022 som bekrefter høy kildesorteringsgrad. 95% svare at de kildesortere papp/papir/drikkekartong tilsvarende tall i 2020 var 92%. For glass/metall svarte 74% at de kildesorterer kontra 71% i 2020. For matavfall sa 86% at de kildesorterte, hvor i 2020 det var 83%.

En plukkanalyse gjort i 2021 viser at Halden har en utsorteringsgrad på 50% for matavfall.

Det vil bli nye og enda strengere krav til utsortering som medfører nye utfordringer med å forbedre materialgjenvinningsgraden. Halden kommune har et veldig bra utgangspunkt for å lykkes i dette arbeidet.

Nøkkeltall aktivitet

Brann

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Utrykningstid i hht krav – Dimensjoneringsforskrift.	100,0 %	75,0 %
«Forebyggende arbeid – risikobaserte grupper og objekter»	100,0 %	100,0 %

Byggesak

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Saksbehandlingstid disp.søknader (Tidligere innen 6 mnd) Antall dager	90	0
Andel saker behandlet innen 3 ukersfristen	100,0 %	90,0 %
Andel saker behandlet innen 12 ukersfrist	100,0 %	95,0 %
Saksbehandlingstid klagesaker (antall dager)	56	44

Geodata

Årsmelding 2022

Nøkkeltall/indikator

Mål 2022

Resultat 2022

Andel oppmålingssaker behandlet innenfor frist - 16 uker	100,0 %	94,8 %
Andel ferdigstilte saker i matrikkel innenfor frist - 5 dager	100,0 %	55,0 %

Miljø og landbruk

Nøkkeltall/indikator

Mål 2022

Resultat 2022

Andel oppgraderte private renseanlegg i kommunen	95,0 %	98,0 %
--	--------	--------

Plan

Nøkkeltall/indikator

Mål 2022

Resultat 2022

Andel megleroppgaver behandlet innenfor frist - 5 dager	100,0 %	100,0 %
Andel plansaker gjennomført innen frist - 12 uker.	100,0 %	100,0 %

Sykefravær

Fravær

Korttid

Langtid

Samlet fravær

Årlig sykefravær 2019	1,04 %	3,00 %	4,05 %
Årlig sykefravær 2020	0,78 %	3,47 %	4,25 %
Årlig sykefravær 2021	1,02 %	1,98 %	3,00 %
Årlig sykefravær 2022	1,54 %	1,59 %	3,13 %

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
En insektsvennlig kommune	Verbalvedtak fra 2021; Kommunedirektøren bes utrede hvilke grøntområder (plener, rabatter, osv) som kan gjøres insektsvennlige og begynne arbeidet med å gjøre Halden til en insektsvennlig kommune.	Iht. plan	Lav risiko	1160 Enhet Miljø og Landbruk Kommunen har startet arbeidet med en handlingsplan/strategi i forhold til å ivareta insektene i kommunen. Dette er et samarbeid mellom plan, park, vei, miljø og næring. Planen ferdigstilles i løpet av våren 2023. Stadig flere vei-rabatter langs kommunale veier tilsås med insektsvennlig frøblanding. Kommunen er bevist på å bruke stauder/sommerblomster som er gunstige i forhold til pollinerende insekter.

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
				Veikantene langs kommune- og fylkeskommunale veier er ofte rike på blomster og utgjør svært viktige insektsbiotoper. Kommunen har vært i kontakt med fylkeskommunen, som forvalter områdene langs fylkesveiene. Dette er relativt store arealer – der små justeringer på tidspunktet de blir slått har stor innvirkning på insektene sine muligheter for å nyttiggjøre seg av områdene. På de blomsterrike veikantene langs de kommunale veiene ble det i 2020 gjennomført en utsatt kantslått. Dette er videreført gjennom hele 2021 og 2022. Det er i tillegg blitt gjort kartlegging av blomsterrike veikanter, myr og kulturlandskap. Det har i 2022 vært gjennomført opprydding i en svært viktig naturtype på Veden.
Hjertesoneskoler	Verbalvedtak fra 2021; Kommunedirektøren bes utrede hvordan alle Haldenskolene skal bli Hjertesoneskoler (ha sikker skolevei). Dette sees i sammenheng med øvrig arbeid for å gjøre Halden til en by for myke trafikanter.	Ferdig	Lav risiko	Blant tiltak som ble utført i løpet av 2022 er en utvidet 30-sone ved Låby skole for å nærme seg krav til hjertesoneskole. I tillegg er dropp-sone på Tistedal skole forlenget noe. Det må påregnes mer arbeid her, rektor ved Tistedal skole har ansvar for videre oppfølging.
Klimabudsjett	Indirekte klimagassutslipp skal også legges inn i klimabudsjettet. Slik det er nå blir bare utslipp fra arealet til Halden kommune vurdert. En stor del av vårt forbruk bidrar til utslipp andre steder og vil ikke påvirke vårt budsjett. Samtidig får vi store utslipp (blant annet E6) som ikke er knyttet til innbyggerne i Halden. Dette medfører at vi ikke ser på løsninger som bidrar til lavere indirekte utslipp, men at vi må fokusere på store utslipp som ikke vi kan påvirke. Løsninger som vi ser lite på i dag og som vi må jobbe med er utslipp knyttet til forbruk og materialvalg. Trondheim er en by som har jobbet med dette og som det er mulig å lære av.	Iht. plan	Lav risiko	1160 Enhet Miljø og Landbruk I Norge har vi generelt et høyt forbruk av varer og tjenester, noe som påvirker de globale klimagassutslippene. Kommunen som innkjøper har stor mulighet til å påvirke indirekte utslipp gjennom å stille krav i anbudsprosessen. Halden kommune har fått oppdaterte tall for klimafotavtrykket til kommunens virksomhet gjennom Asplan Viaks verktøy Klimakost. Beregningene viser at organisasjonen vår hadde et klimafotavtrykk på 28 491 tonn CO2-ekv i 2021, og dette inkluderer

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
				både direkte og indirekte utslipp – alt fra transport til innkjøp av varer og tjenester. En ny referansebane for utslipp viser at vi ligger an til å kutte ca. 22 % av utslippene i 2030, mens målet er å kutte 60 %. En utdypende forklaring finnes i klimabudsjettet. I 2022 har det blitt startet opp et arbeid med å få på plass et gjenbrukssystem for kontormøbler og utstyr i kommuneorganisasjonen. Politikere og ansatte er også invitert med i Kommuners Klimamesterskap som vil øke bevisstheten rundt forbruksbaserte utslipp . Klimamesterskapet ble gjennomført i våren 2022 – deltakerne sparte 2830 tonn CO2 over to uker. Gjennom året er det et mål å øke ressursene som er dedikert til klimaarbeid i kommunen, noe som vil styrke innsatsen og gjennomføringsevnen. Det er utarbeidet en mobilitetkartlegging som bl.a. viser nødvendig tiltak for å bevege innbyggernes mobilitetsvaner. Det ble (HTEK 18.05.2022) utarbeidet et planprogram for gatebruksplan for Halden sentrum der bruk av gategrunn for ulike trafikkanter og behov er avveid. Det er gjennomført temasamlinger om klima i landbruket høsten 2022.
Kompetanseheving myke trafikanter	Oppdraget er delt i 4 for å fordele ansvaret. Administrasjonen skal øke kompetansen innen planlegging for myke trafikanter (syklister), hvordan bruke FNs bærekraftsmål, hvordan etablere og å drifte skolehager og naturmangfoldsloven. Dette løses innen eksisterende rammer.	Iht. plan	Lav risiko	Vei-avdelingen har deltatt på seminar om turveier og universell utforming nå i høst. Det jobbes fortsatt med å øke kompetansen ved å finne kurs som er aktuelle for kommunen.
Kompetanseheving naturmangfoldsloven	Oppdraget er delt i 4 for å fordele ansvaret. Administrasjonen skal øke kompetansen innen planlegging for myke trafikanter (syklister), hvordan bruke FNs bærekraftsmål, hvordan etablere og å drifte skolehager og	Forsinket	Lav risiko	1160 Enhet Miljø og Landbruk Kommunen har fått utarbeidet rapporten: «Vurdering av dagens kunnskapsgrunnlag om biologisk mangfold i Halden kommune», - ferdigstilt 1. desember 2020.

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
	naturmangfoldsloven. Dette løses innen eksisterende rammer.			Rapporten er utarbeidet av to biologer tilknyttet høyskolemiljøet i Halden, og danner grunnlaget for hvordan kommunen jobber videre med biologisk mangfold. Rapporten ble lagt frem for hovedutvalget i møte 7. april 2021. Kommunen har økt kunnskapsgrunnlaget om biologisk mangfold med hovedvekt på blomsterrike veikanter, kulturlandskap og myr. Rapporten ble lagt fram for politisk behandling i HTEK november 2022. Det er utarbeidet en handlingsplan for bekjempelse av svartelista arter som følges opp med årlige tiltak. Det er gjennomført tiltak for bekjempelse av svartelista arter i Remmendalen. Kommunen bistår også private med bekjempelse av svartelista arter. Det er sommeren 2022 gjennomført et prøveprosjekt i samarbeid med Halden hagelag med utsetting av containere for å ta imot svartelista og uønska arter fra private husholdninger. Evalueringen var at prosjektet var middels vellykket Kommunen deltar i et samarbeidsprosjekt i regi av Vannområde Haldenvassdraget. Gjennom prosjektet vil det utarbeides en temaplan for biologisk mangfold. Temaplanen vil utarbeides iløpet av 2023. Sommeren 2022 er det også kartlagt og registrert gamle brannflater . Det er også gjennomført et omfattende kartleggingsprosjekt av vann i Ankerfjella.
Lokalisering og kalkyler av ny svømmehall	Verbalvedtak fra 2021; Å gi barn svømmeopplæring er en livsviktig oppgave for Halden kommune av den grunn må bygging av ny svømmehall i sentrum prioriteres. Kommunedirektøren bes i første halvår 2020 å legge frem nytt forslag til hvor svømmehallen skal lokaliseres og kalkyler som viser både investerings- og driftskostnader for anlegget	Iht. plan	Middels risiko	1340 Eiendom Estimerer for prosjektet er utarbeidet for flere alternativer. Diskusjon rundt lokaliseringen er nå landet på en plassering rundt baneNOR-tomten. Prosjektering og mulighetsstudie for ny løsning utarbeides.

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Lyssetting av overgangsfelt	Kommunedirektøren skal kartlegge om det er overgangsfelt i kommunen som er dårlig opplyst. Arbeidet begynner med å kartlegge rundt skoler og barnehager. Er det steder som er dårlig lyssatt skal det utbedres innen eksisterende rammer.	Iht. plan	Middels risiko	Det ble, høst 2022, sendt søknad til Statens Vegvesen om midler for utbedring av dårlig lyssatte områder (Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljø). Denne ble ikke innvilget. Det er nå søkt på nytt før for tildeling av midler i 2023, svar på at tilskudd er innvilget ankom 23.februar 2023 Foreløpig kartlagte områder er: Stenerød Barnehage, Bakkelundveien/Stenlivenien, Rådyrfaret, Båstadlundveien, Stadionbakken, Peder Ankers gate, Kommandantveien. Kartlegging viser at det er behov for oppgradering og tilskuddmidler vil komme godt med i dette arbeidet. Arbeid vil pågå utover våren. Enkelte av skole og barnehager ligger ved fylkesveier og kommunen har dermed ingen påvirkning på utbedringer her.
Os-prosjekt	Verbalvedtak fra 2021; Det skal bygges idrettsarena og basishall som planlagt på Os-tomta så raskt som mulig. Reguleringsplanen skal bearbeides slik at nåværende Os barneskole beholdes og totalrenoveres under forutsetning av at man når kravene til universell utforming og til et moderne skolebygg. Det må settes av arealer til nye skolebygg. Det må reguleres tilstrekkelig uteareal i tilknytning til skolen	Iht. plan	Middels risiko	1340 Eiendom Prosjektet er i hht revidert plan med levering av arena K4 2023 og skole K3 2024.
Sentrumsutvikling	Verbalvedtak fra 2021; Det er et behov for nye boliger i sentrum for folk med lavere og middels inntekt. Kommunen skal utvikle prosjekt på egne tomter som er egnet for boligbygging og i tillegg samarbeide med grunneiere og entreprenører for utvikling av større boligprosjekt. Arbeidet med gatebruksplaner skal intensiveres og være et hjelpemiddel i forbindelse med større gravearbeider i sentrum. Et aktuelt prosjekt med oppstart tidlig 2021 vil være Olav 5 gate.	Ikke startet	Lav risiko	1340 Eiendom Det jobbes med flere mulige prosjekter, bla. Jacob Blogsgt. 4 og Svenskegaten 5. Det er i nå i tillegg avklart i jordskifteretten vedr. eiendomsforhold mellom kommunen og eiendom eid av Lilletorget 2. Det er også dialog rundt Violgt.14. (Frivillighetssentralen). Det vurderes også lovligheten av direkte salg slik vedtaket sier, mot loven om off ansk. Dette forventes avklart K1 2023.
Sykkelveier	Det har i forbindelse med vann og avløpsutbygging foretatt oppgradering av en rekke gater. Flere steder har man utvidet fortau og smalnet inn vegbanen. Det er imidlertid ikke blitt utformet	Iht. plan	Lav risiko	Det pågår reguleringer vedr. gangveier til Eskeviken og Asakåsen. Det er ikke innvilget budsjettmidler til utbedring av gang- og sykkelveier i budsjett 2023 så det antas at dette arbeidet må settes på vent.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
	løsninger for transportsykling, til tross for avsatt bevilgninger. Tilsvarende manglende utforming har skjedd langs fylkeskommunal veier som BRA-veien (Brødløs - Lie), i strid med vedtatt kommunedelplan for sykling. I ny reguleringsplan for Høvleriet, vedtatt av Kommunestyret, er det avsatt sykkeltrase fra Stadionbakken, langs Bakbanken til Fisketorget. I henhold til vedtak i HTEK skal det utarbeides 15 gatebruksplan med tilrettelegging for sykling både i området Wærns gate, Os og for Olav 5s gate/Torvet. Administrasjonen skal gjennomføre disse tiltakene i henhold til vedtatt plan og vedtak i løpet av første halvår 2022.			

Klima

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Energiøkonomisering i kommunale bygninger (ENØK)	Halden kommune har sentral driftskontroll i flere bygninger, hvilket gir god mulighet til oppfølging av energibruk. Dette kan avdekke områder med et forbedringspotensial, og planlegging av ulike tiltak for energieffektiv utnyttelse av bygningene. ENØK-tiltaket inneholder flere enkelttiltak på ulike kommunale bygninger i Halden kommune. Tiltakene utredes, planlegges og gjennomføres i driftsåret. Dette kan være etterisolering, bytte ut vinduer, installasjon av varmepumper og andre energiløsninger m.v. som vil bidra til reduserte oppvarmingskostnader i bygninger.	Iht. plan	Lav risiko	1340 Eiendom Tiltakene som nå er planlagt er blant annet energi-effektivisering av varme- og belysningsanlegg, SD, LED, ventilasjon etc. Det er stort fokus på tiltak i driften og også i nye prosjekter ved Halden kommune. Blant annet energibrønner og smart ventilasjon med sensorer for å optimalisere forbruk er en del av alle prosjekter ved Eiendomavdelingen i Halden kommune.
Fossilfri kollektivtransport, fylkeskommunalt tiltak	Fra sommer 2021 trer ny avtale i kraft mellom Østfold kollektivtrafikk og tjenesteleverandør. Fra da skal 100 % av kollektivtrafikken gå på biodiesel, biogass eller elektrisitet (Hydrogen er ikke et alternativ pga. manglende infrastruktur). Kilde: Østfold kollektivtrafikk.	Iht. plan		Fylkeskommunalt tiltak

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Kartlegging av deponigass og mulig utnyttelse	Som del av et klimasatsprosjekt i samarbeid med Sarpsborg og Moss kommune, skal deponiene på Rokke analyseres og vurderes. Det skal måles diffuse utslipp av deponigass og beregnes gjenværende gasspotensiale i mengde og tid. Utslippskildene skal kartlegges. Det skal utarbeides en tiltaksplan med vurderinger og anbefalinger for bedre gassutnyttelse, samt kostnader knyttet til tiltakene.	Iht. plan	Lav risiko	1374 Rokke avfallsanlegg Det har blitt gjennomført 2 målinger på Rokke hittil. Møte med evaluering på dette er gjennomført. Rapport er mottatt og prosjekt avsluttet.
Oppgradering av anlegg for syklende og gående	Tiltak for å utbedre og oppgradere veier, stier og anlegg for syklende og gående. Tiltaket har en direkte effekt på klimagassutslipp ved at flere personer kan velge gange og sykkel som en fossilfri alternativ transportmetode.	Iht. plan	Lav risiko	Arbeid gjøres fortløpende i samarbeid med VA-prosjekt. Det er startet opp arbeid med en gatebruksplan for Halden kommune. Dette arbeid vil fortsette utover i 2023.
Oppgradering av gatelys	Oppgradering av gatelys omhandler kjøp og installasjon av nye armaturer. Investeringen vil gi en besparelse på strøm samt mer trafiksikkerhet. Dette gir en bedre strømstyring.	Forsinket	Lav risiko	Det er fremdeles forholdsvis høye strømutgifter på enkle strekninger og vedlikeholdskostnadene er store. Behovet for å oppgradere eldre gatelysnett er dermed fremdeles stort. Budsjettforslag for 2023 inneholder investeringsmidler til å gjennomføre ENØK-tiltak.

Fellesfunksjoner

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022
Lønn	16 829	15 985	15 985	17 537
Sum Lønn	16 829	15 985	15 985	17 537
Drift	13 416	12 076	12 076	12 033
Kjøp av produksjon	0	0	0	474
Overføringer	3 516	1 500	500	2 154
Finansutgifter	145 901	85 500	85 500	143 759
Sum Utgifter	162 833	99 076	98 076	158 420
Brukerbetaling	-36	-766	-766	-1 088
Refusjoner	-709	0	0	-800
Finansinntekter	-149 452	-86 400	-141 868	-166 308
Sum Inntekter	-150 197	-87 166	-142 634	-168 196
Netto resultat	29 466	27 895	-28 573	7 761

VAR og Havn

Tjenesteområdebeskrivelse

Området inneholder gebyrområdene vann, avløp, slam, renovasjon, feiervesen og havn. Felles for alle områdene er at de er hjemlet i hver sine forskrifter og lover og de finansieres av gebyrinntekter. Videre følger det strenge krav til kontroll og dokumentasjon av områdene.

Vann- og avløpssektoren utarbeider hvert fjerde år hovedplan VA som legger rammer for hva som prioriteres innenfor områdene. Det iverksettes så tiltak i henhold til denne, herunder planlegging og bestilling av vedlikehold av vannbehandlings- og renseanlegg og kommunens vann- og avløpsnett. I tillegg sørger enhetene for at avløpsvann blir rensert i henhold til rensekrav og det produseres drikkevann i henhold til drikkevannsforskriften. Man sikrer i tillegg distribusjon av dette. Hovedplan VA legger også rammene for investeringsarbeid med utarbeidelse av prosjektplaner for blant annet separering av vann- og avløpsnettet i kommunen.

Renovasjonsområdet tar seg av innhenting av husholdningsavfall fra kommunens innbyggere. Det er også disse som tar seg av kommunens mange miljøstasjoner. I samarbeid med Rokke avfallsanlegg tas det også imot mye husholdningsavfall her. Avdelingen tar sikte på å holde byen vår ren og behandle avfall på en forsvarlig og riktig måte for oss og miljøet.

Boligseksjon i brannvesenet (tidl. feiertjenesten) har blant annet som oppgave å ta seg av feiing av pipe og fyringsanlegg samt å føre tilsyn med fyringsanlegg. Dette er et viktig brannforebyggende arbeid. De har også ansvar for å føre tilsyn i særskilte brannobjekter.

Innenfor Halden havn har vi mange områder; farled, som omfatter innseilingen til Halden by med det tilsyn og vedlikehold dette omfatter, havnerenovasjon, kai og øvrig havn med blant annet varemottak og lager. Regnskap for havneområdet blir behandlet i henhold til havne- og farvannsloven med unntak av selvkostområde havnerenovasjon som er regulert av forurensningsloven.

Utvalgte resultater

For selvkostområdet vann viste etterkalkylene for året et underskudd på om lag 12,1 mkr. I tillegg har området et fremførbart underskudd fra 2021, akkumulert underskudd for selvkostområde vann er dermed på litt i underkant av 17 mkr. Dette skyldes i all hovedsak en økning i renteutgifter. Områdene har investert mye de siste årene på grunn av pålegg fra myndigheter og er veldig sårbar for renteendringer, for område vann isolert sett innebærer dette en økning fra 2021 til 2022 på 12 mkr. Vannproduksjon og vannrensing har i tillegg flere strømkrevende prosesser og med de høye strømprisene vi har sett det siste året er dette også med på å dra utgiftene opp.

For selvkostområde avløp har man et negativt driftsresultat på 20 mkr. 4,6 av dette er dekket inn av områdets fondsbeholdning, mens rundt 14 mkr. blir et fremførbart underskudd for området. Årsak for underskudd er som for vannområdet; en økning i rente gir en dobling i renteutgifter for avløpssektoren, fra 17 mkr. i 2021 til 32 mkr. i 2022 og en økning på 15 mkr. Her er det også svært strømkrevende prosesser og de høye strømprisene bidrar til å dra kostnadene opp.

Selvkostområde renovasjon hadde i 2021 et overskudd på 5,4 mkr. som, ifølge lovverk, ble avsatt til fond. Området har i 2022 et overskudd på rundt 1,1 mkr. I tillegg til renteinntekt på fondet er det nå en fondsbeholdning på 6,8 mkr. Det er færre investeringer på renovasjonsområdet sammenlignet med

vann og avløp og økning i renter har ikke gitt like stor effekt her. I tillegg har økning i strømpriser ikke noe særlig påvirkning her.

Selvkostområde for slam har i 2022 et resultat på ca. kr. 50 000 i mindreforbruk. Etter at slam ble innført som et eget selvkostområde har man gjort en god jobb på å skille slam og annet avløp fra hverandre og gebyrsatsene har blitt holdt uendret de siste årene. Området har nå en fondsbeholdning på ca. 1,9 mkr. noe som videre vil bidra til stabile gebyrøkninger. For dette området, som er et lite område sammenlignet med de foregående nevnte, kan en reduksjon i gebyrene også være aktuelt i årene fremover.

Område for boligseksjon ender for året med et mindreforbruk på ca. 1,2 mkr. og området har nå en fondsbeholdning på 4,1 mkr. Det er planlagt å avsette til fond da dette vil bidra til å klare boligseksjonens andel av kapitalkostnader for den nye brannstasjonen når denne er ferdigstilt.

Havneregnskapet består av flere selvkostområder; farvann, havnerenovasjon, saksbehandling, kai og øvrig havnevirksomhet. Regnskap for havneområdet blir behandlet i henhold til havne- og farvannsloven med unntak av selvkostområde havnerenovasjon som er regulert av forurensningsloven. Gebyrområde farvann hadde for 2022 et underskudd på ca. kr. 240 000 som er ført mot området sitt eget selvkostfond. Saldo på dette er pr. 31.12.22 på ca. 0,2 mkr. Havnerenovasjon er et svært lite område for Halden kommune. Området hadde et lite overskudd fra 2021 på kr. 2 500 og inkludert områdets positive resultat for 2022 på kr. 52 000 har man da rundt kr. 54 500 i fondsbeholdning. Områdene kai og øvrig havn hadde et samlet overskudd på om lag 3,5 mkr. Dette er særlig begrunnet til mulighetene et forbedret havneområdet har gitt når det gleder utleie av plass og mottak av varer. Overskudd er avsatt til bundet selvkostfond, beregnet til fremtidig havnevirksomhet.

Viktige begivenheter

I løpet av 2022 er nytt vannproduksjonsanlegg v Femsjøen/Asak ferdigstilt. Halden kommune tilfredsstiller nå Mattilsynets krav til sikkerhet i vannforsyningen. En mangeårig satsning på sikker vannleveranse og trygt og godt drikkevann har dermed fått enda et nytt tilskudd. Fra tidligere er reservevannskilde Holevannet etablert og Erte vannbehandlingsanlegg fikk for få år tilbake uv-stråling som fjerde barriere i vannrensingen for inaktivering av eventuelle bakterier og virus.

Vedtatt VA-plan sikrer et kontinuerlig arbeid for sikkerhet i vannforsyningen og reduksjon i vanntap på ledningsnettet. Halden kommune har med to vannproduksjonsanlegg og alternativ råvannskilde, i tillegg til en høy fornyingstakt på ledningsnettet, absolutt tatt kravene fra Mattilsynet på alvor og leverer vann og sikkerhet i vannleveransen på et meget høyt nivå.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022
Lønn	36 395	27 206	27 766	37 527
Refusjon lønn	-767	-52	-52	-360
Sum Lønn	35 628	27 154	27 714	37 167
Drift	49 824	73 417	74 140	62 083
Kjøp av produksjon	29 872	30 366	29 083	29 890
Overføringer	234	186	186	951
Finansutgifter	88 614	94 540	94 540	118 033
Sum Utgifter	168 544	198 508	197 948	210 956
Brukerbetaling	-188 256	-224 422	-224 422	-216 504
Refusjoner	-70	-186	-186	-25

Årsmelding 2022

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022
Overføringer	-400	-400	-400	-17
Finansinntekter	-10 648	-655	-655	-5 272
Sum Inntekter	-199 375	-225 662	-225 662	-221 819
Netto resultat	4 797	0	0	26 304

Nøkkeltall aktivitet

Avløp

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Andel tilkn. etter iverksetting/tvangsgjennomføring	0,0 %	0,0 %
Prosentavvik rensset avløpsvann i forhold til idealavløpsvannmengde 12 000 m3/døgn pr 3.t.	100,0 %	97,0 %
Rensegrad i prosent av målt mengde fosfor i vannprøver inn og ut av renseanlegg	90,0 %	88,6 %
Mengde i overløp ledningsnett og Remmen RA	0,0 %	0,2 %

slam

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Andel slam minimum kvalitetsklasse 2	100,0 %	100,0 %

Vann

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Prosent produsert vann til forbruk basert på idealvannproduksjon (12000 m3/d) Avvik fra idealproduksjon = > 100	100,0 %	118,7 %
Andel ledningsbrudd reparert innen 8-timer	100,0 %	61,3 %
Andel prøver som oppfyller forskriftenes krav til kvalitet	100,0 %	100,0 %
Andel vannprøver med pH-verdi innenfor mål	100,0 %	100,0 %

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2019	1,14 %	2,48 %	3,62 %
Årlig sykefravær 2020	0,86 %	1,20 %	2,06 %
Årlig sykefravær 2021	1,36 %	3,58 %	4,93 %
Årlig sykefravær 2022	1,01 %	1,84 %	2,85 %

Status politiske vedtak

Klima

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Smarte vannmålere	Halden kommune produserer i dag vann i størrelsesorden ca. 140% av idealproduksjon. Dette betyr at vi bruker store ressurser på å produsere vann som aldri når	Ferdig	Lav risiko	Det har vært utført tverrfaglig arbeid, både internt og gjennom workshops med leverandører og andre kommuner. Prosjekt er nå satt på

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
	forbruker. Med smarte vannmålere kan kommunen få bedre oversikt over ledningsnettet og innbyggere vil få et større eierskap til eget vannforbruk. Dette vil medføre økt kontroll på drikkevannet, redusert vannforbruk, redusert vanntap, reduserte driftsutgifter og redusert ressursbruk og dermed reduserte utgifter.			vent da det ikke er foreslått videre bevilgning i budsjett 2023.
VA-tiltak	Det jobbes intensivt med å separere overvann fra spillvann i kommunen. Ved å sende mindre (regn)vann til renseanlegget, vil mengden vann som må renses også reduseres. Dette sparer ressurser. Samtidig vil det være mindre behov for å pumpe vann via pumpestasjonene til renseanleggene, noe som vil spare energi.	Iht. plan	Lav risiko	Det jobbes kontinuerlig med separeringsprosjekt rundt om i kommunen. Plan og fremdrift følger hovedplan VA. Alle disse prosjekt vil ha en positiv effekt på klima og miljø, både ved at det spares ressurser ved produksjon av vann, rensing av avløpsvann. Det blir i tillegg mindre overvann.

Samfunn og samskaping

Tjenesteområdebeskrivelse

Halden kommunale kompetansesenter

Halden kommunale kompetansesenter har opplæring på tre hovedområder:

- Introduksjonsloven og integreringsloven:

Norskopplæring for utlendinger, herunder både flyktninger og innvandrere.

- Opplæringsloven:

Grunnskole for voksne: Forberedende voksenopplæring med modulbasert opplæring.

- Opplæringsloven

Grunnskole for voksne: Spesialundervisning for voksne for de som trenger opplæring i grunnleggende ferdigheter eller vedlikehold av kunnskaper.

Skolen har 14 ansatte lærere, to personer i ledelsen i tillegg til 75% merkantil/assistent.

NAV

NAV-kontoret skal levere både kommunale og statlige arbeids- og velferdstjenester. For å få til dette, må staten og kommunen samarbeide i et partnerskap.

Stat og kommune har felles ansvar for driften av NAV-kontoret, og skal sikre et samordnet og godt tilgjengelig tjenestetilbud. Målet er å hjelpe folk i arbeid, bidra til sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet, og gi sosial og økonomisk trygghet for den enkelte.

Kommunen har ansvar for å tilby sosiale tjenester og veiledning ved NAV-kontoret. Formålet med disse tjenestene er blant annet å

- fremme økonomisk og sosial trygghet
- bedre levekårene for vanskeligstilte
- bidra til økt likeverd og likestilling
- forebygge sosiale problemer

Samfunnsavdeling

Avdeling for samfunnsutvikling hadde i 2022 16 ansatte inklusive lærling, og har følgende ansvarsområder:

- Næringsutvikling
- Smart city
- Folkehelse
- Overordnet plan
- Idrett
- Frivillighet
- Salg, servering og skjenking
- Boligsosialt arbeid
- Universell utforming
- Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT)

Kultur

Kulturenheten i Halden kommune består av avdelingene Brygga kultursal, biblioteket, fengselsbiblioteket, kulturskolen, Ungdomshuset i Skofabrikken, Rockehuset, Remmen svømmehall, tilrettelagte fritidsaktiviteter og kulturstabten.

Sammen med det øvrige kulturfeltet i Halden arbeider enheten for et mangfoldig kulturliv for alle, at byen har stor verdiskaping gjennom kunst og kultur, og at Halden er en mangfoldig og fremtidsrettet arena for lokale og internasjonale kunst- og kulturopplevelser. Enheten arbeider ut i fra visjonen om å skape deltakelse, talent og glød gjennom kunst og kultur, gjennom samskaping og samarbeide med kulturfeltet.

Båstadlund dagsenter

Båstadlund arbeids- og aktivitetssenter gir et tilrettelagt tilbud til personer med nedsatt funksjonsevne. Båstadlund består av 5 avdelinger og disse er lokalisert ulike steder i kommunen. Det er i dag ca. 85 brukere som benytter seg av et tilbud ved arbeids og aktivitetssenteret og -alder er fra 19 til 70 år. Hver avdeling arbeider tett med den enkelte bruker for å sammen kunne tilrettelegge for et godt tilbud. Båstadlund har 28,59 årsverk, fordelt på 5 avdelinger.

Båstadlund har et godt samarbeid med eksterne bedrifter, som vi utfører ulike oppgaver for. I tillegg utføres oppdrag for privatkunder. På alle avdelinger produseres ulike produkter, som selges på Edderkoppen Gavemakeri.

Utvikling og utfordringer

Halden kommunale kompetansesenter

I 2022 var den største utfordringen at det kom mange ukrainere på kort tid som hadde rett til opplæring.

Voksenopplæringen er vant til å omstille seg raskt og kunne derfor starte opplæringen kort tid etter at flyktningene kom til Halden. Hkk har kompetanse i å undervise i norsk som andrespråk i tillegg til grunnskolefag. Skolen tar også imot deltakere fra Aremark som har rett til opplæring. Romkapasiteten er utfordrende når opplæringen foregår på ulike nivåer og etter ulike lovverk, men fordi lærerne på Hkk er fleksible og løsningsorienterte, finner vi løsninger som fungerer i hverdagen.

Samarbeidet med Nav er en viktig faktor for å kunne følge opp deltakere, og lærerne på Hkk har dialog med veilederne om enkeltpersoner for å finne gode løsninger for hver enkelt.

Kultur

Enheten – I juni ble kommunedelplan kultur for Halden kommune 2022-234 enstemmig vedtatt i kommunestyret. Planen er blitt til gjennom en omfattende og involverende planprosess. Planen er en helhetlig, oppdatert og ambisiøs plan, og gir et tydelig mandat for kommunens kulturfelt i fremtiden. Hvert år utledes en handlingsplan for kommende år. Denne gir mandat til tydelige tiltak, og samtidig et grunnlag for politiske vurderinger inn mot kommende økonomiplan- og budsjettprosess.

Planen reiser et bredt spekter av målsettinger og strategier som skal avstedkomme konkrete tiltak og resultater. I dette ligger også det som må defineres som enhetens utfordringer – å nå målsettingene med de til enhver tid tilgjengelige ressursene, optimalisere effekten av disse, men også peke på hvor mulighetene for gevinster ligger ved å prioritere ulike satsinger. Dette gjøres i til enhver tid gjeldende handlingsplan.

Kulturskolen - Øket antall helårselever fra 167 unike elever pr. 31. desember 2021 til 190 unike elever pr. 31. desember 2022. Økning i antall elevplasser fra 195 i 2021 til 216 i 2022. I tillegg har det vært ca 90 elever på kultursommerskolen, ca 55 elever på 6. trinn ved Låby skole som har fått kulturskoletilbud, og flere som har fått ulike kurs og tilbud gjennom året. Vi har vært hospitanter i UngMusikk i 2022 og går inn som medlemmer i 2023. Kulturskolen har initiert og fått tildelt midler til samarbeid om nettverksbygging og fordypning innen visuell kunst og teater i Østfold, gjennom ordningen "inkluderende kulturskoler" i regi av Norsk kulturskoleråd. Kulturskolen er i behov av rammefaktorer til å fortsette utviklingen av gruppetilbud. Vi har også initiert og deltatt i den første UKM-festivalen i Halden i samarbeid andre avdelinger i kultur.

Brygga kultursal – I 2022 førte pandemien til en periode med nedstengning og forskyving av arrangementer, som gjorde at antallet arrangementer bli 30 færre enn i et normalår. Pandemien har på nasjonal basis gitt et foreløpig publikumsfravall på 30-70% sammenliknet med før, varierende fra sted til sted. Dette er en utfordring som vi arbeider med å møte offensivt i 2023.

Biblioteket - Utvidet åpningstid – meråpent hver dag fra kl. 8 til 22 i ukedagene og 20 i helgene. Mer aktivitet i lokalet og økte arbeidsoppgaver på den samme bemanningen.

Ungdomshuset – har i 2022 hatt sitt første driftsår i Skofabrikken, utvidet åpningstidene, og har sammen med Rockehuset hatt over 17.000 besøkende. Det er en stor utvikling fra tidligere, og er gjort mulig med nye lokaler og utvidet bemanning i forhold til tidligere år.

Samfunnsavdeling

Avdelingen jobber strategisk, langsiktig etter overordnede planer. Det er samfunnsplanen, med spesielt retningene arbeid, kunnskap og klima som styrer arbeidet til alle i avdelingen. 2022 var et spesielt år, etter år med pandemi, så ble det i 2022 nye endrede internasjonale rammebetingelser, både med fokus på klimaendringer, men også endringer basert på krigen i Ukraina, i tillegg til at befolkningen og arbeidslivet fikk endrede økonomiske forutsetninger med høyere utgifter.

Sysselsettingsgraden i Halden er fortsatt lav, men det går i riktig retning. De siste oppdaterte tallene er at Halden har en sysselsettingsgrad på 69,7%, noe som er det høyeste på mange år. Mange bedrifter i Halden har utfordringer med å tiltrekke seg ønsket kompetanse. Avdelingen har i nært samarbeid med næringslivet jobbet med å gjøre Halden til et enda mer attraktivt sted å flytte til. Dette er en videreføring av områdeløft nord, og det har blitt gjennomført bl.a. åpning av Skofabrikken, åpning av kulturhuset og Aladdin scene. I tillegg til mange ulike grep for å gjøre sentrum mer attraktivt, som utvikling og åpning av nye nærmiljøanlegg på Stranda og Rødsberg ungdomsskole, utvikling av Halden Torg.

NAV

Årsregnskapet til NAV Halden Aremark for 2022 viser et merforbruk på 10,6 mkr. De siste prognosene viste et forventet merforbruk på cirka 9,0 mkr. Like før jul- og nyttårsferie vedtok stortinget et ekstra juletillegg til sosialhjelpsmottakere. Dette førte til en uplanlagt kostnad på cirka 1,2 mkr.

Tilpasning av drift i forhold til økonomisk handlingsrom er blant kontorets strategiske mål for 2023. Avvik mellom budsjettet og regnskapet vitner om manglende samsvar mellom drift og økonomi i 2022. Nesten alle artskontoer på kostnadssiden ble overskredet. De største kostnadsøkningene og overskridelsene finner man på bidragsposten og lønn.

Det er i 2022 utbetalt cirka 20,5 mkr mer i bidrag enn i 2021. I forhold til revidert budsjett, ble bidragsposten overskredet med cirka 20,76 mkr. Lønnskostnadene (ordinære lønnsmidler og refusjonsmidler til staten) økte i 2022 med cirka 8 mkr i forhold til 2021. I forhold til revidert budsjett ble lønnskostnadene overskredet med cirka 10 mkr.

Til tross for et stort avvik målt mot budsjett, har de fleste økonomiske endringene vært naturlige. Når det gjelder bidragsposten for eksempel skyldes kostnadsøkningene blant annet økte strømutfgifter, økning i antall sosialhjelpsmottakere og at kostnader til fritidskort er ført på denne posten. I gjennomsnitt var strømkostnader på 450 000 kroner i måned i 2020 og 2021. Dette beløpet har i 2022 nesten doblet seg. Tilleggsinnvilgelse på 0,9 mkr til Kirkens bymisjon og økt antall KVP-deltakere er andre eksempler på naturlige kostnadsøkninger.

Båstadlund dagsenter

Butikken vår Edderkoppen Gavemakeri har nå vært lokalisert på Skofabrikken i et år. Vi har i løpet av dette året hatt en klar økning i salg hver eneste måned.

Vi fører statistikk og jobber med prognoser for butikken. Basert på et gjennomsnitt over perioden 2018-2021 og sammenlignet med 2022 har vi en økning på 184% i salg. Sammenligner man 2021 og 2022 er økningen på 143%, men da åpnet vi i nye lokaler november 2021 med et brak.

I tillegg til økonomisk gevinst viser dette og til mer besøk og aktivitet. I forlengelse av dette gir dette og økte oppgaver til de andre avdelingene som bistår med produkter.

Det har i 2022 vært stort fokus på prosjektet med nytt arbeids og aktivitetssenter og planlegging for flytting av BRA-veien til Karrestad.

Ansatte har lagt ned mye arbeid i et innfattende forprosjekt i samarbeid med representanter for brukergruppen, eiendom og HRP. Dette ned på detaljbeskriving av nytt arbeids og aktivitetssenter. Planen var å flytte fra Båstadlund tomta med tom tomt innen 31.12.2022. Dette ble satt på vent på ubestemt tid grunnet avventinger rundt tilskudd fra Husbanken.

Prosjekt BRA-veien ble tatt ut av hovedprosjektet grunnet annen tidsramme. Her har vi jobbet med eget rom og funksjonsprogram oppimot opprustning av Karrestad. Og vi har jobbet med å lage en god og skånsom flytteplan. Dette er en prosess vi gleder oss svært til!

I år produserte og solgte vi 90 favner med ved og etterspørselen fra kunder har vært enorm, vi kunne sikkert ha solgt det dobbelte. Det er i tillegg stor etterspørsel etter selvproduserte varer på Edderkoppen.

Utvalgte resultater

Halden kommunale kompetansesenter

I 2022 startet Hkk et samarbeid med Nav Øst-Viken om opplæring i norsk for kandidater som Nav plukker ut og sender til skolen. Hvert år skal ca. 20 deltakere til enhver tid få tilbud via Nav om å gjennomføre opplæring for å bedre mulighetene sine for å komme ut i varig arbeid.

Kultur

Enheten – Kulturplanen har vært enhetens mest sentrale leveranse i 2022. Planprosessen ble gjennomført i tråd med fremdriftsplanen til et enstemmig vedtak i juni 2022. Utledet i handlingsplanen for 2023 som ble vedtatt på høsten gir den en meget tydelig bestilling til enhetens videre arbeide.

Kulturskolen - Kulturskolen har et rekordtall i antall elevplasser siden 2014, med 146 elevplasser per 31. desember 2014, til 216 ved utgangen av 2022. Det har ikke vært registrert høyere tall tidligere. Vi har også over 100 elever på venteliste, som er en indikator på økt etterspørsel.

Brygga kultursal – I en tid hvor publikumsfrafallet var betydelig, og konsertsektoren i stor grad ble berørt, er det verdt å nevne at andre nisjer som humor og stand- up hadde motsatt utvikling, med utsolgte og doble forestillinger, eksempelvis med Kevin Vågenes og Bård Tufte-Johansen/ Atle Antonsen.

Biblioteket - 100.000 utlånte medier, 150.000 besøkende, og 324 arrangementer med til sammen 6166 fremmøtte.

Dette antallet arrangementer og fremmøtte har ikke Halden bibliotek vært i nærheten tidligere. I Bokåret 2019 hadde Halden bibliotek 84 arrangementer og 3679 fremmøtte. Mye av årsaken ligger i et stort antall omvisninger og at eksterne nå kan arrangere selv.

Ungdomshuset – Antallet besøkende er i seg selv et av de fremste resultatene i 2022. Samtidig er det viktig å trekke fram at tilbudet, og de ansatte har medvirke i flere prosjekter og satsinger gjennom året, der UKM og Ung Arena er to av de som kan trekkes frem.

Samfunnsavdeling

Avdelingen har i 2022 fortsatt å ha fokus på samarbeid, og dette har gitt enda mer tydelige resultater gjennom en samarbeidsavtale med Lindholmen Science Park i Gøteborg, et enda tydeligere og nærmere samarbeid med Strømstad og Svinesundskomiteen, og et nært og godt samarbeid med kommunene i Søndre Viken (Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler og Aremark). Sammen med Høgskolen i Østfold og Fredrikstad kommune har vi startet opp samarbeidet Attraktive studentbyer, i tillegg har avdelingen vært med å utvikle Studentuka sammen med studentparlamentet på Høgskolen i Østfold. Avdeling jobber også nært det private næringslivet, og har gjennom flere år vært en pådriver og utviklet My Digital City og den internasjonale konferansen AI+ sammen med IFE, Smart Innovation Norway, Høgskolen i Østfold og eSmart Systems.

Avdelingen har hatt ansvaret for utviklingen og etableringen av Skofabrikken som ble åpnet i 2022. Prosessene som avdelingen har hatt ansvaret for rundt områdeløft nord har resultert i de private initiativene Kulturhuset og Aladdin scene.

Avdelingen har jobbet nært med Russestyret ved Halden videregående skole, fra da de tok kontakt før sommerferien i 2022. De ønsker en inkluderende russetid for alle. Samarbeidet har resultert i åpen russekro for alle, flere nye arrangement som er inkluderende, og mye positiv omtale i lokal, regional og nasjonal media. Russestyret har også hatt møte med statsministeren der de fortalte om hvordan de har jobbet med inkludering.

Avdelingen koordinerer det tverrsektorielle arbeidet med et trygt lokalsamfunn og kommunen

ble sertifisert som trygt lokalsamfunn i 2022. Dette er et arbeid som har pågått siden 2014 og har vist mange gode effekter, spesielt innen fallforebygging, trafiksikkerhet og brannforebygging.

Arbeidet med dekommisjonering av atomavfall er et viktig arbeid på mange nivå. Dette er et arbeid som ikke kun skal sikre trygg oppbevaring av atomavfall, men som også skal bidra til økt verdiskaping i samfunnet. Avdelingen har vært en aktiv samarbeidspartner og pådriver for bl.a. Klyngen for dekommisjonering og gjenbruk som ble åpnet av næringsminister Jan Christian Vestre, og innspillet «Decom by Norway» til Eksportrådet (sammen med IFE og Smart Innovation Norway).

Utviklingen av nærmiljøanlegg er viktig, både for aktiviteter for barn og unge, men også for folkehelsen generelt i befolkningen. I 2022 ble anlegget på Hjortsberg skole (med bl.a. beachåndball og fotballbane), Stranda idrettspark og anlegget på Rødsberg ungdomsskole åpnet.

Avdelingen har jobbet godt med utviklingen av sentrum, i samarbeid med flere avdelinger i kommunen og i samarbeid med næringslivet. Det ble lagt fram nye planer for Halden Torg, og nye utvidede uteserveringer ble gjennomført av flere restauranter, cafeer og barer. Dette medførte mye positivitet og økt byliv. I tillegg har avdelingen sammen med parkavdelingen rustet opp gågata med benker, planter og sykkelstativ.

Krigen i Ukraina medførte mange flyktninger til Halden. Avdelingen jobbet sammen med bl.a. NAV og frivilligheten om å tilrettelegge for fritidsaktiviteter for ukrainske flyktninger på mottak, samt formidling av aktivitetstilbud for flyktningene som er bosatt.

Avdelingen har via prosjektmidler fra Bufdir. startet en tilskuddsordning for deltakelse i fritidsaktiviteter for barn i familier med lav inntekt. Det er Nav som administrerer utbetalingene og de bruker ca. 50% stilling på dette.

Avdelingen har sammen med kommunalavdeling teknisk sørget for oppgradering av både uteområder og bygg slik at de universelt utformet.

Mange av tiltakene har vært gjennomførbart på grunn av ulike eksterne tilskudd.

NAV

Antall langtidsmottakere av sosialhjelp i 2022, det vil si mottakere av sosialhjelp i mer enn 6 måneder, er 249 per desember 2022. Dette er 55 flere enn for samme periode i fjor og langt over målet for 2022. Målet for 2022 er 180. Antall sosialhjelpsmottakere under 30 år er 157, 2 flere enn for samme periode i fjor. Målet for 2022 er 145. Antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet (KVP) er 47, 10 flere enn for samme periode i fjor. Målet for 2022 er 50.

Samlet antall mottakere av økonomisk sosialhjelp per måned i snitt er 671. Dette er 145 flere enn for samme periode i fjor og langt over målet for 2022. Målet for året 2022 er 485. At flere har mottatt sosialhjelp i 2022 skyldes ikke bare en reell økning, men også mottak av nye flyktninger og tildeling av fritidskort. Kommunen har i år mottatt 77 nye flyktninger. Flyktningene mottar økonomisk sosialhjelp før de begynner å få egen inntekt gjennom introduksjonsprogram, jobb, utdanning eller andre aktiviteter. De som fikk fritidskort, ble registrert som mottakere av økonomisk sosialhjelp.

Økonomisk rådgivning tilbys til blant annet innbyggere som har problemer med å få pengene å strekke til, ikke klarer å betale regninger eller har gjeldsproblemer. Det kan blant annet tilbys opplæring i privat budsjettering og økonomisk oppfølging. 2 årsverk ved NAV Halden Aremark jobber med økonomisk rådgivning. Pågangen har vært jevn hele året, og antall henvendelser i 2022 er på cirka 149 personer. Dette er omtrent samme som i 2021. Vi ser en økning i nivå 3 saker, hvor behovet er blant annet å søke offentlig gjeldsordning. I 2021 bistod NAV Halden Aremark 12 personer med å utarbeide søknad om offentlig gjeldsordning. I 2022 økte dette tallet til 24, altså en dobling.

2022 har vært preget av økende behov til midlertidig botilbud. Per desember 2022 bodde det totalt 14 personer i midlertidige boliger, fordelt på kommunens 10 enheter. Det har aldri før vært disponert så mange som 10 kommunale nødboliger. Behovet har raskt økt ettersom brukergruppen har store utfordringer med å skaffe seg permanent bolig.

Arbeid med ungdommer referer til kontorets oppfølgingsarbeid av innbyggere under 30 år. Det er viktig at denne innbyggergruppen får en tidlig, koordinert og tilpasset innsats, blant annet for å unngå utenforskap og for å sikre at de kommer i jobb eller andre meningsfylte aktiviteter. Året 2022 har vært preget av travle dager, blant annet fordi det er mange brukere som har behov for bistand og oppfølging.

Unge uføre under 30 år i Halden kommune er på 3,7%, som er 1,1% over landsgjennomsnittet. 3,8% har arbeidsavklaringspenger, mens landsgjennomsnittet er 3,3%. 7,5% av innbyggerne mellom 18 og 24 år mottar en eller annen form for sosialhjelp, mens landsgjennomsnittet på dette er 4,8%.

I tillegg til økning i psykiske utfordringer blant unge samt frafall fra utdanningsløp og lite arbeidserfaring, synliggjør de tallene at arbeidet rundt oppfølging av ungdommer er svært viktig. I 2022 ble prosjektet Ung Arena iverksatt. Dette er et lavterskeltilbud som skal styrke oppfølging av ungdommer. Prosjektets effekter vil først bli evaluert i 2023.

Kommunen er tildelt midler til å videreføre Fritidskortet pluss fra Bufdir. NAV samarbeider med samfunnsavdelingen om å forvalte ordningen, og for å nå ut til aktuelle brukergruppen som er barn og unge i familier som er i behov av økonomisk bistand til å dekke utgifter til fritidsaktiviteter. I 2022 er det behandlet hele 220 søknader. Høsten 2022 er det innvilget støtte til fritidsaktiviteter til 257 barn og unge, og det er nå mulig å søke om støtte for våren.

Båstadlund dagsenter

I år produserte og solgte vi 90 favner med ved og etterspørselen fra kunder har vært enorm, vi kunne sikkert ha solgt det dobbelte. Det er i tillegg stor etterspørsel etter selvproduserte varer på Edderkoppen.

Viktige begivenheter

Halden kommunale kompetansesenter

Gjennom året har samarbeidet med NAV blitt betydelig tettere og bedre. NAV har representanter på skolen hver uke og deltakerne og lærerne har mulighet for å snakke med veilederne. På denne måten løses utfordringer på kortere tid, deltakerne trenger ikke å møte i byen og miste timer i opplæringen, og tilstedeværelsen har ført til økt forståelse fra alle parter.

Kultur

Enheten – Halden kommune overtok arrangementsansvaret for «Kulturnatt» før dette året, og ble arrangert fredag den 23. september 2022. Over 30 arrangementer ble gjennomført i løpet av denne kvelden, og over 200 aktører var engasjert i gjennomføringen. Det er krevende å tallfeste publikumsstørrelsen, men det er anslått overfor arrangør at 3000 er et sannsynlig publikumstall i løpet av kvelden. - De aller fleste arenaene meldte om fullsatte hus, også parallelt med hverandre.

Arrangementet blir videreført i september 2023.

Satsingen på KOK, «Kultur og kommunikasjon» har også blitt videreført etter oppstarten i 2023, med ett arrangement i Brygga kultursal vår, og ett høst.

Kulturskolen – Kulturskolen har gjennomført fire store konserter i løpet av året og en teaterforestilling. I tillegg har vi filmet og formidlet julekalender for tredje år på rad, med ca. 10 000 seere nådd på facebook. Vi har også gjennomført en rekke mindre huskonserter, besøk på eldresenter, og fremføringer på andre arrangementer.

Brygga kultursal – Brygga kultursal har sammen med Støren kulturhus mottatt 800.000 i tilskudd fra kulturdepartementet til prosjektet DAM, som skal effektivisere og samordne digital markedsføring. Effekten av en slik digital løsning er at markedsføringen kan gjøres rimeligere for arenaer, managements og media, øke inntekspotensialet, samtidig som det er bransjeutviklende.

Biblioteket - Åpningsdagen for nytt bibliotek 9. januar og åpningsdagen for meråpent bibliotek fra 7. juni. Svært godt besøkte arrangementer: Litteraturforeningens Linn Ullmann 21. september og Are Sende Osen på Kulturnatt 23. september. Faste ukentlige samarbeidsarrangementer som Makerspace, språkkafé med frivilligsentralen, barselgruppa med Maurtua barnehage.

Ungdomshuset – Åpningen Ungdomshuset i Skofabrikken er i seg selv den aller største begivenheten i 2022, men det er også verd å trekke frem at avdelingen ble nominert til arbeidsmiljøprisen i Halden kommune.

Samfunnsavdeling

Arbeidet med øking av sysselsettingsgraden er svært viktig og et langsiktig arbeid, for at dette skal lykkes, må det jobbes nært med mange ulike parter. Avdelingen tok initiativet til økt frekvens på møter med næringslivet, noe som også medførte at prosjektet «24 bedriftsmøter på 24 timer.» Det var i 2022 en vekst på 213 arbeidsplasser i Halden.

Halden ble sertifisert som trygt lokalsamfunn i 2022. Dette er et arbeid som har pågått siden 2014 og har vist mange gode effekter, spesielt innen fallforebygging, trafiksikkerhet og brannforebygging.

Avdelingen har samarbeidet nært med Høgskolen i Østfold om deres første doktorgradsprogram Digitalisering og samfunn, og var bl.a. representerte i intervju med NOKUT som ga akkrediteringen til doktorgradsprogrammet.

Nettverk for kompetansetilflyttere har vært et prosjekt som avdelingen har hatt ansvaret for i flere år. Prosjektet har eskalert til Søndre Viken, og er et samarbeid med Halden næringsutvikling. I 2022 ble det ekstra mange nye kompetansetilflyttere med i nettverket, og har blitt utvidet til over 700 personer i regionen. Det er jevnlig møter med tilflytterne og med HR-avdelingene i bedriftene som tilsetter kompetansetilflyttere i regionen.

Det var Frivillighetens år i 2022. Avdelingen var involvert i mange arrangementer og koordinerte mange aktiviteter sammen med frivilligheten i Halden. Blant annet fikk alle frivillige lag og foreninger tilbud om å vise seg frem på stand i parken på Haldendagen. Statsministeren var på besøk på Frivilligsentralen og fikk informasjon om aktivitetene som gjøres i Halden.

NAV

En vellykket integrering er et viktig virkemiddel mot utenforskap. Halden kommune har de siste årene hatt vedtak om bosetting av 10 flyktninger per år. I 2022 ble behovet for bosetting mye større, og kommunen skal i 2022 ha bosatt 77 nye flyktninger. Etter en stor intern mobilisering og en økning på 3 flyktningerådgivere, har man siden april 2022 og ut året bosatt hele kvoten og er godt i gang med norskopplæring og språkpraksisplasser.

Det har vært en formidabel innsats fra private aktører, både privatpersoner som har stilt bolig til disposisjon, og næringsliv som velvillig har tatt imot flyktninger i språkpraksis. Det er svært verdifullt for å få til en rask og god integrering.

Utvidet oppfølging (UO), Utvidet oppfølging i opplæring (UOO) og IPS er andre tjenester som har gitt gode effekter når det gjelder markeds- og inkluderingsarbeidet. I 2022 har man klart å gi flere brukere sjanse og muligheter til å stå i ordinært arbeid som ga dem lønn på lik linje som andre arbeidstakere. Når det gjelder IPS har 2022 vært et år med læring og relasjonsbygging for alle involverte i organisasjonene. Det er fortsatt en vei å gå for å få iverksatt IPS godt i alle ledd. Metodikken er en liten

Årsmelding 2022

del av behandlerapparatets travle hverdager, så for at det skal være et økt søkelys på IPS og brukergruppen er det avgjørende med god lederstøtte, forankring i organisasjonen og tett dialog med samarbeidspartnere.

Båstadlund dagsenter

August 2022 begynte det 4 nye brukere hos oss.

Vi har fått ansatt to nye personer i ledige stillinger, hvor det ene er i et vikariat i en teamlederstilling, og den andre er i en fast stilling med oppfølging av en bruker som begynte hos oss i sommer.

Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2022
Lønn	101 561	114 053	112 935	121 790
Refusjon lønn	-4 740	-2 411	-2 411	-3 904
Sum Lønn	96 821	111 642	110 524	117 886
Drift	24 907	26 452	27 990	31 303
Kjøp av produksjon	8 145	3 294	3 294	5 093
Overføringer	133 941	99 787	108 381	144 009
Finansutgifter	6 592	110	110	5 833
Sum Utgifter	173 584	129 643	139 775	186 238
Brukerbetaling	-8 091	-15 300	-13 770	-12 971
Refusjoner	-11 371	-9 819	-9 819	-15 282
Overføringer	-45 152	-24 246	-24 546	-55 942
Finansinntekter	-9 918	-146	-146	-9 245
Sum Inntekter	-74 532	-49 510	-48 281	-93 440
Netto resultat	195 874	191 775	202 018	210 683

KOSTRA Nøkkeltall

Kostranalyse

	Halden 2021	Halden 2022	Kostragruppe 10	Viken
Prioritet				
Kultursektoren, kommune brutto driftsutgifter andel av totale utgifter (prosent)	2,9 %	3,0 %	3,9 %	3,7 %
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner *)	2 384	2 250	2 809	2 665
Produktivitet				
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *)	65 792	73 909	58 711	64 789
Dekningsgrad				
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år (B)	5,7 %	6,0 %	4,3 %	3,7 %

Økonomi

Årsmelding 2022

Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger, Næringsforv. og konsesjonskraft *)	780	982	443	538
--	-----	-----	-----	-----

*) Inflasjonsjustert med deflator

Andelen av kommunens totale kostnader brukt på kultur har økt fra 2,9% til 3,0% i 2022. Det er en marginal økning isolert sett, men siden kultur også er et lite område er selv en endring på 0,1 prosentpoeng vesentlig, selv om det er et stykke igjen opp til sammenlignbare kommuner. Målt i kroner pr innbygger går tallet noe ned, noe som henger sammen med befolkningsveksten.

Kostnader til sosialhjelpsmottaker har økt kraftig i 2022. Dette henger i stor grad sammen med det økte prisnivået generelt, økte drivstoffpriser, økte strømpriser og økt rentenivå. Det er også en økning i antall mottakere som også henger sammen med økt kostnadsnivå.

Kommunens innsats mot næringslivet vises ved at antall kroner pr. innbygger øker.

Nøkkeltall aktivitet

Nøkkeltall/indikator	Mål 2022	Resultat 2022
Andel besvarte anrop av totalt innkomne	97,0 %	97,0 %
Antall arrangement Kultursalen	80	52
Antall besøk bibliotek	100 000	148 000
Antall elever kulturskolen	300	360
Antall langtidsmottagere - over 6 mnd med sosialhjelp	180	249
Antall sosialhjelpsmottagere under 30 år	145	157
Besøkstall ungdomsklubben for barn og unge	750	17 250
KVP deltagere	50	47
Redusere antall telefonhenvendelser	2,0 %	-5,0 %
Samlet antall mottakere av økonomisk sosialhjelp pr mnd i snitt	485	671
Øke antall følgere på sosiale medier	200	149

Det har vært en kraftig økning i antallet sosialhjelpsmottakere. Både totalt og blant de under 30 år ser vi en bekymringsfull utvikling i antallet mottakere.

Økningen henger nøye sammen med økte strømkostnader, økte drivstoffpriser, økt rente og økningen i den bygge- og matvarepriser.

NAV har særlig mot slutten av året sett en utvikling der fler og fler nye brukere dukker opp. Innbyggere som tidligere sjelden eller aldri har vært innenfor NAV-systemet.

Antallet arrangement i Kultursalen har vært lavere enn forutsatt for 2022. Årsaken til dette er koronarestriksjonene i starten av året som medførte at de fleste arrangementene på vårhalvåret ble kansellert.

Antall besøkende på det nye Biblioteket i skofabrikken er mye høyere enn måltallet.

Ungdomsklubben har også økt antall besøk siden oppstarten i skofabrikken.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2019	1,70 %	3,40 %	5,10 %
Årlig sykefravær 2020	1,64 %	4,12 %	5,75 %
Årlig sykefravær 2021	1,15 %	5,29 %	6,44 %
Årlig sykefravær 2022	1,94 %	4,18 %	6,12 %

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Bekjempelse barnefattigdom	Verbalvedtak fra 2021; Det skal settes i gang et helhetlig og tverrfaglig prosjekt for bekjempelse av barnefattigdom. Prosjektet skal føre fram til målrettede tiltak og bør ses i sammenheng med samarbeidsprosjektet Velferdspiloten.	Iht. plan	Middels risiko	Målet er å gjenoppta arbeidet, med utgangspunkt i at vi ikke er omorganisert som planlagt, i løpet av våren 2023. Arbeidet med velferdspiloten, kommunens nye oppvekstplan og endringene i velferdstjenestelovgivningen er sentralt i NAVs daglige arbeid.
Besøkssenter Gjellestadskipet	Verbalvedtak fra 2021; Gjellestadskipet er en arkeologisk oppdagelse av internasjonal interesse. I samarbeid med bl.a. Viken fylkeskommune og Kulturhistorisk museum arbeides det for å skape et besøkssenter på Gjellestad. Det settes av midler til å utrede et slikt senter.	Forsinket	Middels risiko	Det er nå foretatt prøveboring rundt skipsgruppen for å kartlegge grunnforholdene i området, og rapporten blir trolig klar medio februar. Rapporten vil belyse hvordan man kan bygge en konstruksjon som bevarer skipsgruppen med hensyn til temperatur, fuktighet osv. Nå som skipsgruppen er åpnet og utsatt for luft, vil den forvitte raskt, det er derfor viktig å få fortgang i byggingen. Rapporten om grunnforholdene og forstudie-rapporten fra november 2020 danner utgangspunkt for utlysning av et mulighetsstudie for et fremtidig besøkssenter og formidling av historien rundt Gjellestad. Det er satt opp månedlige møter i arbeidsgruppen for å få fortgang i dette. Søknaden som Kulturhistorisk Museum og partnere sendte inn til felles-europeisk råd ble dessverre avslått, men det er full aktivitet i

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
				arbeidsgruppen som forbereder en søknad om UNESCO verdensarv status for vikinghistorien. Denne arbeidsgruppen består av representanter fra Riksantikvaren, KHM, Viken Fylkeskommune, Vestfold Telemark Fylkeskommune, arkeologisk Museum i Stavanger, samt en større referansegruppe.
Bruk av skoler og bernehager som nærmiljøarenaer	Verbalvedtak fra 2021; Kommunedirektøren jobber videre med å gjøre alle skoler og barnehager i Halden til nærmiljøarenaer	Iht. plan	Middels risiko	Etter innledende undersøkelser og kvalitative intervjuer ser vi at nærmiljøskoler er en god arena for fruktbare samarbeid på tvers av kommunale avdelinger, og vil derfor kunne være en naturlig plattform i arbeidet med å motvirke utenforskap. Vi ser at initiativet fra politikken, om å videreutvikle nærmiljøskoler, er en god innfallsvinkel når det kommer til å realisere kommunens mål i overordnede planer. Nærmiljøprosjektene ved Låby og Hjortsberg videreføres våren 2023 og skolene gir tilbakemelding om at tilbudet har godt oppmøte. Et annet viktig aspekt er styrken ved at det er ansatte i skolene som har ansvaret for nærmiljøprosjektet. Dette gir en tilhørighet og trygghet for elevene som deltar på ettermiddags- og kveldstid. Det arbeides med å planlegge hvordan pengene som ble bevilget i budsjettet for 2023 skal brukes.
Folkehelse	Verbalvedtak fra 2021; Arbeidet for folkehelse er tverrsektorielt. Alle planer, utredning og tiltak Halden kommune jobber med skal vise hvordan folkehelse påvirkes på kort og lang sikt.	Iht. plan	Lav risiko	Rådgiver for folkehelse er organisatorisk plassert i avdeling for samfunnsutvikling. Det er utarbeidet et kunnskapsgrunnlag for all planlegging i kommunen «Vi i Halden», hvor alle kommunalavdelinger henter informasjon ved utarbeidelse av planer. Dokumentet er bygget opp etter FNs bærekraftsmål og hvor helseoversikten er innarbeidet. Alle bærekraftsmålene berører folkehelse. Dokumentet skal oppdateres nå i løpet av våren 2023 som en forberedelse for planstrategien som skal lages etter valget til høsten.

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
				Saksbehandlingsmalen til politiske saker har også et punkt om å vurdere målene. Det er etablert tverrfaglige/ tverrsektorielle ressursgrupper for flere av områdene som særlig berører folkehelse hvor folkehelserådgiver deltar eller leder gruppen. Universell utforming, aldersvennlig samfunn og demensvennlig samfunn Skadeforbyggende arbeid (brannforebygging, trafikk sikkerhet, fallforebygging og drukningsforebygging) Høringsgruppe for reguleringsplaner Folkehelsegruppe Avdeling for samfunnsutvikling bidrar ved behov i alle kommunalavdelinger når planer skal utarbeides. Avdelingen bidrar til at føringene i kommuneplanenes samfunnsdel blir videreført i kommunedelplaner og temaplaner. Tiltak som forbedrer kommunens folkehelseprofil er en del av dette. Det pågår mange små og store folkehelse tiltak i kommunen som de ulike kommunalavdelingene har satt i gang. Avdeling for samfunnsutvikling jobber mest med universelle tiltak som ofte er sektorovergripende. Disse tiltakene treffer flest. Det er et nært samarbeid mellom frivillighetskoordinator, rådgiver for idrett, folkehelse rådgiver og overordnet plan. Organiseringen med disse funksjonene i avdeling for samfunnsutvikling bidrar til en helhet i utviklingen av Halden.
Gode og rimelige boliger for å sikre lavinntektsfamilier en bedre levestandard	Verbalvedtak fra 2021; Det skal settes i gang et prosjekt hvor kommunen sammen med andre boligutviklere legger til rette for sosial boligbygging hvor familier med lavere inntekt, i etableringsfasen og eldre kan disponere egen bolig. Kommunale eiendommer, som blir ledig, må vurderes om de kan reguleres og tilrettelegges for boliger, i tillegg til å vurderes i et byutviklingsperspektiv med sikte på å	Iht. plan	Middels risiko	Det skal settes i gang et prosjekt hvor kommunen sammen med andre boligutviklere legger til rette for sosial boligbygging hvor familier med lavere inntekt, i etableringsfasen og eldre kan disponere egen bolig. Kommunale eiendommer, som blir ledig, må vurderes om de kan reguleres og tilrettelegges for boliger, i tillegg til å vurderes i et byutviklingsperspektiv med sikte på å finne felleskapsløsninger i samarbeid med private gårdeiere.

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
	finne fellesskapsløsninger i samarbeid med private gårdeiere.			Halden kommune har vært i dialog med private eiere av tomtene i Jacob Blochs gate og kvartalet rundt Violgata/Sentrum bilservice. I våres inngikk kommunen et rettsforlik med privat utvikler i Jacob Blochs gate hvor eiendomsforholdene ble avklart. Kommunedirektøren jobber med å utarbeide en sak for politikken, for å avgjøre kommunens retning i utviklingen av denne eiendommen. Dette er iht. vedtatt eiendomsstrategi (KS behandling 03.03.22). Kommunedirektøren ønsker at utviklingen av eiendommen har et boligsosialt perspektiv. I kvartalet rundt Violgata/Sentrum bilservice har det vært dialog med privat grunneier om muligheter for utvikling av kvartalet i sin helhet. Privat utvikler skal fremme et konsept for hvordan de ser for seg utnyttelsen av området. Dette området skal også utvikles med et boligsosialt perspektiv. Hvilket boligbehov kommunen skal fremme i utvikling av dette området diskuteres nå, men det vanskelig å fastsette eksakt behov. Kommunedirektøren jobber også med utvikling av gamle Menighetspleien barnehage. I dag vurderes samme strategi for denne eiendommen som i Jacob Blochs gate og Violgata – noen kommunale boenheter og resten av boligmassen til det åpne markedet. De nevnte områdene skal til sammen inneholde 3-4 store leiligheter for barnefamilier med behov for helse- og omsorgstjenester, mindre leiligheter med livsløpsstandard og hybler for ungdom tilknyttet barnevernstjenesten. Behovet fra tjenestene kan endre seg, så nevnte behov er ikke hundre prosent sikkert. Det er ikke ønskelig at eiendommene utvikles til kun kommunal boligmasse.
Kirkelig fellesråd	Den 2021-01-01 trådte den nye trossamfunnsloven i kraft og kommunene kan da overta driftsansvaret for disse tjenestene fra Fellesrådet. Administrasjonen får i	Ferdig	Lav risiko	Oppdraget er gjennomført. Politisk sak ble fremlagt høst 2022 med vedtak om at kirkegårds driften ikke overtas av Halden kommune. Halden kommune skal bistå kirkelig felles råd

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
	oppgave å utrede om Halden kommune kan drive dette mer effektivt enn Fellesrådet gjør i dag, og hvor stor evt. denne effekten kan være. Basert på tall fra 2020 ble det bevilget totalt kr. 14,3 millioner til "Fellesrådets formål" (direkte og indirekte, justert for kapitalutgifter og investeringer i kommunal regi). Av dette utgjorde kr 4,3 millioner direkte kirkelige utgifter, mens kr. 10 millioner er knyttet til "allmenne kostnader", som drift av gravplasser og krematoriet. Fordelt på 31 737 innbyggere pr. 2020 så blir det ca. 320 kr/innbygger for Halden. Ser man Norge under ett så ligger totale netto kostnader for drift av gravplasser og krematoriet rapportert inn til KOSTRA på kr 511 millioner. Fordelt på 5,5 millioner innbyggere utgjør dette ca. 93 kr/innbygger. Det virker med andre ord som at Halden kommune har en lite effektiv drift av kirkegårder og krematorier, ca. 6 millioner mer enn hva den burde være sammenlignet med gjennomsnittet.			i arbeidet med å organisere kirkegårdsdriften.
Kirkens bymisjon	NAV har etter lov om sosiale tjenester § 15 et medvirkningsansvar som er både generelt og individuelt knyttet til boliger til vanskeligstilte. NAV-kontoret har et generelt ansvar for å gjøre andre deler av kommunen kjent med behovet for ordinære boliger og tilpassede boligløsninger, og skal ta initiativ til tiltak som kan lette situasjonen for vanskeligstilte i kommunen. NAV og Kirkens Bymisjon Halden samarbeider i dag tett rundt tildeling og oppfølging i både nødboliger, robuste boliger og i ordinære boliger. Samarbeidet skal videreutvikles i 2022, slik at nullvisjon om bostedsløshet innen 2025 kan nås.	Iht. plan	Middels risiko	Avtalen med Kirkens Bymisjon er forlenget ihht. politisk vedtak. Innholdet i avtalen evalueres pr d.d. med utgangspunkt i det aktuelle utfordringsbildet.
Kirkens bymisjon	Verbalvedtak fra 2021; Kirkens Bymisjon har bygd opp en god og meningsfull aktivitet i Halden over de siste årene. Deres tjenester og deres omsorg gjør en forskjell for mange. Det er en målsetting å øke samarbeidet med Kirkens Bymisjon. Gjennom et tettere samarbeid vil	Iht. plan	Lav risiko	Kommunen har økt samarbeidet med Kirkens Bymisjon gjennom flere prosjekt, og ikke minst gjennom Byparken. Kirkens bymisjon og Byparken har blitt innarbeidet i de kommende planer for utvikling av området rundt jernbaneområdet. Kommunedirektøren har dialog med

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
	Halden kommune og NAV, gjerne med en tredjepart, skape nye, meningsfulle prosjekter og tilbud for ulike grupper, og i fellesskap søke finansiering til disse gjennom nasjonale, regionale og lokale ordninger. Prosjektet Byparken skal bli en aktivitetsarena for ungdom som er på vei til, eller har falt ut av skolen. Prosjektet Byparken har som målsetting å skape en trygg og inkluderende møteplass, samt forebygge radikalisering, rus- og kriminalitet for barn og unge i Halden mellom 10-20 år. Dette er et samarbeid mellom Bane NOR Eiendom og Kirkens Bymisjon i Østfold, hvor man restaurerer det gamle Godsbygget ved stasjonsområdet. Byparken må innarbeides i de kommende planer for utvikling av området rundt jernbaneområdet. Kommunedirektøren oppretter en dialog med Bane NOR Eiendom for at dette skal ivaretas.			Bane NOR Eiendom for at dette skal ivaretas.
Klimatiltak torget/gågata	Verbalvedtak fra 2021; Det etableres tiltak for å knytte torvet og gågata sammen, tilrettelagt for myke trafikanter. Prosjektet om fremtidig bruk av torvet prioriteres. Det må avsettes ressurser for å gjennomføre tiltakene i klimabudsjettet, som å opprette tilskuddsordning for å etablere ladepunkter i borettslag, sameie eller nabolag og holdningsrettet arbeid med fokus på matsvinn.	Forsinket	Middels risiko	Det har bl.a. blitt satt ut benker og planter i gågata. Analyser og utredning om fremtidig bruk av torvet har blitt gjennomført. Møter med næringsdrivende på torvet har blitt gjennomført. Politisk prosess om utvikling av torvet startet i oktober 2022.
Kulturhuset i halden - Gutteskolen	Samarbeidspartiene er positive til initiativet og ønsker at administrasjonen skal bidra på de måtene de kan, innenfor eksisterende rammer. Vi registrerer det er mange aktiviteter og kulturaktører som på relativt kort tid har blitt del av kulturhuset og fyller det med innhold. På bakgrunn av dagens leieavtale bør det på nytt vurderes å sikre aktiviteten ytterligere og øke forutsigbarheten for kulturell utfoldelse og aktivitet i bygget, både for leietakere og kommunen som eier av bygget.	Ferdig	Lav risiko	Bygget ble solgt til leietaker i juli 2022.
Kulturskolen	Kommunedirektøren bes utrede muligheten for å gjøre kulturskolen	Forsinket	Lav risiko	Enheten har bestilt egen rapport som vil være ferdig i februar 2023.

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
	til et mer tilgjengelig og integrert tilbud i skoletilbudet rundt på de ulike grunnskolene i kommunen. Dette kan for eksempel bety at kulturskolen er organisert mer som en ambulerende tjeneste som skolen kan benytte seg av som en mer spesialisert opplæring både innenfor og utenfor skoletiden. Kulturskolen vil med et slikt opplegg kunne være mye mer tilgjengelig for alle barn og unge i Haldens skolen.			Rapporten fremlegges i egen politisk sak i mars 2023.
Områdeløft Nord	Verbalvedtak fra 2021; Områdeløft nord følges opp og framdrift rapporteres på fortløpende	Iht. plan	Middels risiko	Områdeløft nord følges opp og framdrift blir rapportert på fortløpende. Skofabrikken har åpnet, nå også med meråpent bibliotek. Os prosjektet har god framdrift. Bymuseet i Fayegården er under utvikling.
Studentpakke og studentvennlig by	Kommunedirektøren bes utrede muligheten for å etablere en ordning med en "Studentpakke", med hensikt å gjøre det mer attraktivt for studenter å bosette seg i Halden etter endt studieløp. En slik tiltakspakke bør utarbeides med henblikk på Nærings- og sysselsettingsplanen og i dialog og samarbeid med for eksempel HiØ, studentparlamentet, Halden næringsutvikling, andre næringsaktører og aktuelle bedrifter i Halden. Utredningen skal peke på mulige konkrete tiltak og ordninger som "pakken" kan inneholde, ulike forpliktelser for involverte parter og mulige finansielle sider som kan bli nødvendig. Eksempelvis muligheten for at det fra kommunens side gjøres et forholdsmessig uttrekk fra økt innbyggertilskudd som følge av ordningen.	Iht. plan	Lav risiko	Kommunedirektøren samarbeider nært med studentene ved Høgskolen i Østfold (HiØ), Halden næringsutvikling og næringslivet for øvrig om utviklingen av en ny velkomstpakke til studentene. Halden kommune har hatt stand ved studiestart på HiØ, der en velkomstpakke ble delt ut, i tillegg til at representanter for Halden kommune informerte nye studenter om Halden. Kommunedirektøren fortsetter arbeidet og en ny og forbedret velkomstpakke vil bli delt ut ved neste studiestart.
Utstillingsarena for kunst og kultur	Halden kommune har i dag svært mangelfulle arenaer for framvisning av kunst. I forbindelse med det store arbeidet som nå gjøres med å gi nye lokaler til bl.a. bibliotek, kino og museum, skal det sees på muligheter til å finne egnede lokaler også for kunsten, bl.a. ved å søke å finne en god utstillingsarena for Lise Amundsens skulptursamling.	Ikke startet	Middels risiko	Det er et pågående arbeid med å utforme uteområdet ved den gamle bibliotekbygningen til en "park" der kunstgjenstandene til Lise Amundsen skal plasseres. Kommunestyret vedtok plan om kunstepark i sitt møte i oktober.

Årsregnskap

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Bevilgningsoversikt §5-4 Første ledd drift	Note	Regnskap 2022	Rev. budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Regnskap 2021
Rammetilskudd		-1 068 234 279	-1 032 184 585	-1 040 081 585	-1 088 230 323
Inntekts- og formuesskatt		-960 909 142	-903 435 896	-857 963 896	-876 397 574
Eiendomsskatt		-89 228 190	-90 600 000	-94 100 000	-92 955 758
Andre generelle driftsinntekter		-4 224 154	-2 850 000	-2 850 000	-4 374 109
Sum generelle driftsinntekter		-2 122 595 765	-2 029 070 481	-1 994 995 481	-2 061 957 764
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		1 853 408 612	1 809 362 716	1 760 264 261	1 643 517 921
Avskrivninger		164 261 740	140 968 020	140 968 020	148 855 437
Sum netto driftsutgifter		2 017 671 858	1 950 330 736	1 901 232 281	1 643 517 921
Brutto driftsresultat		-104 923 907	-78 739 745	-93 763 200	-418 439 843
Renteinntekter		-18 045 325	-9 242 000	-9 242 000	-7 958 113
Utbytter		-15 007 455	-10 929 426	-5 629 426	-7 141 668
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter		102 784 357	83 334 244	83 334 579	55 450 389
Avdrag på lån		145 829 436	148 937 000	93 469 000	134 310 897
Netto finansutgifter		215 561 013	212 099 818	161 932 153	174 661 505
Motpost avskrivninger		-164 261 740	-140 968 000	-85 500 000	-148 855 437

Netto driftsresultat		-53 624 634	-7 607 927	-17 331 047	-94 922 902
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		6 891 000	6 891 000	6 891 000	12 742 010
Avsetninger til bundne driftsfond		27 917 754	4 977 207	4 977 207	42 657 819
Bruk av bundne driftsfond		-32 024 432	-13 059 621	-3 336 160	-37 255 749
Avsetninger til disposisjonsfond		50 840 312	15 690 000	15 690 000	76 778 822
Bruk av disposisjonsfond		0	-6 891 000	-6 891 000	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		53 624 634	7 607 586	17 331 047	94 922 902
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	-341	0	0

§5-4 2.ledd (1B)

Bevilgningsoversikt drift etter §5,4 andre ledd	Note	Regnskap 2022	Rev. budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Regnskap 2021
Sentraladministrasjon		99 039 450	103 732 948	95 890 948	97 335 084
Kommunalavdeling Undervisning & Oppvekst		755 189 644	761 033 314	753 187 314	739 189 474
Kommunalavdeling Helse og mestring		763 761 341	698 870 984	685 741 984	688 681 633
Kommunalavdeling Teknisk		103 638 813	98 875 651	97 560 651	96 673 750
Fellesfunksjoner		-20 237 181	-28 573 368	27 894 632	29 465 706
VAR og Havn		26 304 476	0	0	4 796 626
Samfunn og samskaping		210 683 351	202 017 806	191 774 812	195 873 559
Sum bevilgninger drift, netto		1 938 379 896	1 835 957 335	1 852 050 341	1 852 025 049
Herav:					
Avskrivninger		164 261 740	140 968 020	140 968 020	148 855 437
Motpost avskrivninger		-164 261 740	-140 968 000	-85 500 000	-148 855 437
Netto renteutgifter og -inntekter		54 000 458	34 607 013	34 607 013	22 831 160
Avdrag på lån		0	70 000	70 000	32 500

Årsmelding 2022

Overføring til investering		0	0	0	1 551 010
Avsetninger til bundne driftsfond		27 844 945	4 977 207	4 977 207	42 603 147
Bruk av bundne driftsfond		-32 024 432	-13 059 621	-3 336 160	-37 212 891
Avsetninger til disposisjonsfond		35 150 312	0	0	51 210 135
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		1 853 408 613	1 809 362 716	1 760 264 261	1 771 009 988

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Bevilgningsoversikt investering § 5-5 første ledd	Note	Regnskap 2022	Rev. budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Regnskap 2021
Investeringer i varige driftsmidler		980 487 091	1 083 203 824	669 187 500	524 546 821
Tilskudd til andres investeringer		3 170 000	4 415 000	3 080 000	4 181 639
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		6 677 145	1 050 000	1 050 000	2 410 690
Utlån av egne midler		730 000	0	0	350 000
Avdrag på lån		0	0	0	0
Sum investeringsutgifter		991 064 236	1 088 668 824	673 317 500	531 489 151
Kompensasjon for merverdiavgift		-108 237 926	-132 616 445	-67 876 100	-48 742 135
Tilskudd fra andre		-139 855 200	-95 000 000	-95 000 000	-15 895 507
Salg av varige driftsmidler		-36 485 315	-10 000 000	-10 000 000	-25 708 721
Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	0
Bruk av lån		-684 872 909	-817 811 379	-482 500 400	-480 454 996
Sum investeringsinntekter		-969 451 349	-1 055 427 824	-655 376 500	-570 801 358
Videreutlån		74 548 081	70 000 000	70 000 000	41 016 221
Bruk av lån til videreutlån		-70 000 000	-70 000 000	-70 000 000	-41 016 221
Avdrag på lån til videreutlån		74 124 519	22 000 000	22 000 000	22 110 468
Mottatte avdrag på videreutlån		-34 133 527	-22 000 000	-22 000 000	-37 070 824

Årsmelding 2022

Netto utgifter videreutlån		44 539 074	0	0	-14 960 356
Overføring fra drift		-6 891 000	-6 891 000	-6 891 000	-12 742 010
Avsetninger til bundne investeringsfond		22 352 294	0	0	16 756 554
Bruk av bundne investeringsfond		-55 496 345	0	0	-365 875
Avsetninger til ubundet investeringsfond		0	0	0	68 903 495
Bruk av ubundet investeringsfond		-26 116 908	-26 350 000	-11 050 000	-19 180 680
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	901 078
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-66 151 960	-33 241 000	-17 941 000	54 272 563
Fremført til inndeckning i senere år (udekket)		0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Fellesområder		6 620	0	0	6 928
Sentraladministrasjon		30 706	0	0	0
Kommunalavdeling Undervisning & Oppvekst		11 192	10 940	10 029	15 139
		6 723	7 000	4 439	4 456
Kommunalavdeling Helse og mestrings		10 358	31 250	52 929	18 096
Kommunalavdeling Teknisk		242 551	489 383	831 459	768 546
VAR og Havn		212 275	127 838	179 065	159 177
Samfunn og samskaping		4 121	2 777	5 283	8 146
Investeringer i varige driftsmidler		524 546	669 188	1 083 204	980 487

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
UTLÅN		202	0	0	0

Årsmelding 2022

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Restaurering utvendig tak Idd kirke		100	0	0	0
Oppgradering Os kapell		0	2 550	0	0
Innføring av Sosi-standard alle kirkegårder		1 000	0	0	0
Nytt telefonsystem (kirke)		400	0	0	0
Sikring av kirkens bygg		300	300	300	0
Oppgradering av ringelegg (kirke)		230	230	230	0
Klimaskallsikring Kulturhistoriske kirker		1 950	0	0	0
Prosjektmidler Riksantikvar PS82/2022		0	0	3 170	3 170
Oppgradering Os krematorium		0	0	715	0
Tilskudd til andres investeringer		4 182	3 080	4 415	3 170

3. Investeringer i aksjer og andeler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Green Halden AS		0	0	0	2 210
Aksjer Halden Arbeid og Vekst		0	0	0	30
Egenkapitalinnskudd HKP/KLP		2 411	1 050	1 050	4 437
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		2 411	1 050	1 050	6 677

4. Utlån

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Enøktiltak på Rødsberg ung.skole		0	0	0	730
INTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER		350	0	0	0
Utlån av egne midler		350	0	0	730
Sum del 1-4		531 489	673 318	1 088 669	991 064

Balanse

Kommunens balanse gir blant annet uttrykk for forestående forpliktelser av kommunens finansielle situasjon. Og en kan ut fra balansen lese noe om forventet utvikling i årene fremover.

Oversikt - balanse	Regnskap 2022	Regnskap 2021
EIENDELER		
A. Anleggsmidler	8 944 773 852	7 699 836 987
I. Varige driftsmidler	4 786 692 570	3 987 992 410
1. Faste eiendommer og anlegg	4 469 201 415	3 704 609 992
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	317 491 155	283 382 418
II. Finansielle anleggsmidler	496 259 464	448 605 076
1. Aksjer og andeler	91 889 308	85 218 213
2. Obligasjoner	-	-
3. Utlån	404 370 156	363 386 863
III. Immaterielle eiendeler		-
IV. Pensjonsmidler	3 661 821 818	3 263 239 500
B. Omløpsmidler	1 133 035 150	981 026 103
I. Bankinnskudd og kontanter	310 594 149	296 692 453
II. Finansielle omløpsmidler	660 000	-
1. Aksjer og andeler		-
2. Obligasjoner		-
3. Sertifikater		-
4. Derivater	660 000	-
III. Kortsiktige fordringer	821 781 001	684 333 651
1. Kundefordringer	336 941 813	267 091 801
2. Andre kortsiktige fordringer		-
3. Premieavvik	484 839 187	417 241 850
Sum eiendeler	10 077 809 002	8 680 863 090
EGENKAPITAL OG GJELD		
C. Egenkapital	2 146 418 481	1 668 123 315
I. Egenkapital drift	351 849 733	305 116 098
1. Disposisjonsfond	274 043 313	223 203 000
2. Bundne driftsfond	77 806 420	81 913 098
3. Merforbruk i driftsregnskapet		-
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		-
II. Egenkapital investering	154 352 891	213 613 850
1. Ubundet investeringsfond	98 088 232	124 205 141
2. Bundne investeringsfond	56 264 658	89 408 710
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		-
III. Annen egenkapital	1 640 215 858	1 149 393 366
1. Kapitalkonto	1 654 552 321	1 163 729 829
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	- 34 559 874	- 34 559 874
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	20 223 411	20 223 411

D. Langsiktig gjeld	7 377 837 486	6 558 596 021
I. Lån	4 364 003 380	3 764 057 334
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	3 192 003 380	2 592 057 335
2. Obligasjonslån	100 000 000	100 000 000
3. Sertifikatlån	1 072 000 000	1 071 999 999
II. Pensjonsforpliktelse	3 013 834 106	2 794 538 687
E. Kortsiktig gjeld	553 553 034	454 143 754
I. Kortsiktig gjeld	553 553 034	454 143 754
1. Leverandørgjeld	353 038 418	240 379 064
2. Likviditetslån		-
3. Derivater		-
4. Annen kortsiktig gjeld	196 353 956	207 342 465
5. Premieavvik	4 160 661	6 422 225
Sum egenkapital og gjeld	10 077 809 001	8 680 863 090
F. Memoriakonti		-
I. Ubrukte lånemidler	89 210 884	24 083 792
II. Andre memoriakonti	73 972 876	13 582 856
III. Motkonto for memoriakontiene	- 163 183 760	- 37 666 648

Anleggsmidler

Alle anleggsmidler anses som eiendeler. Anleggsmidler er noe et selskap kan «selge» eller på annen måte avhende og anses rent regnskapsmessig som en sikkerhet. Likevel, vil det ikke i praksis alltid være slik at anleggsmidler enten kan selges eller kreves inn på annen måte. Anleggsmidler består av faste eiendommer og anlegg (inkl. tomter, gater/veier ect.), maskiner, inventar, utstyr og annet teknisk materiale. I tillegg finner vi utlånte midler som enten er skaffet til veie som følge av låneopptak (startlån) eller oppspart egenkapital, kommunens anskaffelse av aksjer og eierandeler, samt pensjonsmidlene som pensjonskassene forvalter på vegne av kommunen.

Totalt har anleggsmidlene økt med 1 244 mkr fra 2021 til 2022. Av denne økningen står økningen av pensjonsmidlene for 398,58 mkr og anleggsmidlene for 798,70 mkr. Posten for aksjer og andeler har økt med 6,67 mkr. Utlån har økt med 40,98 mkr.

Pensjonsmidlene bør ikke sees isolert da de henger sammen med pensjonsforpliktelsen som bokføres som langsiktig gjeld. Pensjonsforpliktelsene er økt med 219,29 mkr fra 2021 til 2022. Sett i sammenheng med pensjonsmidlene er midlene større enn forpliktelsen da vi har en «overdekning» på 647,98 mkr.

Omløpsmidler

Omløpsmidler består av bankinnskudd, finansielle omløpsmidler, kortsiktige fordringer og premieavvik. Regnskapsført verdi på kommunens omløpsmidler var 1133 mkr ved utgangen av 2022. Det er en økning på 152 mkr fra 2021. Bokført verdi av kortsiktige fordringer er økt med 137 mkr der endringen består i en økning i kundefordring på 69,85 mkr og en økning i premieavvik på 67,59 mkr. Bankinnskudd er økt med 13,9 mkr.

I den sammenhengen kan det også nevnes at ubrukte lånemidler er økt med 65,1 mkr, samt at det i 2022 er tatt opp langsiktig gjeld på 820 mkr (hvorav 70 mkr gjelder formidlingslån og 750 mkr gjelder øvrig låneopptak).

Arbeidskapital og egenkapital

Endring i arbeidskapitalen (i balansen) gir uttrykk for de endringer som er gjort i omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Premieavviket er midler som er innbetalt til pensjonsselskapene, og som skal utgiftsføres i de påfølgende års regnskaper. Premieavvik oppstått før 2011 kostnadsføres med 1/15 del hvert år, premieavvik oppstått mellom 2011 og 2013 med 1/10 del hvert år, og premieavvik oppstått i 2014 med 1/7 del hvert år i de påfølgende 7 årene.

Amortiseringskostnaden (kostnadsføring av tidligere års positive premieavvik) er fortsatt økende og vil medføre stadig økte kostnader i de kommende års driftsregnskaper. I tillegg til å være en utsatt kostnad i balansen, er ordningen med premieavvik også en stor tilleggsbelastning på likviditeten. Videre føres positive premieavvik som kortsiktig fordring, men siden kapitalen er bundet opp (kan ikke kreves tilbake for å frigjøre betalingsmidler) kan ikke premieavvik anses som likvide midler.

Arbeidskapitalen skal gi et bilde av kommunens betalingsevne på sikt, men bør da korrigeres for premieavvik for å gi et bilde av den reelle betalingsevnen. Som vist nedenfor har netto premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift har lagt beslag på 480,67 mkr. For 2022 har Halden kommune en reell arbeidskapital på 9,59 mkr.

Arbeidskapital	2022	2021
Omløpsmidler	1 133 035 150	981 026 103
Kortsiktig gjeld	-553 553 034	-454 143 754
Opprinnelig arbeidskapital	579 482 116	526 882 350
Netto premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift	-480 678 527	-410 819 625
Ubrukte lånemidler inkl. startlån	-89 210 884	-24 083 792
Reell arbeidskapital	9 592 705	91 978 932

Egenkapital

Egenkapitalen viser fondsbeholdninger, prinsippendringer og hvor mye av eiendelene som er finansiert med egne midler. Egenkapitalen viser også det regnskapsmessige resultatet hvis det er et merforbruk man ikke kan inndeke ut over strykingsreglene. Et eventuelt mindreforbruk skal etter ny lovgivning i 2020 avsettes til disposisjonsfond. For 2021 viste regnskapet et mindreforbruk på kr 39,23 mkr, for 2022 viste regnskapet et mindreforbruk på 35,15 mkr som er avsatt på disposisjonsfond.

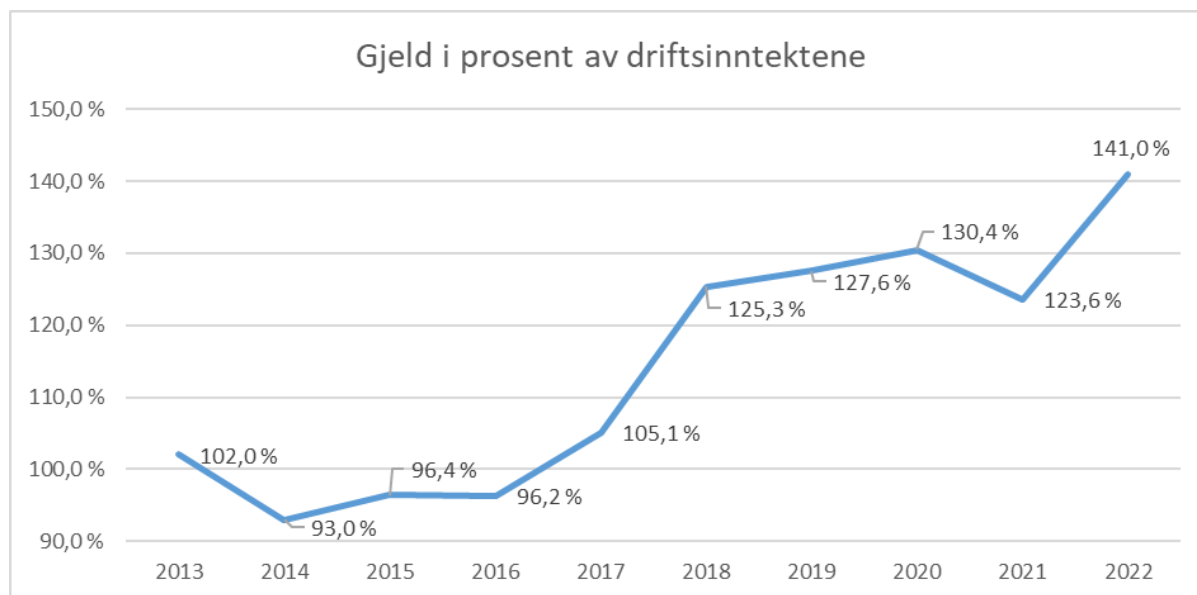
Fondsbeholdning	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Disposisjonsfond	274 043 313	223 203 000
Bundne driftsfond	77 806 420	81 913 098
Ubundne investeringsfond	98 088 232	124 205 141
Bundne investeringsfond	56 264 658	89 408 709

Totalt har Halden kommune en positiv egenkapital på 2,146 mrd.kr ved utgangen av 2022. Dette er en forbedring fra 2021 på 478 mkr. Det har i 2022 vært en reduksjon i fondsbeholdningen og økningen i egenkapital skyldes en økning i kapital på 490 mkr som fremkommer på kapitalkonto.

Det skal samtidig opplyses om at regnskapsført egenkapital ikke nødvendigvis gir ett riktig uttrykk for den reelle egenkapitalen i kommunen. Dette fordi det kan ligge skjulte reserver i verdien som aksjer og andeler, bygninger og andre eiendommer (blant annet tomter).

Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld består av pensjonsforpliktelser, langsiktige lån tatt opp som finansiering av investeringer og videreformidlingslån(utlån). Fra 2021 til 2022 har kommunens langsiktige gjeld økt med 819,24 mkr. Underliggende har pensjonsforpliktelser økt med 219,29 mkr, mens langsiktige lån er økt med 599,95 mkr.

Som grafen over viser har Halden kommune økt gjeldsgraden fra 93% i 2014 til 141% i 2022.

Pensjonsforpliktelsene må sees i sammenheng med pensjonsmidlene for å gi ett riktig bilde av den fremtidige belastningen denne posten vil gi i kommende års driftsregnskaper. Pensjonsmidlene har fra 2021 til 2022 økt med 398,58 mkr, noe som betyr at nettoforpliktelser (det antatte fremtidige behovet knyttet til pensjoner) er redusert med 179,28 mkr.

Kortsiktig gjeld

Kortsiktig gjeld viser hva som ligger av betalingsforpliktelser i relativt nær fremtid. Ved utgangen av 2021 var kortsiktig gjeld 454,1 mkr og ved utgangen av 2022 var den 553,55 mkr. Altså en økning på om lag 99,4 mkr.

Under posten omløpsmidler i balansen er premieavviket en størrelse, som også figurerer under posten kortsiktig gjeld i balansen. Her er det derimot de negative premieavvikene som kommer til uttrykk. (Under omløpsmidlene er det de positive premieavvik som føres).

Ved negativt premieavvik har pensjonskassene beregnet en lavere premie enn de har hatt behov for. Dette føres da som en utgift umiddelbart (samme år som det har oppstått) og inntektsføres i driftsregnskapene de påfølgende årene. Posten negativt premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift er redusert med 2,26 mkr i 2022. Leverandørgjeld har økt med 112,66 mkr.

Driftsmessig vurdering av balansen

Til sist i dette kapittelet vil vi nok en gang rette oppmerksomheten mot de fremtidige konsekvensene dagens balansetall vil gi i de kommende års regnskaper. Det vil være viktig informasjon å ta med seg i de kommende års budsjett og økonomiplaner.

Det skal i løpet av de neste 10 årene (gjennomsnitt) dekkes inn til sammen 480 mkr gjennom amortiseringskostnader knyttet til tidligere års premieavvik.

Videre skal det i løpet av de neste tiårene (vektet gjennomsnittlig nedbetalingstid) dekkes inn til sammen 4,364 mrd. kr. i form av nedbetaling av langsiktig gjeld inkl. startlån. Kommunen kan nedbetale lånegjeld også fra investeringsregnskapet (finansiert ved salg av anleggsmidler). Tilsvarende skal avdrag knyttet til videreformidlingslån belastes investeringsregnskapet (finansiert av innbetalte avdrag fra låntakerne). Det ligger likevel an til en betydelig økning av årlige avdrag ført i driftsregnskapet i årene som kommer.

Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Tabellen under viser regnskap og budsjett for kommunens drift. Det foreløpige driftsregnskapet for 2022 er avlagt med ett mindreforbruk på om lag 35,15 mkr.

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2022	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap 2021
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	- 1 078 477 279	- 1 032 184 585	- 1 040 081 585	- 1 088 230 323
2 Inntekts- og formuesskatt	- 960 909 142	- 903 435 896	- 857 963 896	- 876 397 574
3 Eiendomsskatt	- 89 228 190	- 90 600 000	- 94 100 000	- 92 955 758
4 Andre skatteinntekter	- 46 138	-	-	- 46 138
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	- 90 904 939	- 51 204 819	- 50 904 819	- 91 661 340
6 Overføringer og tilskudd fra andre	- 428 788 965	- 266 034 949	- 241 846 157	- 507 297 771
7 Brukerbetalinger	- 73 464 515	- 68 045 079	- 71 556 079	- 73 973 644
8 Salgs- og leieinntekter	- 373 928 423	- 364 384 485	- 356 361 716	- 314 724 788
9 Sum driftsinntekter	- 3 095 747 591	- 2 775 889 813	- 2 712 814 252	- 3 045 287 338
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	1 385 718 174	1 243 129 762	1 265 849 446	1 357 257 380
11 Sosiale utgifter	369 048 939	355 777 985	354 536 415	347 019 783

Årsmelding 2022

12 Kjøp av varer og tjenester	841 021 530	759 041 319	746 021 952	828 065 337
13 Overføringer og tilskudd til andre	230 773 301	197 732 988	158 134 506	243 360 430
14 Avskrivninger	164 261 740	140 968 020	140 968 020	148 855 437
15 Sum driftsutgifter	2 990 823 684	2 696 650 074	2 665 510 339	2 924 558 367
16 Brutto driftsresultat	- 104 923 908	- 79 239 739	- 47 303 913	- 120 728 970
17 Renteinntekter	- 18 045 325	- 9 242 000	- 9 242 000	- 7 958 113
18 Utbytter	- 15 007 455	- 10 929 426	- 5 629 426	- 7 141 668
20 Renteutgifter	102 784 357	83 334 579	83 334 579	55 450 389
21 Avdrag på lån	145 829 436	148 937 000	93 469 000	134 310 897
22 Netto finansutgifter	215 561 013	212 100 153	161 932 153	174 661 505
23 Motpost avskrivninger	- 164 261 740	- 140 968 000	- 85 500 000	- 148 855 437
24 Netto driftsresultat	- 53 624 634	- 8 107 586	29 128 240	- 94 922 902
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	6 891 000	6 891 000	6 891 000	12 742 010
26 Avsetninger til bundne driftsfond	27 917 754	4 977 207	4 977 207	42 657 819
27 Bruk av bundne driftsfond	- 32 024 432	- 13 059 621	- 3 336 160	- 37 255 749
28 Avsetninger til disposisjonsfond	50 840 312	15 690 000	15 690 000	76 778 822
29 Bruk av disposisjonsfond	-	- 6 891 000	- 6 891 000	-
30 Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	53 624 634	7 607 586	17 331 047	94 922 902
32 Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)	-	-	-	-

For VAR-områdene (vann, avløp og utslippstillatelser) er det i 2022 et underskudd på 26 mkr som reduserer kommunens mindreforbruk tilsvarende. Akkumulert for tidligere år er det fremførbare underskuddet for VAR pr 31.12.22 på 31,48 mkr. Det er ikke gjenværende fondsmidler for disse

områdene og underskuddet må dekkes inn av fremtidige gebyrinntekter innen 5 år. Underskuddet skyldes høyere renteutgifter og strømutfgifter enn budsjettert.

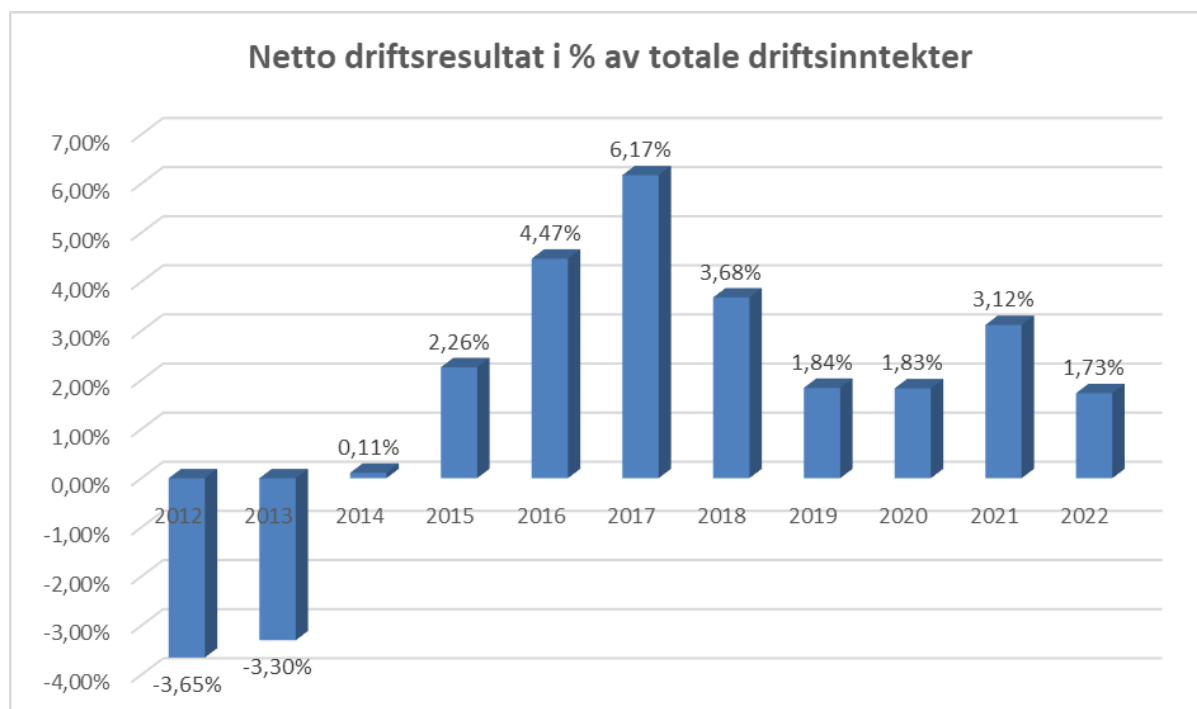
Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat viser resultatet av driften før finanspostene. Brutto driftsresultat + motpost avskrivninger skal være like stort eller større enn finanspostene. Dersom dette ikke er tilfelle, har ikke kommunen midler til å dekke sine finansforpliktelser. Brutto driftsresultat i 2022 er på 104,92 mkr. Brutto driftsresultat + motpost avskrivninger utgjør til sammen 269 mkr. Finanspostene utgjør 215,56 mkr i 2022.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser hvor mye av driftsresultatet som kan disponeres til avsetninger og/eller til inndekning av tidligere års underskudd. I tillegg kan et positivt netto driftsresultat være med på å finansiere investeringer. Det er anbefalt at netto driftsresultat bør utgjøre om lag 2% årlig for å sikre en forsvarlig formuesforvaltning. I dette ligger det altså at kommunene bør finansiere deler av sine investeringer med oppsparte driftsmidler.

Kommunens brutto driftsresultat viser en forverring fra 2021 til 2022 på 13,09% mens netto driftsresultat har en forverring på 43,51% sett opp mot tallene fra 2021. Ser man tilbake i en 10 års periode, har det vært en positiv forbedring, men tallene for 2022 viser at netto driftsresultat nå er på vei nedover igjen. Etter 2012-2013 har netto resultatgrad holdt seg positivt og netto driftsresultat var nær doblet i perioden 2015 – 2017.

Det finansielle måltallet 2% netto driftsresultat for Halden kommune ville for 2022 utgjort 61,91 mkr. Dette målet om finansiell balanse er Halden kommune ikke innenfor i 2022, da netto driftsresultat er 53,62 mkr og utgjør 1,73% av driftsinntektene.

Ser man bort fra årets underskudd på VAR, ville netto driftsresultat i % av driftsinntekter vært på 2,57% og dermed innenfor måltallet på 2%.

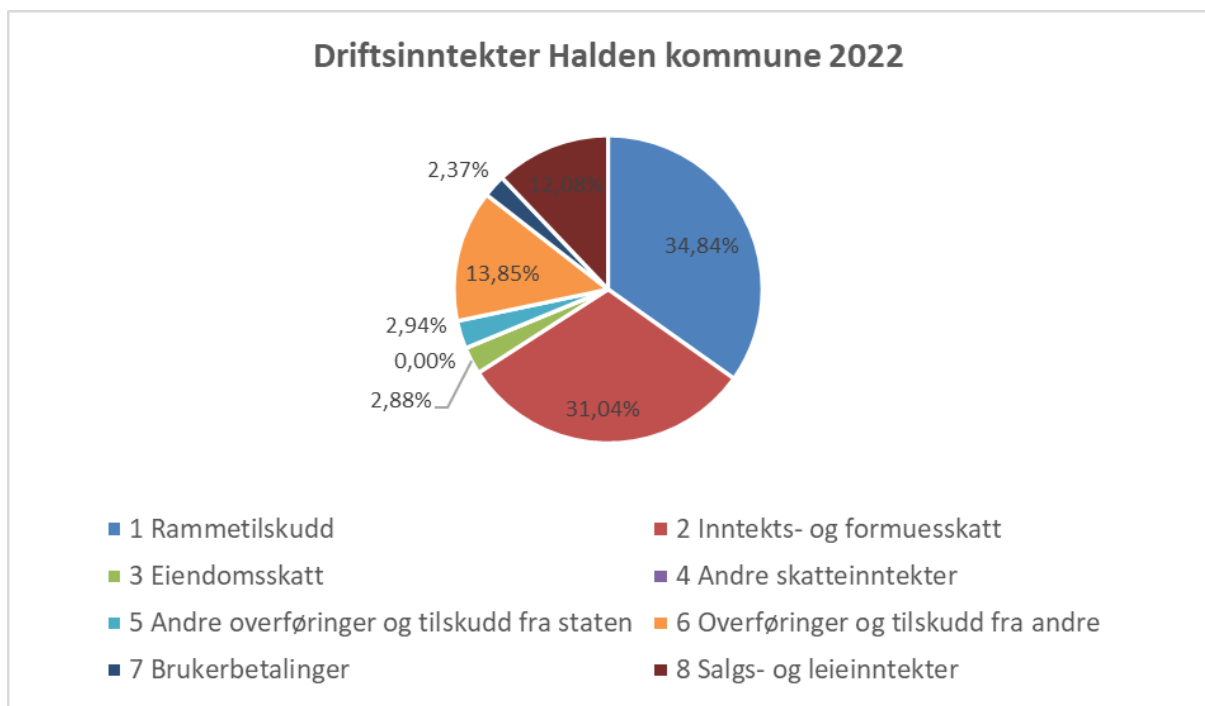
Regnskapsmessig resultat

Driftsregnskapet for 2022 er foreløpig gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk på 35,15 mkr, som er avsatt på disposisjonsfond ihht. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett og årsregnskap §4-3. Mindreforbruket utgjør 1,14 % av totale driftsinntekter. Netto er det brukt 4,1 mkr av bundne driftsfond og det er overført 6,89 mkr fra drift til investering.

Ser man også her bort fra årets underskudd på VAR, ville årets mindreforbruk i % av totale driftsinntekter vært på 1,98%.

Kommunens driftsinntekter

Skatt og rammetilskudd er kommunens største inntektskilde. Hele 65,88% av kommunens virksomhet finansieres av skatt- og rammetilskudd. Dette er noe høyere sammenlignet med 2021 hvor den statlige finansieringen utgjorde 64,5% av inntektene.

Andre statlige overføringer, som i all hovedsak vil være andre typer statstilskudd (herunder også tilskudd til ressurskrevende brukere) utgjør 2,88%, mens overføringer med krav til motytelse (Refusjonsordninger inkl. syke- og fødselsrefusjoner) utgjør 13,85% av driftsinntektene i 2022. Under posten andre salgs- og leieinntekter vil man typisk finne kommunale avgifter, plan- og byggesaksgebyrer, samt husleieinntekter. Posten utgjør 12,08% av kommunens inntekter, mens brukerbetalinger og eiendomsskatt kun utgjør hhv. 2,37% og 2,88%. Samlet sett utgjør egenandeler, gebyrer og avgifter som kommunens innbyggere og næringsvirksomhet betaler om lag 16,22% av kommunens totale inntekter.

Kommunens driftsutgifter

Lønn og sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift) utgjør den største posten av kommunens totale utgifter. I 2022 utgjør lønn og sosiale utgifter 58,67% av kommunens totale driftsutgifter. I 2021 utgjorde tilsvarende post 58,27%, som viser en liten prosentmessig endring totalt sett, men kostnadmessig i kroner er det en økning på 50,5 mkr. I 2022 var totale lønnskostnader på 1 754 mkr, mens det i 2021 var 1 704 mkr.

Halden kommune brukte i 2022 om lag 28,12% av totale utgifter til driftsmessige innsatsfaktorer, både i og utenfor tjenesteproduksjon, sammenlignet mot 28,3% i 2021. Om lag 7,72% til overføringer til andre (tilskudd til private barnehager, sosialstønad m.m.). Avskrivningene gir ett bilde av kapitalslitet på kommunens anleggsmidler og utgjør en andel på 5,49% i 2022. For 2021 var denne andelen på 5,09%, men den lave prosentmessige økningen gjelder likevel 15,4 mkr økning fra 2021 til 2022.

Finansområdet

Netto finansutgifter har økt med 40,89 mkr fra 2021 til 2022. I dette ligger en økning i renteutgifter og låneomkostninger på 47,33 mkr, en økning i avdrag på lån med 11,5 mkr samt en økning i renteinntekter og utbytte på 17,95 mkr.

Budsjettpremisser og vesentlige budsjettavvik

Kommuneloven § 14-4 fastsetter at økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. Kommuneloven § 14-7 b fastsetter årsberetningen skal redegjøre for vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Budsjettpremisser (kommuneloven §14-4)

Begrepet budsjettpremisser kan kort defineres som klare og objektive krav til tjenesteleveranser som følger budsjettbevilgningene.

Budsjett 2022 inneholder ingen konkrete angitte budsjettpremisser. Øvrige budsjettforventninger er kommentert i kommunalavdelingenes kapitler.

Vesentlige budsjettavvik (kommuneloven §14-7, 2. ledd)

Under følger en oversikt over vesentlige budsjettavvik mellom regnskap 2022 og budsjett 2022 for drift over investering:

Budsjettavvik -drift

Art. gruppe	Avvik i hele tusen	Kommentar
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	39 700	Høyere integreringstilskudd for mottak av nye flyktninger. Mottak av prosjektmidler til ulike prosjekter, samt ulike statsstøttede tiltak.
6. Overføring og tilskudd fra andre	162 754	Økte overføringer for teststasjon på Svinesund

Årsmelding 2022

		Høyere mottatt støtte for ressurskrevendebrukere. Refusjoner sykkelønn/fødselspermisjoner.
13 Overføring og tilskudd til andre	33 040	Økte utbetalinger til sosialhjelp grunnet økte levekostnader i samfunnet. Tilbakebetaling av ubrukte prosjektmidler.
14 Avskrivninger	23 293	Budsjettposten ble ikke regulert inn mot budsjett 2022. Har tilsvarende motpost, påvirker ikke resultatet
17 Renteinntekter	8 803	Avvik som følge av økt rentenivå. Gjelder både renter konsernkonto og renter startlån.
18 utbytte	4 078	Bedre resultat i energiverket enn lagt til grunn i budsjettet
20 Renteutgifter	19 449	Økt rentenivå betyr økte renteutgifter. Gjelder spesielt selvkostområdet.
26 Avsetning til bundne fond	22 940	Det budsjetteres i liten grad med avsetninger av prosjektmidler til bundne fond. Det tilkommer også en del prosjektmidler underveis i året på bakgrunn av søknader som blir innvilget.
27 Bruk av bundne driftsfond	-18964	Det budsjetteres i liten grad med bruk av prosjektmidler fra tidligere års avsetning til bundne fond. Se ellers kommentarer på posten over
28 Avsetninger til disposisjonsfond	35 150	Strykningsreglene sier at kommunen ikke kan bruke av disp.fond dersom kommunen går med overskudd. I tillegg til dette består denne mindreutgiften av en korrigering av tidligere års feil som er tilført disp.fondet i 2022.

Årsmelding 2022

29 Bruk av disposisjonsfond	6891	I hht. strykingsreglene kan ikke kommunen bruke av disp.fond dersom kommunen samtidig går med overskudd. Derfor er denne budsjettposten tilbakeført i regnskapet.
-----------------------------	------	---

Budsjettavvik - Investeringer

Art.gruppe	Avvik i hele tusen	Kommentar
2 Tilskudd andres investeringer	-1 245	3 prosjekter til Kirkelig fellesråd ikke er gjennomført.
3 investering i aksje og andeler i selskaper	5 327	Gjelder kjøp av aksjer i Green Halden As etter vedtak i kommunestyret, samt at egenkapitaltilskuddet til HKP ble høyere enn budsjettet.
4 utlån egne midler	730	Forskuttering av spillemidler bevilget til Banken velforening som de får i 2023.
5 Avdrag på lån	55 496	Beløpet gjelder ordinære og ekstraordinære avdrag fra ordningen med formidlingslån.
7 Kompensasjon for MVA	-24 378	Mindreinntekt grunnet lavere fremdrift på investeringsprosjekter enn budsjettet
8 Tilskudd til andre	44 855	12 mkr i NKOM midler, 12 mkr i mottatte spillemidler, Husbankmidler til bolig til yngre med nedsatt funksjonsevne 15 mkr, og merinntekt husbankmidler helsehuset 3 mkr
9 Salg av driftsmidler	26 485	Kommunen både selger og kjøper et flertall leiligheter i løpet av et år. Dette knytter seg i all hovedsak til behov innenfor helsetjenestene. Det er ikke budsjettet med slike salg i 2022

Årsmelding 2022

13 Bruk av lån	-132 938	Mindre utgifter grunnet lavere fremdrift på investeringsprosjekter.
16 Bruk av lån til videreutlån	4 545	Gjelder startlånsordningen.
17 Avdrag på lån videreutlån	52 124	Innbetalt ekstraordinært avdrag
18 Mottatt avdrag på viderelån	12 133	Dette gjelder innbetalinger fra låntakere som helt eller delvis har innfridd sine lån, eller refinansiert.
21 Avsetning til bundne investeringsfond	22 352	Posten gjelder avsetning av tilskuddsmidler til bruk senere år
22 Bruk av bundne investeringsfond	-55 496	Inntektsføring av tidligere avsatte midler fra ekstraordinære avdrag .

Høy etisk standard

Kommuneloven § 14-7 fastsetter at det i årsmelding skal redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard.

Kommunen har utarbeidet etiske retningslinjer som skal gi medarbeiderne nødvendig veiledning til å praktisere det felles verdigrunnlaget i organisasjonen. Kommunen, både de folkevalgte og medarbeidere, har et etisk ansvar i utøvelsen av sine ulike roller. Det er derfor viktig med en felles oppfatning av hva som er riktig eller galt i ulike situasjoner. Gjennom de etiske retningslinjene skal ansatte og folkevalgte få en felles forståelse av grensene for hva som er etisk riktig eller galt.

Kommunens etiske retningslinjer ble revidert i 2016 og vedtatt i kommunestyret i september 2016. De etiske retningslinjene består av en etikkplakat og en veileder.

Ansatte møter daglig utfordringer i forhold til etikk i sitt arbeid. Det kan være avgjørende å få frem kritikkverdige forhold som innebærer risiko for korrupsjon. Halden kommune innførte i 2012 eksternt varslingskanal der ansatte kan varsle om kritikkverdige forhold til et eksternt varslingsmottak. Kommunedirektøren er opptatt av å gi tilstrekkelig beskyttelse til de som står frem og varsler om avvik fra etiske normer og/eller lovverket.

HR-avdelingen er styrket med en ansatt som blant annet skal jobbe med å utvikle et bedre system for å sikre at etiske retningslinjer og varslingskanaler er kjent for alle ansatte.

Klimarapport 2022

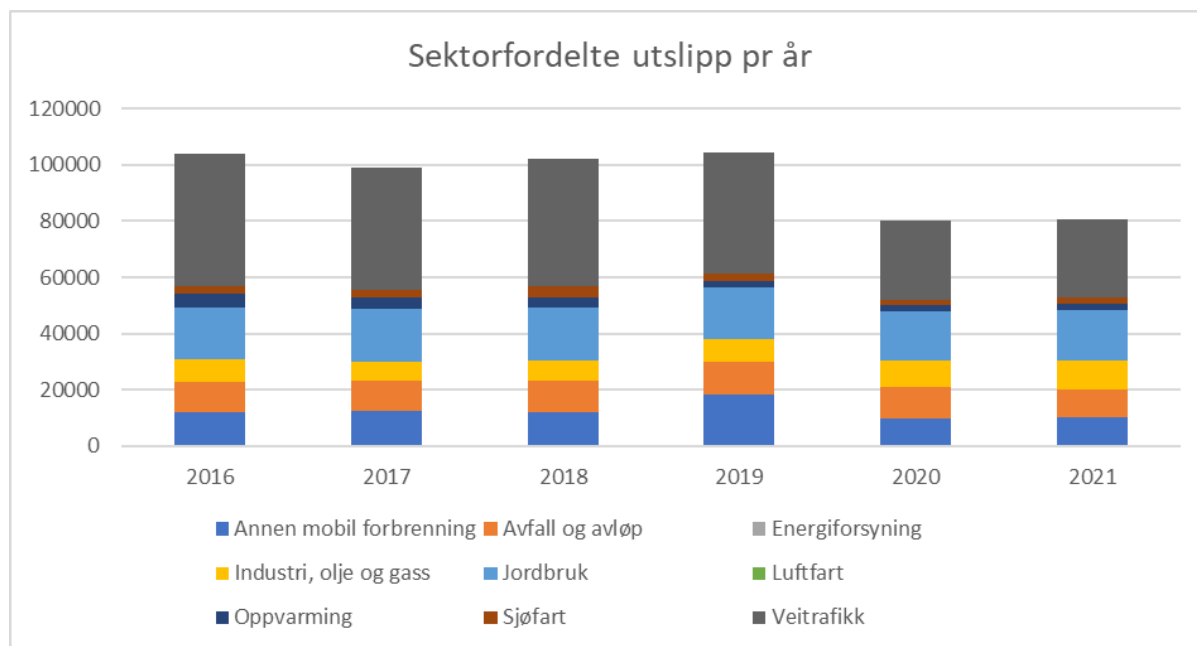
Med denne klimarapporten ønsker vi å vise utviklingen av klimagassutslipp i Halden kommune. Utviklingen vises både med beregning av direkte utslipp innenfor kommunens grenser og diverse indikatorer som viser hvordan kommunen ligger an med tanke på omstilling til lavutslippssamfunnet. Til slutt gis også en kort oppsummering av noen tiltak som er gjennomført i 2022.

Miljødirektoratets kommunefordelte utslippsberegninger

Miljødirektoratet publiserer hvert år beregninger over utslipp av klimagasser i norske kommuner. Siste oppdatering av beregningene ble lagt fram 17. januar og viste tall for 2021. Siden tallene for 2020 ble publisert, er beregningsmetodikken forbedret og fjorårets tall er derfor ikke direkte sammenlignbare med de nye.

Klimamål og måloppnåelse i 2021

Halden kommune har vedtatt klimamål i kommunedelplan for klima og energi om 60% reduksjon i utslippene i 2030 sammenlignet med 2016, og 30% reduksjon i 2023.

Figur1 Direkte klimagassutslipp i Halden kommune vist i tonn CO2-ekvivalenter. Kilde: Miljødirektoratet, <https://www.miljodirektoratet.no/klimagassutslipp-kommuner/?area=517§or=-2>

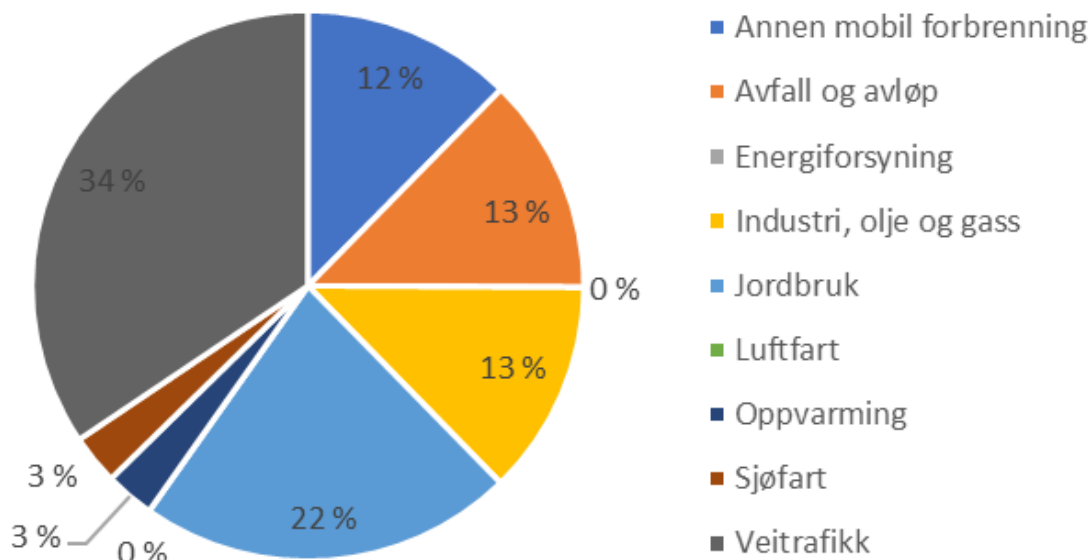
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Utslipp i tonn CO2-ekv.	104 200	99 200	102 200	104 300	80 300	80 600
Endring		-4,6 %	-1,9 %	0,5 %	-22,9 %	-22,7 %

Tabell 1 Totale utslipp i Halden fra 2016-2021. Kilde: Miljødirektoratet.

Kommentarer til utslippsberegningene

Totalt er det en nedgang i utslipp av klimagasser på 23% fra 2016 til 2021 innenfor Halden kommunes geografiske område. I 2020 var nedgangen beregnet til 17%. Endringen i år skyldes nye og forbedrede beregningsmetoder spesielt for veitrafikk, som har gitt høyere utslipp i 2016 enn tidligere antatt. Den prosentvise endringen fra 2016 til 2021 er derfor større enn i fjor, selv om årets totale utslipp er omtrent på samme nivå som sist år.

Utslipp 2021

Figur 2 Fordeling av utslipp på de ulike sektorene i 2020. Kilde: Miljødirektoratet.

Det er fortsatt veitrafikken som er den største kilden til utslipp i Halden, og bidrar med hele 34%. Denne sektoren hadde en stor nedgang i 2020 pga. Covid-19 tiltak og den stengte grensen til Sverige. I 2021 ligger utslippene på omtrent samme nivå som året før. Gjennomgangstrafikken på E6 til Sverige har altså stor betydning for utslippene i Halden. Miljødirektoratet anslår at 37,2% av utslippene fra tungtransport i Halden kom fra kjøring på Europavei, mens samme andel for person- og varebiler var 31,6% i 2021. Dette er ikke bare gjennomfartstrafikk på E6, men også biler som skal til og fra Halden. Siden referanseåret 2016 er utslippene fra veitrafikk redusert med 41%. Det er forventet at utslippene vil øke igjen i 2022 som en følge av gjenåpnet grense.

Den nest største kilden til utslipp er jordbruk med 22%. Her inngår utslipp fra fordøyelsesprosesser hos husdyr, gjødselhåndtering og jordbruksarealer. Siden 2016 er det en nedgang på 3,3%.

Sektoren avfall og avløp står for 13% av utslippene. Her er det hovedsakelig avfallsdeponigass som bidrar til utslippene, men også biologisk behandling av avfall (kompostering og biogassproduksjon) og avløpssektoren har betydelige bidrag. Siden 2016 har utslipp innenfor denne sektoren gått ned med 5%.

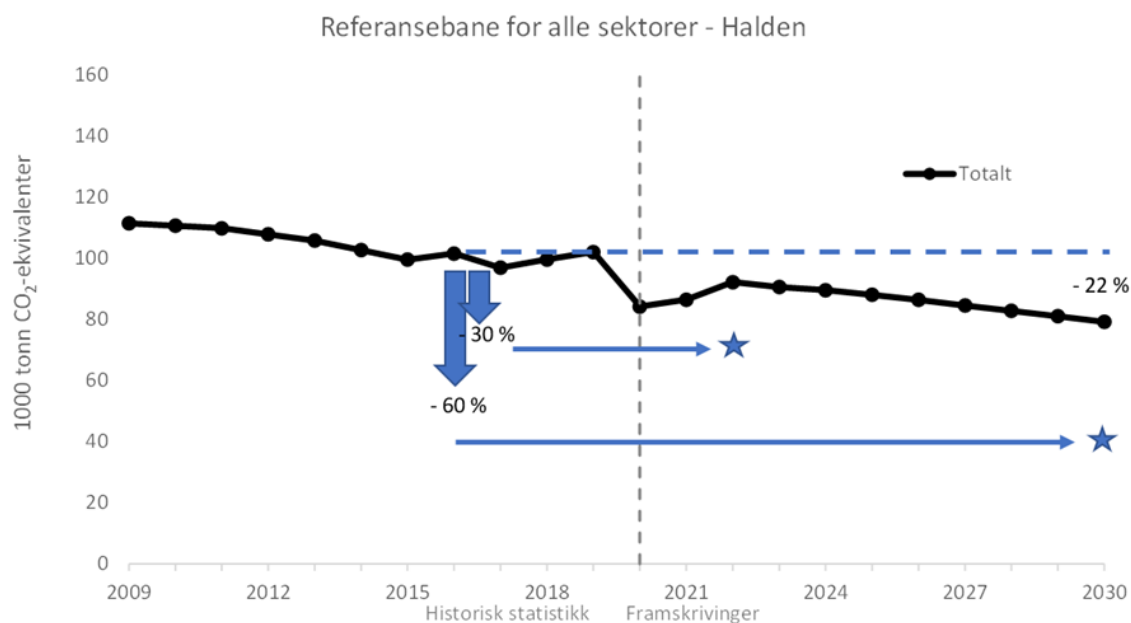
Annen mobil forbrenning vil si utslipp fra bruk av avgiftsfri diesel og bensin til ikke-veigående motorredskaper som traktorer, anleggsmaskiner og snøscootere. 12% av Haldens utslipp kommer fra denne kategorien. Sammenlignet med 2016 er det en nedgang på 18%.

Innenfor sektoren industri rapporterer fire virksomheter inn sine utslipp til Miljødirektoratet, dette er Norske Skog Saugbrugs, Fresenius Kabi, PVK Packaging og Nexans. Samlet står industrien i Halden for 13% av utslippene, og siden 2016 er det en økning på 29%. Det er energibehovet til bedriftene som delvis dekkes av fossile energikilder som diesel, fyringsolje, LNG og propan.

Til slutt kommer sektorene sjøfart og oppvarming som står for 3% av utslippene hver. Det er etablert et landstrømanlegg på Halden havn som bidrar til mindre utslipp fra skip som ligger til kai her. Vi ser en økning i utslipp fra vedfyring og LPG (flytende petroleumsgass). Sektoren energiforsyning omfatter fjernvarmeanlegget på Torpum, og har et nesten ubetydelig bidrag til utslippene i Halden.

Referansebane

Det har blitt utarbeidet en referansebane for utslipp fram mot 2030. CICERO har utført oppdraget på vegne av Klima Østfold. Referansebanen anslår hvor store utslippene i Halden vil være i 2030, dersom ingen nye tiltak settes inn. Banen er foreløpig ikke oppdatert med utslippstall for 2021, men hovedkonklusjonen er likevel at vi har langt igjen dersom vi skal nå målet om 60% reduksjon i 2030. Det er altså svært viktig at vi iverksetter nye tiltak som har reduserende effekt på utslippene innen 2030.

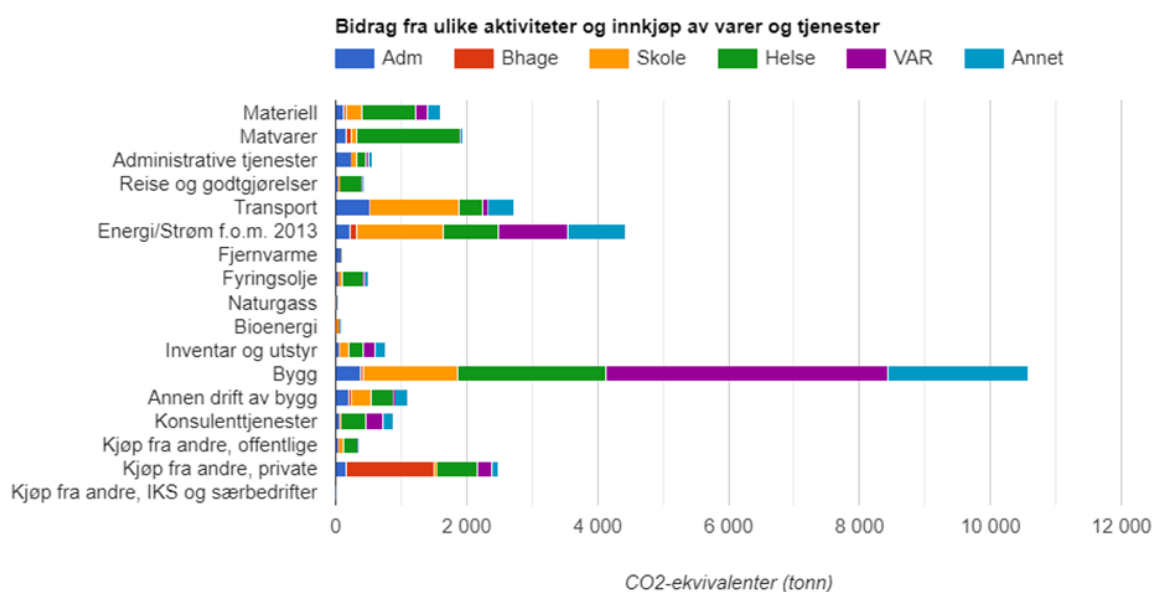
Figur 3 Referansebane for klimagassutslipp i Halden. Stjernene viser målene i 2023 og 2030. Utarbeidet av CICERO

Klimakost – Halden kommunes klimafotavtrykk

Halden kommune har fått utført nye beregninger i verktøyet Klimakost fra Asplan Viak. Beregningene viser klimafotavtrykket til kommunen som virksomhet, dvs. tall fra kommuneregnskapet er benyttet til å beregne utslipp knyttet til ulike utgiftskategorier slik som innkjøp av mat, materiell, transport og energi.

Utslippene er altså ikke begrenset til å være innenfor kommunes geografiske grenser, men inkluderer også utslipp som oppstår andre steder. For 2021 ble Halden kommunes klimafotavtrykk anslått å være 28 491 tonn CO₂-ekvivalenter fordelt på ulike innkjøpsarter.

Sektoren bygg inkluderer også anleggsarbeider, og bidro med 40,9 % av kommunens klimafotavtrykk i 2021. Energi sto for 17,9%, både kjøp av tjenester og forbruksvarer sto for 15,1% hver og reise og transport utgjorde 11%. Figuren under viser ulike tjenestefunksjoners bidrag til klimafotavtrykket fordelt på innkjøpsarter.

Figur 4 Halden kommunes klimafotavtrykk hentet fra Klimakost. Kilde: Asplan Viak.

Klimaindikatorer for Halden kommune

Kommunale kjøretøy

Person- og varebiler	2020	2021	2022
Antall nullutslipp	50	55	66
Antall fossil	82	81	80
Totalt	132	136	146
Andel nullutslipp %	38	40	46

Tabell 2 Oversikt over lette kjøretøy i kommunens bilpark og andel nullutslippskjøretøy. Kilde: DFØ <https://anskaffelser.no/analyseverktøy/bilparkdata>

Oversikten omhandler alle lette kjøretøy kommunen har i sin bilpark, både selveide og leasede, dvs. busser, lastebiler, person- og varebiler. 76% av personbilene og 27% av varebilene er elektriske, mens alle lastebilene eller bussene er dieseldrevne. I 2022 anskaffet kommunen 19 kjøretøy hvor 58% av disse var elektriske mens 42% var dieseldrevne.

Bruk av Smart City-biler i 2022

	Arbeids- reiser	Privat-reiser	Bil, totalt
Antall bookinger	6 367	2 264	8 631
Kjørte km	222 673	184 958	407 631
Tonn CO2-besparelse VS fossilbil	30	25	55

Tabell 3 Tabellen viser bruk av elbiler blant ansatte og private i 2022. Kilde: Smart City Halden/Move About.

I 2021 ble det kjørt totalt 250 016 km som tilsvarte en besparelse på 33 tonn CO₂. Det har altså vært en god økning i 2022, hele 40% større utslippsbesparelse enn året før. Bildelingsordning har blitt kopiert i mange andre kommuner, og blir nå omtalt som «Halden-modellen».

Registrerte personbiler i Halden fordelt på drivstofftype

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bensin	7948	7571	7266	7112	6821	6359
Diesel	7197	7632	7838	7952	7862	7608
Parafin	1	1	1	1	0	
Gass	1	0	0	0	1	1
El.	244	361	512	757	1070	1693
Hydrogen	0	0	0	0	0	0
Hybrid	410	669	824	1020	1255	1527
Totalt	15801	16234	16441	16842	17009	17188

Tabell 4 Totalt antall registrerte personbiler i Halden kommune.. Kilde: SSB tabell 11823.

Andelen fossilfrie personbiler har økt i Halden fra 2% i 2016 til 10% i 2021. Totalt har antallet personbiler økt med 1 387 stk, dvs. 8,8% økning.

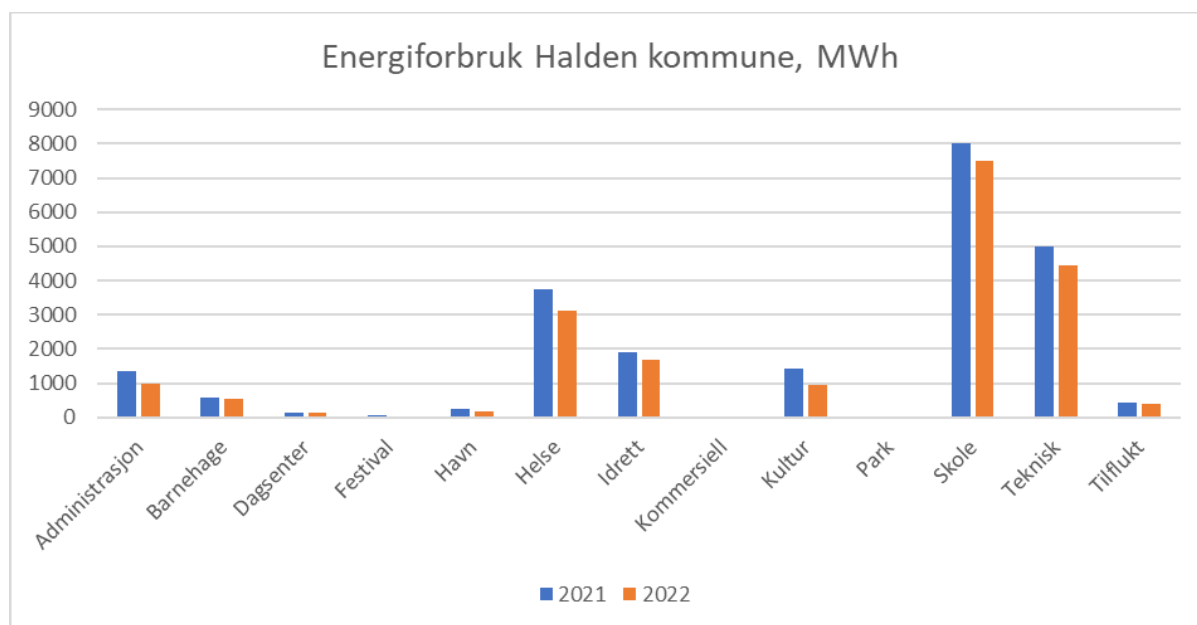
Offentlig tilgjengelige ladepunkter

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Elbiler per ladepunkt	4	5	8	9	8	13
Elbiler (antall)	244	361	512	757	1070	1693
Ladepunkt totalt	69	70	65	80	133	133
Normalladere	65	63	57	67	89	89
Hurtigladdere	4	7	8	13	44	44
Lynladere	0	0	0	0	0	0

Tabell 5 Offentlig tilgjengelige ladepunkter i Halden. Kilde SSB tabell 13227

Offentlige ladepunkt er hentet fra elbilforeningen. Her vises antall ladepunkt det aktuelle året, samt effekten på ladepunktene. Normallading = 3.6 - 43 kW, Hurtiglading = 50 - 250 kW og Lynlading = >300 kW.

Energiforbruk i kommunale bygg

Figur 5 Energiforbruk i kommunale bygg. Kilde: Eiendomsavdelingen

Energiforbruket i kommunal eiendom i 2021 var totalt 22 807 MWh, mens det i 2022 var 19 958 MWh. Dette tilsvarer en nedgang på 12,5%. Eiendomsavdelingen har jobbet aktivt med ENØK-tiltak som energistyringssystemer, LED-belysning og optimalisering av ventilasjonsanlegg. Det planlegges ytterligere ENØK-tiltak som vil spare til sammen 2 682 MWh pr år fram mot 2026.

Energiforbruk i Halden

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bergverksdrift og industri mv.	1243,9	1296,7	1303,7	1203,8	1037,9	996,8
Tjenesteyting mv.	132,6	130,0	127,9	120,9	116,3	123,6
Husholdninger og jordbruk	234,5	238,8	242,3	235,5	235,6	249,3
Totalt	1611,0	1665,5	1673,8	1560,2	1389,8	1369,8

Tabell 6 Nettoforbruk av elektrisk kraft i Halden i GWh pr år. Kilde: SSB tabell 10314

Forbruket av elektrisk kraft i industrien går nedover, mens det i husholdningene og jordbruket er økende tendenser.

Gjennomførte eller pågående klimatiltak

Temasamlinger for landbruket og tilskudd til klimakalkulator

Det ble gjennomført tre temasamlinger for landbruket vinteren 2022. Temaene som det ble informert om var klimakalkulatoren i jordbruket, jordhelse, klimatilpasning (hydroteknikk) og presisjonsjordbruk. Det ble gjennomført en samling om solenergi i slutten av februar 2023. Det ble gitt tilskudd på 1000 kr til alle som tok i bruk klimakalkulatoren, men kun fem landbruksforetak har søkt om å få utbetalt dette tilskuddet.

Klima Østfold-prisen 2022

Halden kommune nominerte Hafsrd til Klima Østfold-prisen for sin klimavennlige drift av skogeiendommen, hvor de siste 20 årene har økt stående volum skog med 50% – tilsvarende en binding av 273.761 tonn CO₂-ekvivalenter. Årlig bindes det 23.153 tonn CO₂-ekvivalenter i skogen på eiendommen – til sammenligning er det totale utslippet i Halden på litt over 80.000 tonn CO₂-ekvivalenter.

Både Hafsrd og Indre Østfold kommune ble tildelt prisen for årets lokale klimatiltak. Hafsrd gjennom å vise hvor stort potensial det ligger i å stelle skogen godt over lang tid – og hvor viktig det er for at Østfoldregionen skal oppnå netto null klimagassutslipp innen 2050. Og Indre Østfold for sitt prosjekt 100 % gjenbruk av elektronisk utstyr.

Figur 6 Vinnerne av Klima Østfold-prisen 2022: Hafsrød og Indre Østfold kommune. Foto: Martin Norderhaug, Klima Østfold

Gatelys

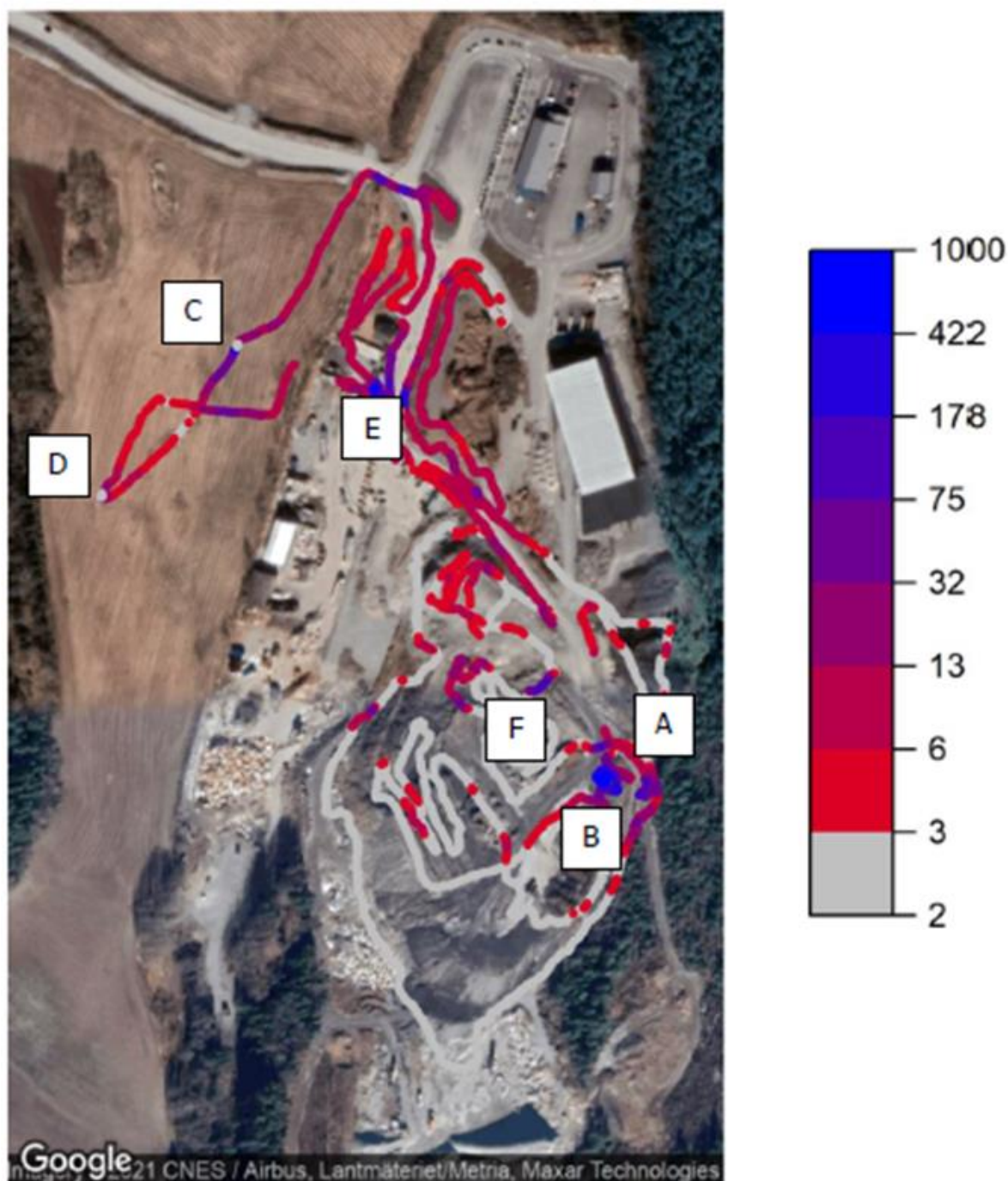
Veiavdelingen jobber jevnt med å skifte ut armaturene i gatelysene til mindre energikrevende LED-armaturer. Det gjenstår å bytte ca. 600 armaturer, dvs. at i underkant av 5000 allerede er skiftet. De fleste gamle armaturer har en effekt på 85 Watt eller mer og LED har en effekt på 35 Watt og er i tillegg mulige å dimme. Det er derfor beregnet at hver lampe sparer 310 kWh pr år. Med 5000 utskiftede lys, tilsvarer dette en innsparing på 1 550 MWh i året.

Det har i tillegg blitt etablert to testanlegg for gatelys med solceller. To ulike modeller testes for å se hvordan de fungerer med Haldens vær- og solforhold. Det ene anlegget er i drift og fungerer godt. Testingen fortsetter i 2023.

Måling og evaluering av deponigasemisjon fra Rokke Avfallsanlegg

Gjennom et felles klimasatsprosjekt med Sarpsborg, Halden, MOVAR og Klima Østfold har tre deponier fått kartlagt sitt metanutslipp. FORCE Technology og Danmarks Tekniske Universitet har gjennomført målinger av metan og de har utarbeidet en rapport med resultater og foreslått tiltak for å redusere utslippene.

På Rokke ble det målt utslipp av 16,2 kg metan/time i november 2021 og 8,6 kg metan/time i mai 2022. Det ble også avdekket steder på deponiet med forhøyede utslippsverdier, og disse stedene er beskrevet i rapporten. Det viktigste tiltaket for å minimere utslipp vil være å få det eksisterende gassanlegget opp og kjøre stabilt. Deretter er det foreslått supplerende overdekking av oppfylte arealer og tetting av brønner.

Figur 7 Kart som viser overflatemålinger på Rokke avfallsanlegg. Kilde: Force Technology

Klima- og energitiltak ved Helsehuset og nytt sentralkjøkken

Helsehuset har blitt rehabilitert og sto klart i oktober 2022. Det ble etablert energibrønner og varmegjenvinning til forvarming av varmt forbruksvann, samt frikjøling. Målt energiforbruk etter et halvt års drift viser en besparelse på mer enn 50% sammenlignet med før ombygging. Som en ekstra bonus ble ventilasjonsanlegget fra Helsehuset gjenbrukt på Rådhuset

Byggingen av nytt sentralkjøkken startet opp i 2022. Det er lagt inn tre konkrete klimatiltak som i tillegg vil redusere driftskostnadene til bygget: solcellepaneler som kan produsere ca. 75 000 kWh pr år, et strømutjevningssystem som reduserer forbrukstopper og gir lavere nettleie, samt varmegjenvinning fra kjøll- og fryseanlegg som kan varme opp gulv og varmtvann.

Klimamesterskapet

Halden kommunes ansatte og politikere ble invitert til å delta i kommunenes klimamesterskap sammen med andre kommuner i Viken. Konkurransen gikk ut på å teste klimavennlige hverdagsaktiviteter og

registrere dem i en webportal. Ved å gjøre klimavennlige handlinger og registrere dem på denne måten fikk man oversikt over hvor mye CO2 man sparte. Målet var at flest mulig skulle få et med bevisst forhold til at våre valg i hverdagen kan påvirke klimaendringene.

Figur 8 Klimamesterskapet. Kilde: Ducky

I Halden stilte 11 lag med 52 deltakere. Totalt sparte deltakerne over en periode på to uker 2 830 kg CO2e. Dyreligaen gikk av med seieren foran Edderkoppen Gavemakeri og Gulrotligaen. De mest populære handlingene var å skru av unødvendig lys, resirkulere mest mulig avfall og å bruke klær om igjen.

Oppfølging av vedtak og oppdrag

Status politiske vedtak (liste kommunenivå)

Bekjempelse barnefattigdom

Målet er å gjenoppta arbeidet, med utgangspunkt i at vi ikke er omorganisert som planlagt, i løpet av våren 2023. Arbeidet med velferdspiloten, kommunens nye oppvekstplan og endringene i velferdstjenestelovgivningen er sentralt i NAVs daglige arbeid.

Trafikksikkerhetstiltak kommunedelplan

Det er i løpet av høsten 2022 satt opp ny skilting for å redusere hastighet; 40km Stenerød- Glenne og låby-området. Behovet for utbedring med tanke på trafikksikkerhet er stort og veiforvaltning mottar daglig henvendelser i forbindelse med dette. Det er fremdeles et stort behov for å gjøre slike tiltak både i boligområder, rundt skoler og på skoleveier. Det er likevel, på overordnet nivå, ikke funnet rom for å prioritere investeringsmidler i 2023 til å utføre slike tiltak.

Oppgradering av gatelys

Det er fremdeles forholdsvis høye strømutgifter på enkle strekninger og vedlikeholdskostnadene er store. Behovet for å oppgradere eldre gatelysnett er dermed fremdeles stort. Budsjettforslag for 2023 inneholder investeringsmidler til å gjennomføre ENØK-tiltak.

Oppgradering av anlegg for syklende og gående

Arbeid gjøres fortløpende i samarbeid med VA-prosjekt. Det er startet opp arbeid med en gatebruksplan for Halden kommune. Dette arbeid vil fortsette utover i 2023.

Energiøkonomisering i kommunale bygninger (ENØK)

Tiltakene som nå er planlagt er blant annet energi-effektivisering av varme- og belysningsanlegg, SD, LED, ventilasjon etc. Det er stort fokus på tiltak i driften og også i nye prosjekter ved Halden kommune. Blant annet energibrønner og smart ventilasjon med sensorer for å optimalisere forbruk er en del av alle prosjekter ved Eiendomavdelingen i Halden kommune.

Smarte vannmålere

Det har vært utført tverrfaglig arbeid, både internt og gjennom workshops med leverandører og andre kommuner. Prosjekt er nå satt på vent da det ikke er foreslått videre bevilgning i budsjett 2023.

Kartlegging av deponigass og mulig utnyttelse

Det har blitt gjennomført 2 målinger på Rokke hittil. Møte med evaluering på dette er gjennomført.

Rapport er mottatt og prosjekt avsluttet.

Virtuell kort- og langtidsavdeling

Det jobbes kontinuerlig med fjernkonsultasjon og fjern-oppfølging. Det er inngått samarbeid med Sykehuset Østfold og Fredrikstad kommune for ytterligere utvikling.

Fossilfri kollektivtransport, fylkeskommunalt tiltak

Fylkeskommunalt tiltak.

VA-tiltak

Det jobbes kontinuerlig med separeringsprosjekt rundt om i kommunen. Plan og fremdrift følger hovedplan VA. Alle disse prosjekt vil ha en positiv effekt på klima og miljø, både ved at det spares ressurser ved produksjon av vann, rensing av avløpsvann. Det blir i tillegg mindre overvann.